

Bošnjačko nacionalno vijeće
Bosniac National Council

**PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA AKCIONOG
PLANA ZA OSTVARIVANJE PRAVA
NACIONALNIH MANJINA U OKVIRU
PREGOVARAČKOG POGLAVLJA 23**

Na osnovu člana 10. stav 1. tačka 14. Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina („Službeni glasnik RS“, broj 72/09, 20/14 –odluka US i 55/14), člana 14. stav 1. tačka 17. i člana 61. stav 1. Statuta Bošnjačkog nacionalnog vijeća (535-12/2015 od 15.05.2015. godine) i člana 57. stav 1. Poslovnika Bošnjačkog nacionalnog vijeća (536-12/2015 od 15.05.2015. godine), Bošnjačko nacionalno vijeće na sjednici održanoj dana 30. 11. 2015. godine, donosi

ODLUKU
O USVAJANJU PRIJEDLOGA ZA IZMJENU I DOPUNU AKCIONOG PLANA REPUBLIKE
SRBIJE ZA MANJINE I POSTUPKU I NAČINU NJENE IMPLEMENTACIJE

I

Bošnjačko nacionalno vijeće usvaja prijedlog izmjena i dopuna Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u okviru pregovaračkog poglavlja 23, koji je sastavni dio ove odluke.

II

Bošnjačko nacionalno vijeće zahtjeva da Radna grupa za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u isti uvrsti prijedlog Bošnjačkog nacionalnog vijeća koji je sastavni dio ove odluke.

III

Bošnjačko nacionalno vijeće traži da Predsjednik Republike, predsjednik Vlade Srbije, predsjednica Skupštine Srbije, prvi potpredsjednik Vlade, ministar spoljnih poslova i aktuelni predsjedavajući OSCE-a, ministarka državne uprave i lokalne samouprave, ministar pravde, ministarka zadužena za evropske integracije, šefica pregovaračkog tima Srbije sa EU i Kancelarija za Evropske integracije u okviru svojih zakonom propisanih nadležnosti utiču da se u Akcioni plan za ostvarivanje prava nacionalnih manjina uvrste prijedlozi i zahtjevi Bošnjačkog nacionalnog vijeća i postanu njegov sastavni dio.

IV

Bošnjačko nacionalno vijeće poziva sve organe i predstavnike Evropske unije da prije otvaranja pregovora sa Republikom Srbijom o pregovaračkom poglavlju 23 traže od nadležnih državnih organa Republike Srbije da u akcioni plan za ostvarivanje prava nacionalnih manjina uvrste prijedloge Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

V

Bošnjačko nacionalno vijeće će, ovim povodom, sazvati sjednicu proširenog sastava Senata Vijeća i razmatrati odnos državnih organa prema Bošnjacima u Srbiji u postupku izrade i usvajanja Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina i razloge zbog kojih je predstavnik Vijeća napustio rad u Radnoj grupi.

Bošnjačko nacionalno vijeće ovlašćuje Senat Vijeća da donese potrebna akta kojima će se utvrditi strategija i dalje postupanje Vijeća po pitanju rješavanja statusa i položaja Bošnjaka u Republici Srbiji.

Odluke, zaključci, preporuke i svi drugi akti koje donese Senat Vijeća, bit će obavezujući za Bošnjačko nacionalno vijeće i bošnjački narod u Republici Srbiji.

VI

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

U Novom Pazaru, 30.11.2015. godine
Broj: 1179-09/2015

Predsjedavajući
Potpredsjednik Vijeća
Muhedin Fijuljanin

Based on the article 10. paragraph 1. item 14. of the Law on National Councils of National Minorities („Official Gazette“, No. 72/09, 20/14 –Decision US and 55/14), article 14. paragraph 1. item 17. and article 61. paragraph 1. of the Statute of the Bosniak National Council (535-12/2015 since 15.05.2015.) and article 57. paragraph 1. Of Rules of procedure of Bosniak National Council (536-12/2015 since 15.05.2015.), the Bosniak National Council at its session on 30 November 2015 , delivers

DECISION ON ADOPTING THE PROPOSALS FOR CHANGE AND AMENDMENT OF ACTION PLAN OF REPUBLIC OF SERBIA FOR MINORITIES AND WAYS OF ITS IMPLEMENTATION

I

The Bosniak National Council adopts the proposal for amending the Action Plan for the achievement of the rights of national minorities in the framework of the negotiation chapter 23, which is an integral part of this Decision.

II

The Bosniak National Council requests from the Working Group for drafting the Action Plan for the achievement of the rights of national minorities to include the proposal of the Bosniak National Council, which is an integral part of this Decision.

III

The Bosniak National Council requests from the President of the Republic, the Prime Minister of Serbia, Serbian Parliament Speaker, First Deputy Prime Minister, Foreign Minister and current Chairman of OSCE, Minister of Public Administration and Local Government, the Minister of Justice, Minister in charge of European Integration, Head of the Serbian negotiating team with the EU, and EU Integration Office - within their legally prescribed competencies influence the Action Plan for the realization of the rights of national minorities to incorporate proposals and requirements of the Bosniak National Council and become its integral part.

IV

The Bosniak National Council calls on all authorities and representatives of the European Union prior to the opening of negotiations with Serbia on the negotiation chapter 23; seek from the authorities of the Republic of Serbia to incorporate proposals of the Bosniak National Council in the action plan for the realization of the rights of national minorities.

V

Bosniak National Council will, on this occasion, convene a meeting of the extended composition of the Senate of the Council to consider the relationship of the state toward the Bosniaks in Serbia in the process of drafting and adoption of the Action Plan for the achievement of the rights of national minorities and the reasons why the representative of the Council left the work in the Working Group.

Bosniak National Council authorizes the Senate of the Council to adopt the necessary documents that will establish the strategy and further action of the Council on the issue of resolving the status and position of Bosniaks in Serbia.

Decisions, conclusions, recommendations and any other acts made by the Senate of the Council, will be binding for the Bosniak National Council and the Bosniak people in the Republic of Serbia.

VI

This decision shall enter into force upon its adoption.

In Novi Pazar, 30.11.2015.

No.:1179-09/2015

The Chairman
Vice President of the Council
Muhedin Fijuljanin

PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA AKCIONOG PLANA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NACIONALNIH MANJINA U OKVIRU PREGOVARAČKOG POGLAVLJA 23

I. UVOD

Prijedlog izmjena i dopuna Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Akcioni plan) sadrži komentare na Nacrt akcionog plana i prijedlog aktivnosti koje je Bošnjačko nacionalno vijeće dostavilo Radnoj grupi za izradu Akcionog plana, 04. 11. 2015. godine, kao i prijedloge date na prve četiri sjednice Radne grupe i prijedloge usvojene na sastanku Koordinacije nacionalnih savjeta nacionalnih manjina, od 18. 11. 2015. godine.

Komentari i prijedlozi aktivnosti dati u ovom dokumentu urađeni su u odnosu na tekst Nacrta Akcionog plana nakon pete sjednice Radne grupe, 23. novembra 2015. godine.

Dopune ili izmjene postojećih formulacija u uvodnim komentarima aktivnosti u okviru svake oblasti Nacrta akcionog plana označene su iskošenim slovima (*italic fontom*), dok su tekstovi prijedloga novih aktivnosti i podaktivnosti (*alineja*) dati u normal fontu, sve u crnoj boji slova. U radnoj tabeli uz ovaj prijedlog, sve predložene izmjene i dopune teksta Nacrta akcionog plana date su slovima crvene boje, u Arial fontu (**bold, italic**), u veličini od 10 punkta, sa pratećim komentarima sa strane.

II. OSNOVNE NAPOMENE

U dijelu dokumenta koji se odnosi na „Trenutni presjek stanja“ u svim poglavljima (materijalnim elementima Akcionog plana), neophodno je izvršiti detaljniju elaboraciju i ukazati na ključne probleme u svakoj oblasti zbog kojih je, praktično, neophodno preduzeti određene aktivnosti.

U okviru svake oblasti utvrditi jedan ili više specifičnih (posebnih) ciljeva za tu oblast. U nijednoj oblasti se čak ni ne razmatra valjanost pojedinih zakonskih rješenja (npr. analiza određenih zakona o svim segmentima ili u određenom pogledu) već se, praktično, ide na implementaciju postojećih zakona koji, po mišljenju nacionalnih savjeta, nisu adekvatni i ne doprinose ostvarenju prava nacionalnih manjina.

III. KOMENTARI I PRIJEDLOG AKTIVNOSTI PO ELEMENTIMA (POGLAVLJIMA)

3.1. LIČNI STATUSNI POLOŽAJ

Naziv poglavlja izmijeniti u: „**STATUSNI POLOŽAJ**“.

Opis trenutnog stanja je površan i nepotpun.

U segmentu „Trenutni presjek stanja“, u drugom pasusu, nakon prve rečenice, dodati novu rečenicu: „*Neki narodi (Bošnjaci, Hrvati) koji su u bivšoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji imali status naroda, raspadom te države, izgubili su taj status.*“

U trećem pasusu „Trenutnog presjeka stanja“ nakon riječi: „U Republici Srbiji još uvek postoje pokušaji osporavanja pojedinih nacionalnih manjina i nametanja identiteta uprkos činjenici da su formirani nacionalni saveti nacionalnih manjina čija se posebnost osporava. Još uvek su prisutne rasprave o nacionalnom identitetu Bunjevaca i Hrvata, Vlaha i Rumuna“, poslije zareza, dodati riječi: „*kao i osporavanje nacionalnog identiteta i elemenata samoidentifikacije Bošnjaka*“.

Nakon trećeg pasusa dodati novi pasus koji glasi:

„*S obzirom da pripadnici nacionalnih manjina u Republici Srbiji tradicionalno žive u pojedinim oblastima, odnosno historijskim regijama u kojima čine znatan broj u odnosu na ukupan broj stanovništva u njima, neophodno je, kroz novu teritorijalnu, administrativno-upravnu organizaciju, uz utvrđen model regionalizacije i decentralizacije države uvođenjem tzv. srednjeg (regionalnog) nivoa vlasti, obezbijediti uslove da teritorijalna, administrativna i upravna podjela zemlje ne predstavlja prepreku ostvarenja njihovih prava, u smislu čl. 7. Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima. U skladu sa tim, novim ustavnim i zakonskim rješenjima obezbijedit će se da područje Sandžaka, koga čine grad Novi Pazar i opštine Sjenica, Tutin, Prijepolje, Priboj i Nova Varoš, u kome tradicionalno i u najvećem broju žive Bošnjaci u Srbiji, budu u okviru jedne teritorijalne, administrativno-upravne oblasti, odnosno čine područje sa uspostavljenim srednjim nivoom vlasti i regionalnom samoupravom.*“

U zadnjem pasusu, u drugoj rečenici nakon riječi: „Pomenuti Akcioni plan će se fokusirati na“ umjesto riječi „implementaciju postojećeg zakonskog okvira, koji je ocijenjen kao jako dobar, ali sa nekonzistentnim nivoom implementacije“ upisati riječi: „*unapređenje postojećeg ustavno-pravnog okvira, konzistentniju primjenu utvrđenih zakonskih rješenja, odnosno izmjenu zakona kojima će se podići nivo ostvarenja prava manjina i unaprijediti njihov položaj*“.

U nastavku nakon riječi: „U kreiranju pomenutog Akcionog plana Republika Srbija će se voditi relevantnim preporukama iznetim u trećem mišljenju o Srbiji Savetodavnog komiteta u kontekstu Okvirne konvencije Saveta Evrope o zaštiti nacionalnih manjina“, nakon zareza, dodati riječi: „*odredbama Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima i drugim dokumentima iz oblasti manjinskih prava i zaštite*“

manjina, koji su opšteprihvaćene norme u Evropskoj uniji i izvor su prava u Evropskoj uniji”.

Aktivnost 1.4. „Unapređenje načina vođenja i ažuriranja Posebnog biračkog spiska nacionalne manjine u smislu nadogradnje i unapređenja postojeće aplikacije za PBS, a u cilju što preciznijeg ažuriranja podataka uz obezbeđenje poverljivosti istih“ preformulisati u: *„Unapređenje načina vođenja i ažuriranja Posebnog biračkog spiska nacionalne manjine u smislu što potpunijeg ostvarenja prava glasa pripadnika manjina uz obezbeđenje poverljivosti ličnih podataka upisanih birača.“*

Aktivnostima od 1.1. do 1.3. samo se deklarativno navodi da će se nešto urediti ali se ne precizira na koji način će se to urediti i sa kojim ciljem (ne može se nazreti cilj).

Aktivnosti od 1.6. do 1.9. odnose se samo na Rome. Pitanje je šta sa ostalim pripadnicima nacionalnih manjina s obzirom da se, na primjer, ne vode (ne upisuju) podaci na bosanskom i drugim manjinskim jezicima u matičnim knjigama.

Aktivnost 1.9. se odnosi na besplatnu pravnu pomoć samo Roma. Institut besplatne pravne pomoći odnosi se na sve građane.

Nakon aktivnosti 1. 9. dodati novu aktivnost koja glasi: *„Sprovođenje redovnog upravnog nadzora nad radom jedinica lokalne samouprave u pogledu ostvarivanja prava manjina i izricanje korektivnih i kaznenih mjera”.*

Prijedlog novih aktivnosti (STATUSNI POLOŽAJ):

Na početku poglavlja dodati novi strateški cilj: *„Unapređivanje ustavno-pravnog okvira kojim će se obezbijediti ravnopravan status pripadnika manjinskih zajednica u Republici Srbiji i njihov održiv razvoj.”*

U okviru novog strateškog cilja formulišu se sljedeće aktivnosti:

- Analiza ustavno-pravnog okvira Republike Srbije sa aspekta statusnog položaja i ostvarivanja prava nacionalnih manjina u svim segmentima i utvrđivanje modela za njegovo unapređenje.
- Izmjene ustavno-pravnog okvira kojima bi se unaprijedio status i položaj nacionalnih manjina u Republici Srbiji, izvršila regionalizacija i decentralizacija zemlje kroz regionalni ili neki drugi oblik ili model organizacije vlasti na tzv. srednjem nivou vlasti, poštovanjem tradicionalnih područja na kojima manjine žive i njihove izražene volje, radi efikasnijeg i funkcionalnijeg ostvarenja prava manjina na tom području. (Veza sa aktivnostima 1.1.1.2. do 1.1.1.6. Akcionog plana za Poglavlje 23.)
- Rješavanje ustavno-pravnog statusa historijske regije Sandžak u kojoj tradicionalno žive Bošnjaci i statusa Bošnjaka kao autohtonog naroda u Republici Srbiji koji čini brojčano izraženiju manjinsku nacionalnu zajednicu.
- Donošenje novog zakona o manjinama (kao ustavnog, osnovnog ili okvirnog zakona) ili novih Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina i Zakona o

nacionalnim savjetima nacionalnih manjina kojima bi se obezbijedio adekvatan sistem i mehanizmi ostvarenja i zaštite prava manjina u Republici Srbiji i njihovo djelotvorno učešće u javnom sektoru na svim nivoima, naročito kroz:

- jasno određenje prava pripadnika manjinskih naroda, mehanizama za ostvarenje tih prava, utvrđivanje kaznenih odredbi za nepoštovanje ili kršenje prava,
- jasnu i preciznu definiciju pravnog statusa nacionalnih vijeća, jačanjem i proširivanjem njihovih nadležnosti i ovlašćenja posebno na oblasti: sprečavanja diskriminacije, održivog ekonomskog razvoja, demokratske participacije, zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda u predstavničkim tijelima i javnom sektoru na svim nivoima vlasti i oblika organizacije, saradnje sa dijasporom i prekogranične saradnje, turizma, itd., obezbjeđenje adekvatnih i stabilnih finansijskih sredstava za njihov rad,
- novo definisanje organa nacionalnih savjeta, razgraničenje i podjela nadležnosti između tih organa kako bi nacionalni savjeti bili efikasniji u izvršavanju zakonom propisanih nadležnosti,
- usklađivanje izbornog postupka i izbornih pravila za izbor nacionalnih savjeta sa izbornim postupkom i pravilima koji se primjenjuju prilikom izbora državnih i organa lokalne samouprave,
- pravo veta nacionalnih vijeća na sve pravne akte koji na bilo koji način tretiraju prava manjina i nadležnosti nacionalnih vijeća,
- precizno zakonsko regulisanje finansiranja rada nacionalnih vijeća iz državnog, pokrajinskog, regionalnog i budžeta jedinica lokalnih samouprava,
- propisivanje adekvatnih sankcija za nepoštovanje zakonom utvrđenih nadležnosti nacionalnih savjeta.
- Usklađivanje zakonodavnog okvira (posebnih zakona) sa novim Ustavom, kojima se obezbjeđuje njegova adekvatna primjena i efikasno ostvarivanje prava nacionalnih manjina na cijelom području Republike Srbije:
- usvajanje i usaglašavanje zakona o nadležnostima autonomne pokrajine i drugih oblika srednjeg nivoa vlasti, Zakona o teritorijalnoj organizaciji, Zakona o lokalnoj samoupravi, drugih zakona i podzakonskih akata,
- ukidanje stare uredbe o upravnim okruzima i sprovođenje nove teritorijalne, administrativno-upravne organizacije države u skladu sa kojom bi područje Sandžaka kao oblik srednjeg nivoa vlasti, odnosno regionalne samouprave, obuhvatalo jedinice lokalne samouprave koje ga tradicionalno čine (grad Novi Pazar i opštine Sjenica, Tutin, Prijepolje, Priboj i Nova Varoš), a u skladu sa iskazanom voljom građana Sandžaka na referendumu od 25. do 27. oktobra 1991. godine,
- usvajanje izmjena i dopuna sistemskih zakona (novih tekstova zakona) u oblastima važnim za očuvanje nacionalnog identiteta i ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava, usaglašenih sa novim zakonom(ima) o zaštiti manjinskih prava,

- donošenje novih podzakonskih akata, usaglašanih sa novim zakonom(ima) o zaštiti manjinskih prava i drugim zakonima u oblastima važnim za očuvanje nacionalnog identiteta i ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava,

- obezbjeđivanje mehanizama za obavezno i efikasno postupanje i sprovođenja preporuka Zaštitnika građana i Povjerenika za zaštitu ravnopravnosti u svim slučajevima u kojima su povrijeđena prava manjina i osnaživanje (podsticanje) pripadnika manjina za pristup i obraćanje ovim organima.

Nakon strateškog cilja 1. strateški cilj dat u Nacrtu akcionog plana kao „Sprovođenje personalnog principa u primeni pravnih pravila o položaju nacionalnih manjina, kao i sprovođenje principa autonomnog određivanja identiteta pripadnika manjinskih zajednica. Unapređivanje mehanizama popisivanja pripadnika manjinskih zajednica i zaštita podataka o ličnosti pripadnika manjinskih zajednica“ preformulisati u:

„Sprovođenje principa autonomnog određivanja identiteta pripadnika manjinskih zajednica i personalnog principa u primjeni pravnih pravila o položaju nacionalnih manjina, uz unaprijeđene mehanizme popisivanja i obezbijeđenu zaštitu podataka o ličnosti pripadnika manjinskih zajednica“.

3.2. ZABRANA DISKRIMINACIJE

U tekstu opisa trenutnog stanja, na kraju prvog pasusa, prije tačke, dodaju se međunarodni dokumenti iz oblasti zabrane diskriminacije, odnosno riječi: *„konvencije i drugi dokumenti Ujedinjenih nacija od značaja za borbu protiv diskriminacije, konvencije i drugi dokumenti Savjeta Evrope i nadležnosti posebnih tijela SE, Direktive Savjeta Evropske unije koje se odnose na zabranu diskriminacije i druge pravne tekovine Evropske unije“.*

Aktivnost 2.1. neophodno dopuniti i „postupanje po preporukama zaštitnika“, odnosno nakon riječi „Brzo i efikasno odgovaranje na nalaze i“ brisati riječ „preporuke“ a dodati riječi *„postupanje po preporukama“.*

Aktivnost 2.2. opšta proklamacija. Ne navodi se na koji način, direktno, će se vršiti podizanje javne svijesti. Preformulisati aktivnosti prema pokazateljima rezultata.

Aktivnost 2.3. Kako postići smanjenje govora mržnje osim adekvatnom kaznenom politikom, koja se iz priložene formulacije ne može podrazumijevati.

Aktivnost 2.5. je više željeni rezultat nego aktivnost.

Kod aktivnosti 2.7. brisati riječ „međunacionalnih“ s obzirom da je njena upotreba u datom kontekstu neprimjerena i nepotrebna jer se govori o incidentima sa obilježjima nacionalne mržnje i netrpeljivosti.

Prijedlog novih aktivnosti (ZABRANA DISKRIMINACIJE):

- Usvajanje rezolucije o genocidu u Srebrenici u Narodnoj skupštini Republike Srbije, u skladu sa prijedlogom grupe bošnjačkih narodnih poslanika iz SDA Sandžaka,

narodnih poslanika Lige socijaldemokrata Vojvodine i narodne poslanice Demokratske stranke, a koju je Bošnjačko nacionalno vijeće usvojilo na sjednici održanoj 10. 07. 2015. godine.

- Sprovođenje efikasne istrage i sankcionisanje počinioca zločina nad Bošnjacima Sandžaka (rasvjetljavanje i procesuiranje svih oblika nasilja i zločina nad Bošnjacima i njihovim legitimno izabranim predstavnicima), od strane pripadnika državnih organa SRJ i Republike Srbije, tokom 90-tih godina 20. vijeka (rasvjetljavanje masovnih otmica Bošnjaka, nestalih, ubijenih, granatiranja bošnjačkih sela opštine Priboj, organizovanog etničkog čišćenja bošnjačkog stanovništva u Sandžaku tokom '90-tih godina i procesuiranje odgovornih za sve zločine):

- rasvjetljavanje i procesuiranje slučaja Kukurovići (ubistva Bošnjaka u selu Kukurovići, opština Priboj, granatiranjem od strane Užičkog korpusa Vojske SRJ, 18. februara 1993. godine),

- rasvjetljavanje i procesuiranje slučaja Štrpci (otmice Bošnjaka u stanici Štrci, opština Prijepolje, 27. februara 1993. godine),

- rasvjetljavanje i procesuiranje slučaja Sjeverin (otmice Bošnjaka u Sjeverinu, opština Priboj, 22. oktobra 1992. godine),

- sprovođenje adekvatne istrage, utvrđivanje svih činjenica i odgovornosti za hapšenje i sprovođenje političkog procesa protiv 24-orice Bošnjaka 1993. godine i progona političkog i nacionalnog rukovodstva Bošnjaka,

- sprovođenje adekvatne istrage i sudskih postupaka protiv odgovornih nalogodavaca i izvršilaca za psihofizičko zlostavljanje Bošnjaka u Sandžaku tokom 90-tih godina 20. vijeka,

- rasvjetljavanje i procesuiranje progona bošnjačkog stanovništva i paljenje naselja Bošnjačka mahala u Kosovskoj Mitrovici (uključujući i paljenje kuće tadašnjeg saveznog poslanika u Vijeću građana SRJ, dr. Sulejmana Ugljanina) od strane pripadnika vojske i policije SRJ i Republike Srbije, u periodu mart - maj 1999. godine.

- Sprovođenje adekvatnog sudskog postupka povodom nasilnog zauzimanja i oružanog upada u prostorije centrale Bošnjačke liste za evropski Sandžak, napada na njeno rukovodstvo i pokušaja ubistva tadašnjeg ministra i predsjednika SDA Sandžaka i BNV, 17. januara 2009. godine.

- Rasvjetljavanje i procesuiranje svih ostalih krivičnih djela i zločina čije su žrtve Bošnjaci.

- Donošenje novog zakona o lustraciji kojim bi se obuhvatili i procesuirali svi pripadnici državnih organa koju su učestvovali u planiranju, organiziranju i sprovođenju zločina i drugih oblika nasilja nad pripadnicima bošnjačkog naroda u Sandžaku, tokom 90-tih godina 20. vijeka.

- Analiza svih pravnih akata državnih organa, organa autonomne pokrajine, srednjih nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave u smislu postojanja elemenata diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi.

- Izmjena svih pravnih akata državnih organa, organa autonomne pokrajine, srednjih nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave koji u sebi sadrže elemente diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi.
- Analiza rada državnih organa, organa autonomne pokrajine, srednjih nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave, kao i javnih preduzeća i ustanova u smislu evidentiranja postupanja koja sadrže elemente diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi.
- Izrada i sprovođenje programa mjera za eliminisanje svih oblika postupanja u radu državnih organa, organa autonomne pokrajine, srednjih nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave, kao i javnih preduzeća i ustanova u smislu postupanja koja sadrže elemente diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi.
- Analiza izvještavanja medija na svim nivoima u smislu emitovanja programskih sadržaja koji sadrže elemente diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi i izrada programa mjera za njihovo eliminisanje.
- Formiranje posebnog Vladinog radnog tijela za praćenje pojave elemenata diskriminacije u svim segmentima javnog života i njenu eliminaciju.

3.3. OBLAST KULTURE I MEDIJA

U opisu Trenutnog presjeka stanja ne pominje se Zakon o ratifikaciji Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima kao jedan od najvažnijih zakonskih okvira, kojim se, posebno, uređuju pojedine obaveze Republike Srbije u pogledu kulture i medija. Na kraju prvog pasusa dodati riječi: „Zakon o ratifikaciji Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima („Sl. list SCG - Međunarodni ugovori“, br. 18/2005)“.

Također, u opisu se, osim zakonske regulative, odnosno naznake da se zakonom propisuje ostvarenje određenog prava, ne daje da li se ili ne to pravo faktički i ostvaruje, odnosno da li država ispunjava preuzete obaveze u skladu sa donijetim zakonskim rješenjima.

Opis trenutnog stanja ne sadrži ništa iz oblasti kulture.

Na kraju opisa dodati dva nova pasusa sljedeće sadržine:

„U oblasti kulture neophodno je ubrzati rad na izradi Strategije razvoja kulture u Republici Srbiji, koja još nije okončana, u okviru koje treba unijeti mjere i konkretne mehanizme za unapređenje očuvanja i zaštite kulturne baštine manjinskih naroda. Neophodno je obezbijediti učešće predstavnika nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u organima upravljanja (upravljačkim strukturama) ustanova u oblasti kulture i drugim organima i radnim tijelima u ovlasti kulture na svim nivoima, na način da se osigura očuvanje kulture manjinskih naroda i zaštita njihove kulturne baštine. Postojeći zavodi za zaštitu spomenika kulture na svim nivoima izdaju određena

pravna akta o postojanju stepena ugorženosti pojedinih kulturnih dobara i programe mjera ili pojedinačnih aktivnosti o potrebi njihove zaštite, ali se oni ne primjenjuju na efikasan način, zbog čega je, posebno, materijalna kulturna baština pripadnika manjina u stalnoj opasnosti, a pojedini objekti prema kojima nisu preduzete adekvatne mjere zaštite su u potpunosti ili u značajnoj mjeri uništeni ili oštećeni. Na lokalnom nivou neophodno je obezbijediti poštovanje odgovarajućih urbanističkih uslova u smislu neugrožavanja kulturne baštine i poštovanja utvrđenih mjera zaštite kulturnih dobara i arhitektonskih cjelina svih vrsta.

Neophodno je izvršiti potrebne radove na rekonstrukciji materijalnog kulturnog naslijeđa manjinskih naroda i organizacijom i finansiranjem različitih manifestacija manjinskih naroda pospješiti očuvanje njihove kulturne baštine i zaštitu nacionalnog identiteta. U cilju razvoja integrativnih procesa (integracije manjina u društvo) neophodno je organizirati i finansijski obezbijediti održavanje kulturnih manifestacija koje imaju za cilj prezentaciju kulture manjinskih naroda, a na javnim servisima obezbijediti obavezne termine za programe iz tradicije i kulture manjinskih naroda. U oblasti medija neophodno je obezbijediti javne radiodifuzne servise na jezicima manjinskih naroda.“

Kod aktivnosti 3.1. brisati alineju 3 koja glasi: „izuzimanje medija u vlasništvu nacionalnih saveta nacionalnih manjina iz procesa privatizacije“, s obzirom da ti mediji nisu ni bili obuhvaćeni privatizacijom. Nakon izbrisane alineje dodati novu alineju koja glasi: „izuzimanje medija proglašanih od posebnog značaja za nacionalne manjine iz procesa privatizacije i poništenje prethodno sprovedenih postupaka njihove privatizacije“.

Kod aktivnosti 3.2. u alineji 1. nakon riječi: „unapređenje normativnog okvira“ brisati riječi „projektnog finansiranja posebno u vezi sa ulogom nacionalnih saveta nacionalnih manjina“ a dodati riječi: „i nastavak budžetske podrške za medije u vlasništvu nacionalnih savjeta nacionalnih manjina i medije proglašene od posebnog značaja za određene nacionalne manjine“.

U nastavku aktivnosti brisati alineju 4. koja se odnosi na izuzimanje iz procesa privatizacije medija u vlasništvu nacionalnih savjeta.

Kod aktivnosti 3.3. na kraju opisa aktivnosti, dodati riječi: „posebno kroz unapređenje kulture tolerancije između pripadnika većinske i manjinskih zajednica, uz vršenje evaluacija, praćenje efekata i unapređivanje uvedenih programa“.

Kod aktivnosti 3.5. podaktivnost: „obezbeđenje informativnog sadržaja na jezicima nacionalnih manjina (vesti ili dnevnik na manjinskim jezicima)“ preformulisati u: „obezbjedeće informativnih sadržaja o dešavanjima u sredinama u kojima žive pripadnici manjina i aktivnostima nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u redovnim informativnim i drugim programima nacionalnih javnih servisa (vijesti ili dnevnik na manjinskim jezicima)“.

Aktivnost 3.6. se ne odnosi direktno na manjine već je više vezana za razvoj mreže javnih TV servisa.

U okviru poglavlja najadekvatnije bi bilo formulisati dva strateška cilja - u vezi sa zaštitom kulturne baštine i unapređenjem ostvarivanja prava manjina u oblasti kulture i u vezi sa unapređenjem prava na informisanje na jezicima manjina.

Prijedlog novih aktivnosti (OBLAST KULTURE I MEDIJA):

- Analiza postojećeg pravnog okvira u oblasti kulture, izdavaštva, informisanja i njihove izmjene i(ili) dopune u cilju uvažavanja kulturnih vrijednosti i specifičnosti manjinskih naroda i informisanja na manjinskim jezicima pripadnika manjina (aktivnost uvrstiti na početku Akcionog plana).
- Usvajanje izmjena i dopuna zakona i podzakonskih akata u oblasti kulture, izdavaštva, informisanja i medija u cilju efikasnijeg ostvarivanja prava manjina (aktivnost uvrstiti na početku Akcionog plana).
 - U okviru aktivnosti 3.2. dodati nove alineje:
 - obezbjeđivanje održivih mehanizama za ostvarenje javnog interesa u oblasti informisanja na jezicima manjina, na svim nivoima (finansiranje informisanja na jezicima manjina iz državnog i budžeta jedinica lokalnih samouprava),
 - obezbjeđenje finansiranja iz državnog budžeta izlaženja najmanje po jednog štampanog medija na jezicima nacionalnih manjina, u skladu sa prihvaćenim odredbama Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima,
 - Nakon aktivnosti 3.2. dodati novu aktivnost 3.3a. (ispred aktivnosti 3.3.):
 - Osnivanje javnih medijskih (radiodifuznih) servisa na manjinskim jezicima (obezbjeđenje očuvanja, opstanka i rada medija proglašениh za medije od posebnog značaja za nacionalne manjine i medija u vlasništvu nacionalnih savjeta, kao javnih servisa od interesa za informisanje na jezicima manjinskih naroda. (Izdvojena aktivnost zbog značaja javnih medijskih servisa kao najefikasnijih mehanizama za ostvarenje javnog interesa u oblasti informisanja na manjinskim jezicima.)
 - Izrada i implementacija Strategije razvoja kulture Republike Srbije sa elementima na osnovu kojih će se uvažiti specifičnosti manjinskih naroda, uz inkluzivan proces i učešće nacionalnih vijeća u njenoj izradi.
 - Izrada i implementacija planova kulturnog razvoja Republike Srbije koji će uvažiti specifičnosti manjinskih naroda, uz inkluzivan proces i učešće nacionalnih vijeća u njihovoj izradi.
 - Izrada planova kulturnog razvoja pojedinih područja (regiona) u kojima tradicionalno žive manjine, kao i jedinica lokalnih samouprava koji će uvažiti specifičnosti manjinskih naroda, uz inkluzivan proces i učešće nacionalnih vijeća u njihovoj izradi.
- Obezbjeđenje ravnopravnog tretmana kulturnog naslijeđa manjinskih naroda, kroz:
 - izradu sveobuhvatne analize stanja kulturne baštine manjina u Republici Srbiji;
 - mapiranje kulturnog naslijeđa (izrada baze kulturnih dobara) manjina i kulturnih institucija od važnosti za zaštitu kulturnog naslijeđa manjina;

- adekvatne mjere zaštite i očuvanja i realizacija konkretnih projekata obnove ili rekonstrukcije kulturnih dobara manjina, u skladu sa posebnim programom i jasno određenim vremenskim okvirom;
- uključenje kulturne baštine manjina u javni školski sistem (nastavne planove i programe i obrazovne sadržaje);
- adekvatan tretman i zastupljenost na javnim medijskim servisima i drugim javnim emiterima, odnosno na programima koji se emituju na manjinskim jezicima;
- uspostavljanje održivih mehanizama razvoja kulturnog stvaralaštva manjina;
- uspostavljanje adekvatnih institucionalnih organizacionih struktura na svim nivoima.
- Revidiranje sistema finansiranja kulturnih aktivnosti nacionalnih savjeta nacionalnih manjina, na način da se obezbijedi održivost tih aktivnosti, uz obezbjeđenje posebnog budžetskog (državnog i lokalnog) finansiranja nacionalnih kulturnih manifestacija manjina.
- Obezbjedeње očuvanja kulturne baštine manjinskih zajednica od strane jedinica lokalne samouprave kroz stalnu budžetsku liniju namijenjenu finansiranju programa iz te oblasti.
- Uključenje predstavnika nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u rad Nacionalnog savjeta za kulturu Republike Srbije.
- Učešće predstavnika nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u upravljanju u kulturnim institucijama od značaja za pripadnike manjinskih naroda.
- Obezbjedeње pune implementacije prava i nadležnosti nacionalnih vijeća u oblasti kulture, kao i ustanova kulture čiji su nacionalna vijeća osnivač.
- Podsticanje rada postojećih i/ili osnivanje novih ustanova (zavoda, galerija, biblioteka, fondacija), strukovnih i drugih udruženja, privrednih društava, koja će sprovoditi kulturnu politiku manjina i raditi na očuvanju, zaštiti, afirmaciji i unapređenju kulture manjina uopšte.
- Zaštita, obnova, restauracija i/ili rekonstrukcija materijalnih kulturnih dobara Bošnjaka:
 - Restauracija Amir-aginog hana u Novom Pazaru,
 - Restauracija kompleksa Valide sultan džamije u Sjenici,
 - Rješavanje imovinsko-pravnog statusa i rekonstrukcija Gazi Isa-begovog hamama u Novom Pazaru,
 - Rekonstrukcija i restauracija Novopazarske tvrđave,
 - Rekonstrukcija Musalle u Prijepolju,
 - Rekonstrukcija lokaliteta Gluhavica u Tutinu,
 - Rekonstrukcija lokaliteta Trgovište (Pazarište) u Novom Pazaru,
 - Rekonstrukcija Jusovića kule u Prijepolju,
 - Rješavanje imovinsko-pravnog statusa i rekonstrukcija Sjeničkih kršli,
 - Zaštita i rekonstrukcija drugih kulturnih dobara Bošnjaka.

- Zaštita nematerijalnog kulturnog naslijeđa manjinskih naroda.

3.4. SLOBODA VJEROISPOVIJESTI

Oblast veoma okvirno i površno obrađena.

Sve aktivnosti odnose se na pravno-tehnička i organizaciona pitanja i vezana su za same crkve i vjerske zajednice.

Nema nijedne aktivnosti u kojima se može prepoznati odnos prema pojedincima, odnosno ostvarenju prava pripadnika manjina u pogledu slobode vjeroispovijesti (npr. negiranja ili negativnog odnosa prema pripadnicima određene vjeroispovijesti (islamske prije svega), nema aktivnosti u vezi obezbjeđenja izražavanja i ostvarenja slobode vjeroispovijesti.

Prijedlog novih aktivnosti (SLOBODA VJEROISPOVIJESTI):

- Restitucija, odnosno povraćaj vakufske imovine njenom titularu.
- Adekvatno rješavanje radno-pravnog statusa nastavnika vjeronauke u osnovnim i srednjim školama.
- Razvoj i sprovođenje različitih programa sa ciljem prevazilaženja pojedinih vjerskih predrasuda i stereotipa i negativnog odnosa prema pojedinim religijama, naročito prema islamu.

3.5. UPOTREBA JEZIKA I PISMA

Među predloženim aktivnostima nema aktivnosti usmjerenih na ostvarenje službene upotrebe manjinskih jezika i pisama, npr. u pogledu objavljivanja propisa i drugih akata na jezicima manjina i dr. Date aktivnosti su samo zadovoljenje forme i ne odnose se na ništa suštinsko.

Kod aktivnosti 5.5. riječi na početku: „Podsticanje na fleksibilnu primjenu uvođenja manjinskih jezika u službenu upotrebu u područjima gdje tradicionalno žive nacionalne manjine, u skladu sa članom 11. stav 1. Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisma“ zamijeniti riječima: *„Uvođenje službene upotrebe jezika i pisma manjina uz poštovanje regionalnog područja u kojem žive manjine, u svim oblastima (sudstvu, tužilaštvu, državnoj upravi i lokalnoj samoupravi, poreskoj upravi, upravnim vlastima, svim ostalim javnim službama, preduzećima i ustanovama)“*, sa nepromijenjenim ostatkom teksta u nastavku (na kraju).

Prijedlog novih aktivnosti (UPOTREBA JEZIKA I PISMA):

- Obezbjedenje kvalitetnih prevoda najvažnijih pravnih akata na državnom, pokrajinskom, regionalnom i nivou jedinica lokalne samouprave na odgovarajuće jezike manjina, u skladu sa njihovom zastupljenošću na odgovarajućem području.
- Usklađivanje zakonodavnog okvira (Zakona o državnoj upravi, Zakona o lokalnoj samoupravi, zakona o zaposlenima u jedinicama lokalne samouprave i dr. zakona), u skladu sa kojim se:
- predviđa vođenje kadrovske evidencije kod poslodavca, u okviru koje se navode podaci i o poznavanju jezika nacionalnih manjina;
- određuju posebni potrebni uslovi za zaposlene na pojedinim radnim mjestima u pogledu poznavanja jezika nacionalnih manjina, u skladu sa izmjenama drugih sistemskih zakona.
- Usvajanje i primjena Uredbe kojom se uređuje poznavanje jezika i pisama nacionalnih manjina, kao poseban uslov za obavljanje poslova na pojedinim radnim mjestima na svim nivoima vlasti u širem javnom sektoru.
- Sprovođenje redovnih inspekcijskih kontrola, upravnog nadzora i adekvatnih postupaka, u vezi službene upotrebe jezika i pisma u svim oblastima javnog života, u skladu sa odredbama Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina i Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima, u jedinicama lokalne samouprave na području Sandžaka.

3.6. OBRAZOVANJE

U „Trenutnom presjeku stanja“, na kraju dodati novu rečenicu koja glasi:

„Nezavisna regulatorna tijela (Zaštitnik građana i Povjerenik za zaštitu ravnopravnosti) utvrdila su da se pojedinim pripadnicima manjinskih zajednica u nekim jedinicama lokalne samouprave dovodi u pitanje, negira i(ili) onemogućava izjašnjavanje o jeziku ostvarivanja obrazovno-vaspitnog rada (jeziku nastave), od strane rukovodećih struktura obrazovno-vaspitnih ustanova (škola) u tim jedinicama lokalne samouprave.“

Među aktivnostima nema nijedne koja podrazumijeva analizu ili izmjenu nastavnih planova i programa, kao jedne od najznačajnijih aktivnosti, kako za unapređenje nastave na jezicima manjina, poboljšanje udžbenika, tako i za unapređenje tolerancije i razvoj multikulturalnosti.

Zbog izuzetne važnosti obrazovanja za ostvarenje prava manjina uopšte u okviru ove oblasti, u okviru poglavlja moglo bi se formulisati više specifičnih ciljeva, u skladu sa čime bi se prethodne (od strane Ministarstva prosvjete, nauke i tehnološkog razvoja

predložene i na Radnoj grupi do sada razmatrane) aktivnosti rasporedile prema pripadajućim ciljevima.

Prijedlog specifičnih ciljeva za obrazovanje:

1. Unapređenje mehanizama za ostvarenje prava na obrazovanje na maternjem jeziku.
2. Izmijenjeni nastavni planovi i programi obrazovanja koji će uvažiti potrebe manjinskih naroda u oblasti obrazovanja sa ciljem očuvanja njihovog nacionalnog identiteta.
3. Obezbjedenje mehanizama za unapređenje kvaliteta udžbenika i nastave na manjinskim jezicima, na svim nivoima obrazovanja.

Kod aktivnosti 6.12. u zadnjoj alineji na kraju dodati riječi: *„omogućavanjem formiranja odjeljenja sa manje od 15 učenika u svim sredinama koje zahtijevaju takvo rješenje, odnosno u svim sredinama i školama u kojima postoje zahtjevi za obrazovanje na manjinskim jezicima”*.

Aktivnost 6.13. na kraju formulacije dodati: *„i uspostavljanje savjetnika za nastavu na jezicima manjina na nivou školskih uprava”*.

Prijedlog novih aktivnosti (OBRAZOVANJE):

- Unapređenje pravnog okvira, ujednačena primjena prava na obrazovanje na manjinskim jezicima i obezbjeđenje dosljednog sprovođenja prava na obrazovanje manjina u čitavoj Srbiji u skladu sa njihovim zahtjevima na nivou svake jedinice lokalne samouprave, naročito kroz:
- obezbjeđenje slobodnog i neometanog postupka izjašnjavanja učenika i roditelja o jeziku nastave u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju,
- smanjenje broja potrebnih učenika za formiranje odjeljenja ispod 15 učenika za obrazovanje na manjinskim jezicima,
- utvrđivanje adekvatnih mehanizama državne pomoći, kroz obezbjeđenje stipendija i drugih podsticajnih mjera za učenike i studente koji se obrazuju na jezicima manjina.
- Izmjene nastavnih planova i programa obrazovanja koji će uvažiti potrebe manjinskih naroda u oblasti obrazovanja sa ciljem očuvanja njihovog nacionalnog identiteta, u okviru kojih treba posebno sprovesti:
- izbacivanje iz nastavnih planova i programa u nastavi na manjinskim jezicima svih sadržaja kojima se diskriminišu manjine i dovodi u pitanje njihov nacionalni identitet (posebno Albanaca, Bošnjaka, Roma, Bunjevaca).
- integrisanje manjinskih sadržaja u plan i program nacionalne grupe predmeta (maternji jezik, historija, geografija, muzička i likovna kultura), u skladu sa potrebama, identitetom, obilježjima i simbolima manjinskih naroda.

- identifikaciju sadržaja i uvođenje u programe formalnog obrazovanja tema koje razvijaju znanje o manjinskim pravima i osnovnim karakteristikama nacionalnih manjina koje žive u Republici Srbiji,
- podsticanje sadržaja koji doprinose promociji multikulturalnosti i međunacionalnog uvažavanja i tolerancije.
- Realizacija zaključka Vlade Republike Srbije o usvajanju "Izveštaja sa prijedlogom mjera za ostvarivanje prava Bošnjaka na obrazovanje na maternjem jeziku u Republici Srbiji", od 1. novembra 2013. godine.
- Praćenje i unapređenje kvaliteta obrazovanja na jezicima nacionalnih manjina, posebno kroz:
 - obrazovanje stručnog tima za izradu standarda i stručnih uputstva za obrazovanje na jezicima manjina,
 - obrazovanje stručnog tima za utvrđivanje metodologije obrazovanja na jezicima manjina,
 - obrazovanje stručnog tima za kontinuirano praćenje sadržaja udžbenika i nastavnih materijala na manjinskim jezicima na svim nivoima obrazovanja,
 - obezbjeđenje obuke i stalnog stručnog usavršavanja (uz primjenu modela cjeloživotnog učenja) nastavnog osoblja za obrazovanje na manjinskim jezicima u skladu sa Evropskom poveljom o regionalnim ili manjinskim jezicima,
 - organizovanje obrazovanja odraslih iz oblasti važnih za nacionalni identitet pripadnika manjina,
 - jačanje inspekcijskog nadzora u vezi sa ostvarivanjem prava na obrazovanja i kvalitetnog obrazovanja na manjinskim jezicima.
- Otvaranje odgovarajućih studijskih grupa (katedri) na državnim univerzitetima na manjinskim jezicima - osnivanje lektorata za hrvatski jezik na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, Univerziteta u Novom Sadu, i lektorata za bosanski jezik na Državnom univerzitetu u Novom Pazaru.
- Regulisanje pravnog statusa i izdavanje odgovarajućih dozvola za rad obrazovnim ustanovama i institucijama koje su od značaja za očuvanje i unapređenje identiteta Bošnjaka.
- Definisanje kataloga autorskih i prevedenih udžbenika za nastavu na manjinskim jezicima i obezbjeđenje njihove izrade ili prevođenja.
- Obezbjeđenje pripreme i izrade udžbenika na jezicima manjina, obezbjeđenje kvalitetnih prijevoda udžbenika na jezike manjina.
- Obezbjeđenje obaveznog budžetskog finansiranja štampanja (izdavanja) udžbenika na jezicima manjina od strane državnog izdavača.

- Donošenje posebnog pravilnika o uvozu udžbenika na jezicima manjina kojim će se pojednostaviti i ubrzati procedure za uvoz.

3.7. DEMOKRATSKA PARTICIPACIJA

U „Trenutnom presjeku stanja“ u drugom pasusu u prvoj rečenici nakon riječi: „Zakonodavstvo Republike Srbije sadrži odredbe kojima se promoviraju“ brisati riječ „zastupljenost“, dopisati riječi: „*političko organizovanje*“ i na kraju rečenice brisati riječi: „u izbornim tijelima na nacionalnom, pokrajinskom i lokalnom nivou“.

Među predloženim aktivnostima nema nijednog konkretnog prijedloga za povećanje demokratske participacije manjina.

Aktivnost 7.2. data samo deklarativno i ona se može prisajediti aktivnosti 7.1.

Prijedlog novih aktivnosti (DEMOKRATSKA PARTICIPACIJA):

- Izmjene izbornog zakonodavstva kojima bi se obezbijedilo:
- učešće manje brojnih manjina u predstavničkim organima na svim nivoima, uz zadržavanje prirodnog praga za stranke nacionalnih manjina,
- smanjenje broja potrebnih potpisa podrške izbornim listama manjina na broj potrebnih osnivača stranaka manjina.
- Uključenje predstavnika manjina u rad komisija, odbora, stručnih i drugih radnih tijela najviših predstavničkih i izvršnih organa na svim nivoima.
- Uključenje predstavnika nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u izradu svih dokumenata, programa i projekata na svim nivoima (državnom, pokrajinskom, regionalnom i lokalnom) koji mogu utjecati na ostvarivanje prava nacionalnih manjina, a posebno u programima i projektima koji mogu doprinijeti poboljšanju ekonomskog položaja pripadnika manjinskih zajednica.

3.8. ODGOVARAJUĆA ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U JAVNOM SEKTORU I JAVNIM PREDUZEĆIMA

U „Trenutnom presjeku stanja“ na kraju drugog pasusa dodati novu rečenicu:

„U skladu sa tim, potrebno je pripremiti posebne proaktivne programe i mjere i preduzeti konkretne aktivnosti za povećanje učešća predstavnika manjina u upravljačkim strukturama posebno javnih preduzeća, ustanova i javnih službi, poštujući zastupljenost manjina u ukupnom broju stanovnika na svim nivoima, regionalne i lokalne specifičnosti i potrebe manjina u oblastima značajnim za

ostvarenje njihovih prava, očuvanje nacionalnog identiteta i ekonomskog razvoja područja i jedinica lokalnih samouprava u kojima žive. Posebno, preduzet će posebne mjere za povećanje zastupljenosti pripadnika manjina u sudstvu, tužilaštvu, policiji i inspekcijskim službama.“

Strateški cilj neprimjeren, proklamativan i sveden na nivo aktivnosti (jedne od aktivnosti koja treba da doprinese ostvarenju odgovarajućeg cilja).

Kod aktivnosti 8.3. na početku dodati riječi: *„Adekvatna izmjena zakonodavnog okvira (posebnih zakona) i“*. Na kraju dodati riječi: *„na taj način da nacionalni sastav zaposlenih, u najvećoj mogućoj mjeri, odražava nacionalnu strukturu stanovništva“*.

Aktivnost 8.5. Poznavanje jezika manjina regulisati zakonom a ne uredbom. U skladu sa tim preformulisati aktivnost u:

„Izmjene zakonskog okvira u skladu sa kojim se, između ostalog, uređuje poznavanje jezika i pisama nacionalnih manjina, kao poseban uslov za obavljanje poslova na pojedinim radnim mjestima, a u cilju potpunijeg ostvarivanja pripadnika nacionalnih manjina na komunikaciju na jeziku nacionalne manjine koji je u službenoj upotrebi u jedinici lokalne samouprave“.

Nakon aktivnosti 8.5. dodati novu aktivnost koja glasi:

„Donošenje posebnog uputstva, kojim će se, u skladu sa novousvojenim zakonskim rješenjima, bliže propisati rad zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave na pojedinim radnim mjestima, u vezi sa ostvarivanjem prava pripadnika nacionalnih manjina na komunikaciju na jeziku nacionalne manjine koji je u službenoj upotrebi u jedinici lokalne samouprave“.

Aktivnost 8.7. i 8.8. Regulisanje odnosne materije Pravilnikom nije adekvatna s obzirom da se to ostavlja na volju ministara odnosno ministarstava, koji, uglavnom, donose pravilnike. Donošenje pravilnika preduslov je za ostvarenje zakonom propisanog principa. Potrebno jasnije definisanje aktivnosti (izjмене i dopune Zakona o javnim tužilaštvima i Zakona o sudijama):

Aktivnosti 8.13. do 8.16., kao i aktivnost 8.18., odnose se samo na promocije, koje bez jasnije utvrđenog cilja ne znače ništa.

Kod aktivnosti 8.20. izdvojena su tri manjinska jezika (albanski, mađarski i romski). Formulaciju dopuniti navođenjem i drugih manjinskih jezika.

Aktivnost 8.22. podrazumijeva samo izradu plana. Izrada plana treba da podrazumijeva određeni cilj (npr. dostizanje određenog cilja - povećanje zastupljenosti manjina na određeni procenat). Propuštanje određenja tog cilja u ovom Akcionom planu „razvodnjava“ tu materiju i ostavlja je na samovoljno određenje svakog sektora ili javnog preduzeća.

Aktivnost 8.22. dopuniti - na početku nakon riječi: „Izrada plana“ dodati riječi: *„i sprovođenja aktivnih mjera“*; na kraju riječima: *„odnosno ostvarivanja srazmjerne zastupljenosti manjina u organima državne uprave, lokalnim, regionalnim i pokrajinskim organima, policiji i pravosuđu, te u širem javnom sektoru (javna*

preduzeća, škole itd.), uključujući i jačanje kompetencija mladih pripadnika nacionalnih manjina za rad u državnim institucijama u Republici Srbiji”.

Formulaciju dopuniti sa sprovođenjem aktivnih mjera zapošljavanja i na kraju tekstem: *„odnosno ostvarivanja srazmjerne zastupljenosti manjina u organima državne uprave, lokalnim, regionalnim i pokrajinskim organima, policiji i pravosuđu, te u širem javnom sektoru (javna preduzeća, škole itd.)”.*

Prijedlog novih aktivnosti (ODGOVARAJUĆA ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U JAVNOM SEKTORU I JAVNIM PREDUZEĆIMA):

- Donošenje zakona i podzakonskih akata iz oblasti pravosuđa kojima će se omogućiti uspostavljanje privrednih sudova u Sandžaku, apelacionih sudova i tužilaštava u Sandžaku, otvaranje odjeljenja Upravnog suda za Sandžak, osnivanje Pravosudne akademije za područje Sandžaka ili otvaranje odjeljenja Pravosudne akademije iz Beograda za područje Sandžaka, kao i adekvatno popunjavanje sudijskih i javnotužilačkih funkcija u skladu sa nacionalnom strukturom stanovništva.

3.9. NACIONALNI SAVJETI NACIONALNIH MANJINA

U „Trenutnom presjeku stanja“ izvodi se pogrešno zaključivanje usmjereno na umanjene nadležnosti nacionalnih savjeta - formulacijom da „u primeni (Zakona o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina) postoji niz poteškoća zbog neusklađenosti sa drugim propisima“. Formulaciju izmijeniti: *„u primjeni postoji niz poteškoća zbog neusklađenosti posebnih zakona i drugih propisa za zakonom (Zakonom o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina)“.*

Također, neophodno je izmijeniti i ukazivanje na pogrešnu akciju - ne samo izmjenu Zakona o nacionalnim savjetima nego i posebnih zakona.

U opisu se konstatuje da podzakonski akt o Fondu za nacionalne manjine nikada nije usvojen, tako da Fond nije profunkcionisao. U sličnu situaciju bi se, najvjerovatnije, došlo i u svim slučajevima (aktivnostima) u kojima se ostaje samo na donošenju pravilnika, uredbi ili drugih podzakonskih akata. Praksa je u Srbiji da sve što ne želi da se ostvari, ili se nastoji zakonski okvir umanjiti ili prepustiti na samovolju ili ministarstava ili samih ministara, u zakonu se formuliše da će se regulisati „posebnim pravilnikom“.

Strateški cilj dat uopšteno, bez jasnog cilja. Izmjena definicije strateškog cilja u:

„Praktičnije i potpunije ostvarenje nadležnosti nacionalnih savjeta nacionalnih manjina i poboljšanje stanja ostvarenosti prava nacionalnih manjina“.

Formulacija aktivnosti 9.1. ukazuje na moguće smanjenje prava pod izgovorom nepovoljne finansijske situacije. Preformulisati aktivnost u: *„Analiza normativnog okvira kojim se uređuju prava nacionalnih manjina u Republici Srbiji sa posebnim*

osvrtnom na stvaranje djelotvornih (stabilnih) i održivih mehanizama za ostvarenje i zaštitu prava nacionalnih manjina, na svim nivoima“.

Aktivnost 9.4. usmjerena na smanjenje uloge nacionalnih savjeta nacionalnih manjina. Kroz ovu aktivnost poseban osvrt treba da se da na praktično ostvarenje funkcije i nadležnosti nacionalnih savjeta, povećanje njihovih ovlaštenja u cilju unapređenja prava i položaja pripadnika manjina. Nacionalni savjeti nisu, po definiciji, „institucije koje su zadužene za poboljšanje integracije u društvo u cjelini“. Tu „funkciju“ nacionalnih savjeta mogli bi formulisati kao posebnu aktivnost, a nikako kroz predloženo. Na isto se odnose i „mjere podrške za povećanje saradnje između državnih organa i svih nacionalnih savjeta nacionalnih manjina i među nacionalnim savjetima nacionalnih manjina koje su zadužene za poboljšanje integracije u društvo u cjelini“, što treba da bude poseban cilj ili aktivnost.

Kod aktivnosti 9.4. alineja 3. Nejasno je šta se podrazumijeva pod „smanjenjem prekomjerne politizacije nacionalnih savjeta“ - da li pod tim izgovorm nacionalne savjete i de jure pretvoriti u nevladine organizacije, izjednačiti ih sa njima ili im smanjiti nadležnosti (priroda nevladinih organizacija kao građanskih sa uže definisanim interesima i ciljevima suprotna je nacionalnom odrednicom, nevladine organizacije u većini slučajeva su ili anacionalne, nadnacionalne ili multinacionalne). Predlaže se brisanje alineje.

Kod aktivnosti 9.6. nije realno utvrđen vremenski okvir (rok), s obzirom da je stavljanje u funkciju fonda prethodni uslov za predloženu aktivnost.

U vezi sa Zakonom o lokalnoj samoupravi neophodno je formulisati aktivnosti u vezi sa ostvarenjem prava nacionalnih manjina u svim oblastima, a ne samo u vezi sa formiranjem savjeta za međunacionalne odnose.

Kod aktivnosti 9.8. dodati novu (prvu) alineju koja glasi:

„- stalne obuke za jačanje kapaciteta nacionalnih savjeta za efikasnije ostvarivanje zakonskih nadležnosti i ostvarivanje manjinskih prava“.

Prijedlog novih aktivnosti (NACIONALNI SAVJETI NACIONALNIH MANJINA):

- Izmjena zakonodavnog okvira iz oblasti manjinskih prava i nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u cilju obezbjeđenja adekvatnijeg sistema i mehanizama ostvarenja i zaštite prava manjina u Republici Srbiji i njihovog djelotvornog učešća u javnom sektoru na svim nivoima, naročito kroz:

- jasno određenje prava pripadnika manjinskih naroda, mehanizama za ostvarenje tih prava, utvrđivanje kaznenih odredbi za nepoštovanje ili kršenje prava,

- jasnu i preciznu definiciju pravnog statusa nacionalnih vijeća, jačanjem i proširivanjem njihovih nadležnosti i ovlaštenja posebno na oblasti: sprečavanja diskriminacije, održivog ekonomskog razvoja, demokratske participacije, zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda u predstavničkim tijelima i javnom sektoru na svim nivoima vlasti i oblika organizacije, saradnje sa dijasporom i

prekogranične saradnje, turizma, itd., obezbjeđenje adekvatnih i stabilnih finansijskih sredstava za njihov rad,

- novo definisanje organa nacionalnih savjeta, razgraničenje i podjela nadležnosti između tih organa kako bi nacionalni savjeti bili efikasniji u izvršavanju zakonom propisanih nadležnosti,

- usklađivanje izbornog postupka i izbornih pravila za izbor nacionalnih savjeta sa izbornim postupkom i pravilima koji se primjenjuju prilikom izbora državnih i organa lokalne samouprave,

- pravo veta nacionalnih vijeća na sve pravne akte koji na bilo koji način tretiraju prava manjina i nadležnosti nacionalnih vijeća,

- precizno zakonsko regulisanje finansiranja rada nacionalnih vijeća iz državnog, pokrajinskog, regionalnog i budžeta jedinica lokalnih samouprava,

- propisivanje adekvatnih sankcija za nepoštovanje zakonom utvrđenih nadležnosti nacionalnih savjeta.

- Uspostavljanje odgovarajuće budžetske pozicije u zakonu o budžetu sa adekvatnim procentom izdvajanja za rad nacionalnih savjeta nacionalnih manjina i rad fonda za nacionalne manjine.

- Uspostavljanje odgovarajućih zakonskih garancija za finansiranje rada nacionalnih savjeta na lokalnom nivou (od strane jedinica lokalne samouprave).

3.10. EKONOMSKI POLOŽAJ PRIPADNIKA MANJINSKIH ZAJEDNICA

U Trenutnom presjeku stanja se izdvajaju samo opštine Preševo, Bujanovac i Medveđa. Opis stanja neophodno je dopuniti sa stanjem u ostalim nerazvijenim opštinama, posebno sa područjem Sandžaka, odnosno gradom Novim Pazarom i opštinama Sjenica, Tutin, Prijepolje, Nova Varoš i Priboj.

U opisu stanja neophodno je navesti posebno stanje putne i druge infrastrukture u Sandžaku i drugim regionima u kojima u pretežnom broju žive manjine.

Kroz predložene aktivnosti se ne prepoznaju svi regioni u kojima je neophodno poboljšati ekonomski položaj pripadnika manjinskih zajednica, niti sve manjinske zajednice.

Aktivnost 10.2. dopuniti - u zagradi dodati riječi: "Sandžak - grad Novi Pazar i opštine Sjenica, Tutin, Prijepolje, Nova Varoš i Priboj;".

Kod aktivnosti 10.2. podaktivnost „oporavak preduzeća koja su bila nosilac razvoja ovih regiona“ je praktično nemoguće realizovati s obzirom da je veliki broj tih preduzeća poodavno ili ugašeno ili privatizovano.

Prijedlog novih aktivnosti (EKONOMSKI POLOŽAJ PRIPADNIKA MANJINSKIH ZAJEDNICA):

- Izrada socio-ekonomske analize o stanju manjina na području Republike Srbije sa indeksom ljudskog razvoja (mjerljivim indikatorima UN).
- U okviru aktivnosti 10.2. dodati sljedeće podaktivnosti:
 - uklanjanje administrativnih barijera za brži ekonomski razvoj područja i jedinica lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjina,
 - donošenje posebnog programa održivog razvoja i strateških planova razvoja za Sandžak i druga područja u kojima tradicionalno žive pripadnici manjina,
 - formiranje posebnog državnog budžetskog fonda za razvoj nedovoljno razvijenih područja gdje tradicionalno žive nacionalne manjine,
 - donošenje plana za poboljšanje stanja putne infrastrukture u područjima i jedinicama lokalne samouprave u kojima žive manjine, sa rokovima izvršenja,
 - utvrđivanje adekvatnog modela turističkog razvoja područja i jedinica lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjina,
 - utvrđivanje adekvatnih organizacionih struktura javnih službi kojima će se obezbijediti neometan i intenzivniji razvoj područja i jedinica lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjina,
 - utvrđivanje organizacionih struktura javnih preduzeća, ustanova i drugih institucija sa javnim ovlašćenjima kojima će se obezbijediti neometan i intenzivniji razvoj područja i jedinica lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjina,
 - utvrđivanje adekvatnog modela upravljanja prirodnim resursima područja i jedinica lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjina, naročito rudnog, šumskog i vodnog bogatstva.
 - Izmjene i dopune Prostornog plana Republike Srbije kojim će se omogućiti nesmetan ekonomski razvoj i izgradnja adekvatne infrastrukture za održivi razvoj Sandžaka i drugih područja u kojima žive manjine.
 - Realizacija programa povratka protjeranih i raseljenih Bošnjaka tokom 90-tih godina 20. vijeka iz sela u opštinama Prijepolje i Priboj.

3.11. MEĐUNARODNA SARADNJA

Opis trenutnog stanja proširiti pojedinim problemima koji postoje u ostvarivanju prava manjina, a koji se mogu riješiti ili prevazići aktivnostima međunarodne saradnje.

Prijedlog novih aktivnosti (MEĐUNARODNA SARADNJA):

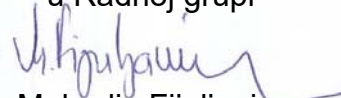
- Izrada zajedničkih planova i programa prekogranične saradnje u oblasti ekonomskog razvoja, putne i druge infrastrukture i turizma.
- Izrada zajedničkih planova i programa prekogranične saradnje u oblasti obrazovanja, kulture, medija i službene upotrebe jezika i pisma.
- Izrada zajedničkih prekograničnih i drugih programa i projekata za korištenje fondova Evropske unije.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Na osnovu ovog Prijedloga izmjena i dopuna Akcionog plana za ostvarivanje prva nacionalnih manjina u okviru pregovaračkog poglavlja 23, Bošnjačko nacionalno vijeće će komentare i aktivnosti navedene u ovom dokumentu ugraditi u radnu tabelu Radne grupe za izradu Akcionog plana, sa preciziranjem (utvrđenjem) ostalih potrebnih formalnih elemenata (određenjem nosioca aktivnosti, roka, finansijskih resursa, pokazatelja rezultata i statusa sprovođenja aktivnosti), koju će dostaviti nadležnim državnim organima, kao i predstavnicima Evropske unije, Savjeta Evrope i drugim međunarodnim organizacijama.

U Novom Pazaru, 30. 11. 2015. godine

Predstavnik BNV
u Radnoj grupi

Muhedin Fijuljanin,
Potpredsjednik Vijeća

**PROPOSED ADDITIONS AND CHANGES TO THE ACTION PLAN FOR THE
EXERCISE OF NATIONAL MINORITY RIGHTS
UNDER NEGOTIATING CHAPTER 23**

I. INTRODUCTION

Proposed amendments to the Action Plan for the realization of the rights of national minorities in the Republic of Serbia (hereinafter: Action Plan) contains comments on the Draft of the action plan and proposal activities that the Bosniak National Council submitted to the Working Group for drafting the Action Plan on 04. 11. 2015, as well as suggestions given to the first four sessions of the Working Group and the proposals adopted at the meeting of the Coordinating Committee of National Council of National Minorities, from 18. 11. 2015.

Comments and suggestions of activities presented in this document are made in relation to the Draft Action Plan after the fifth session of the Working Group, on 23th November 2015.

Additions or changes of existing wording in the introductory comments of activities within each area of the Draft of the action plan are marked with italic font, while the texts of proposals of new activities and sub-activities are in normal font, all in black letters. The spreadsheet with this proposal, all proposed changes and additions of the text for Draft of action plan are in red color, Arial font (bold, italic), in the size 10, with following comments on the side.

II. GENERAL REMARKS

In the part of the document that refers to "Current overview of the situation" in all chapters (the material elements of the Action Plan), it is necessary to conduct more detailed elaboration and point out the key problems in each area for which it was practically a necessity to undertake certain activities.

Within the frame of each area should be identified one or more specific goals for that area. Not in single area is even considered the validity of certain legal solutions (e.g. the analysis of certain laws on all segments, or in certain respects), but, in effect, it is gone for implementation of existing laws, which, in the opinion of national councils, are not adequate and do not contribute to achievement of national minority rights.

III. COMMENTS AND SUGGESTED ACTIVITIES BY ELEMENTS (Chapters)

3.1. PERSONAL STATUS POSITION

Title Chapter should be altered into the "**STATUS POSITION**".

Description of the current situation is sketchy and incomplete.

In the segment "Current overview of the situation" in the second paragraph, after the first sentence, addition a new sentence: *"Some people (Bosniaks, Croats) which in the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia had the status of a nation, after the disintegration of the state, lost that status."*

In the third paragraph of the "Current overview of the situation" after the words: "In Republic of Serbia there are still some attempts to challenge certain national minorities and the imposition of identity despite the fact that the national councils of national minorities are those whose specificity contests. There are still debates about national identity of Bunjevci and Croats, Vlachs and Romanians ", after the comma, addition of the words: *"as well as a challenge of national identity and self-identification elements of Bosniaks"*.

After the third paragraph, addition of a new paragraph which reads:

"As members of national minorities in Serbia traditionally live in certain areas, therefore - historical regions in which constitute a significant number compared to the total number of people in them, it is necessary, through a new territorial, administrative and management organization, with established model of regionalization and decentralization of state by introducing so-called secondary (regional) levels of authority, provide the conditions that the territorial, administrative and administrative division of the country is not an obstacle to achieve their rights, in the sense of Article 7 of the European Charter for Regional or Minority Languages. Accordingly, the new constitutional and legal solutions will be provided to Sandzak region, which consists of the city of Novi Pazar and the municipality of Sjenica, Tutin, Prijepolje, Priboj and Nova Varos, where traditionally and in majority live Bosniaks in Serbia, are within one territorial, administrative and administrative area, and make the area with the established middle level government and regional self-government."

In the last paragraph, the second sentence after the words: "The above-mentioned action plan will focus on" instead of the words "the implementation of the existing legal framework, which was rated as very good, but with inconsistent levels of implementation" write the words *"improving the existing constitutional and legal framework , more consistent application of established legal solutions or amendment of the law that will raise the level of realization of the rights of minorities and improve their position"*.

Below, after the words: "In the creation of the abovementioned Action Plan, Republic of Serbia will take relevant recommendations set out in the third opinion of the Advisory Committee of Serbia in the context of the Framework Convention of the Council of Europe Convention on the Protection of National Minorities", after the

comma, addition of the words *"provisions of the European Charter for Regional or Minority Languages and the other documents in the field of minority rights and protection of minorities, which are generally accepted norms in the European Union and a source of law in the European Union "*.

Activity 1.4. *"Improvement of ways of keeping and updating the Special electoral register of the minority in terms of upgrading and improvement of existing applications of the electoral register in order to provide more accurate data updates while ensuring the confidentiality of the same" to reformulate in the "Improvement of ways of keeping and updating the Special electoral register of national minorities in the sense of fuller exercise voting rights of minorities, while ensuring confidentiality of personal data of registered voters. "*

Activities 1.1. to 1.3. only declaratively state that something will be edited but does not specify how this will be regulated and to what end (cannot be discerned goal).

Activities 1.6. to 1.9. apply only to Roma people. The question is about the other members of the national minorities because, for example, data are not registered in Bosnian and other minority languages in the registers.

Activity 1.9. relates to free legal aid only for Roma people. Institute of free, legal aid applies to all citizens.

After activities 1. 9. Addition of a new activity states: *"The implementation of regular administrative supervision of the units of local government in terms of ensuring the rights of minorities and the imposition of corrective and punitive measures"*.

Proposal of new activities (STATUS POSITION):

At the beginning of the chapter addition of the new strategic goal: *"Improvement of the constitutional and legal framework which will ensure the equal status of minority communities in the Republic of Serbia and its sustainable development."*

Within the new strategic goal are formulated the following activities:

- Analysis of the constitutional and legal framework of the Republic of Serbia in terms of the status and position of the rights of national minorities in all segments and establishing a model for its improvement.

- Changes to the constitutional and legal framework in order to improve the status and position of national minorities in Serbia, conducted regionalization and decentralization of the country through regional or some other form or model of organization of authority in the so-called middle level of government, respect of the traditional areas where minorities live and their expressed will, for a more efficient

and a more effective realization of the rights of minorities in this area. (Related activities 1.1.1.2. to 1.1.1.6. of the Action Plan for Chapter 23)

- Solving the constitutional and legal status of the historical region of Sandzak which is traditionally inhabited by Bosniaks; and Bosniaks status as indigenous people in Serbia who makes quantified minority national community.

- Adoption of a new law on minorities (as constitutional, primary or framework law) or new Laws on protection of rights and freedoms of national minorities and Law on national councils of national minorities, which would provide adequate system and mechanisms of realization and protection of minorities in Republic of Serbia and their effective participation in public sector at all levels, especially through:

- Clear definition of the rights of minorities, mechanisms for realization of these rights, the determination of penal provisions for non-compliance or violation of law,

- A clear and precise definition of the legal status of the national council, strengthening and expanding its jurisdiction and powers in particular to the following areas: prevention of discrimination, sustainable economic development, democratic participation, representation of minorities in representative bodies and the public sector at all levels and forms of organization, cooperation with diaspora and cross-border cooperation, tourism, etc., the provision of adequate and stable financial resources for their work,

- A new definition of the organs of national councils, demarcation and division of responsibilities between these bodies so national councils are more efficient in the execution of statutory jurisdiction,

- Harmonization of the electoral process and the electoral rules for the election of national councils with the electoral process and the rules that apply in the selection of national and local authorities,

- The right of national council to veto on all legal acts which in any way treat minority rights and jurisdiction of the National Council,

- Precise legal regulation of the financing of the national councils of national, provincial, regional and budgets of local self-governments,

- Determination of appropriate sanctions for non-compliance with legally established competencies of national councils.

- Alignment of the legislative framework (specific legislation) with the new Constitution, to ensure its proper application and the effective exercise of rights of national minorities in the entire territory of the Republic of Serbia:

- The adoption and harmonization of laws on the powers of the autonomous province and other forms of mid-level government, the Law on Territorial Organization, Law on Local Government, other laws and regulations,

- The abolition of the old regulation on administrative districts and implementation of the new territorial, administrative organization of the state in accordance with which the Sandzak region as a form of middle level of government,

therefore regional government, includes local governments, which traditionally consists of (the city of Novi Pazar and municipalities Sjenica, Tutin, Prijepolje, Priboj and Nova Varos), in accordance with the expressed will of the citizens of Sandzak in the referendum from 25 to 27 October 1991,

- The adoption of amendments to the system of law (new legislation) in areas that are important for the preservation of national identity and the exercise of human and minority rights, agreed with the new law(s) on the protection of minority rights,

- Adoption of new regulations, agreed with the new law(s) on the protection of minority rights and other laws in the areas important for the preservation of national identity and the exercise of human and minority rights,

- Providing mechanisms for mandatory and effective treatment and the implementation of recommendations of the Ombudsman and the Commissioner for Equality in all cases where there is violation of the rights of minorities and the empowerment is (encouraging) of members of minorities to access and addressing these organs.

Following the strategic goal of the first strategic objective set out in the Draft of the action plan as "Conducting personal principles in the application of legal rules on the position of national minorities, as well as the implementation of the principle of autonomous determination of the identity of minority communities. Improving mechanisms of enumeration of members of minority communities and the protection of personal data of members of minority communities" to be reformulated into: *"The implementation of the principle of autonomous determination of the identity of minority community and personal principles in the application of legal rules on the position of national minorities, with improved mechanisms for listing and provided protection of personal data of members of minority communities."*

3.2. PROHIBITION OF DISCRIMINATION

In the text of description of the current state, at the end of the first paragraph, before the full stop, are added international documents in the field of non-discrimination, and the words "conventions and other documents of the United Nations in the fight against discrimination, conventions and other documents of the Council of Europe and the jurisdiction of the special body of Council of Europe, the Directive Council of the European Union concerning the prohibition of discrimination and other EU acquis".

Activity 2.1. It's necessary to supplement also an "acting in accordance with the recommendations of the protector," therefore after the words "Fast and efficiently responding to the findings and" delete the word "recommendations" and add the words *"acting in accordance with the recommendations."*

Activity 2.2. General proclamation. It is not stated in which way, directly, will be raised public awareness. Reformulate activities towards outcome indicators.

Activity 2.3. How to achieve a reduction of hate speech except with a proper criminal policy, and this cannot be meant out of the given formulation.

Activity 2.5. is more desired result than activity.

Within the activity 2.7. delete the word "interethnic", since its use in this context is inappropriate and unnecessary because it talks about the incident with the elements of national hatred and intolerance.

Proposal of new activities (PROHIBITION OF DISCRIMINATION):

- Adoption of the resolution on the genocide in Srebrenica in the Serbian Parliament, in accordance with the proposal of a group of Bosniak MPs from the SDA Sandzak, the MPs of the League of Social Democrats of Vojvodina and the MP of the Democratic Party, and which the Bosniak National Council adopted at the session held on 10th July 2015.

- Implementation of an effective investigation and punishment of the perpetrators of crimes against Bosniaks in Sandzak (the clarification and prosecution of all forms of violence and crimes against Bosniaks and their legally elected representatives), by members of the state authorities of the Former Republic Yugoslavia and Republic of Serbia, during the 90s of the 20th century (the clarification of mass Bosniaks abductions, missing, killed, bombing of Bosniak villages of Priboj, organized ethnic cleansing of the Bosniak population in Sandzak during the '90s and the prosecution of those responsible for all crimes):

- The clarification and prosecution of cases Kukurovici (murder of Bosniaks in the village Kukurovici, Priboj, bombing by the Uzice Corps of the Army of Yugoslavia, on 18 February 1993)

- The clarification and prosecution of cases Kukurovići (murder of Bosniaks in the village Kukurovići, Priboj, shelling by the Uzice Corps of the Army of Yugoslavia, on 18 February 1993)

- The clarification and prosecution of cases Strpce (abduction of Bosniaks at the station Strpci, Prijepolje, 27 February 1993)

- The clarification and prosecution of cases of Sjeverin (abduction of Bosniaks in Sjeverin, near Priboj, October 22, 1992)

- Conduct an adequate investigation, to confirm all the facts and responsibility for the arrest and conducting the political process against the 24 Bosniaks in 1993 and the persecution of political and national leadership of Bosniaks,

- The implementation of an adequate investigation and judicial proceedings against those responsible for psychological and physical abuse of Bosniaks in Sandžak during the 90s of the 20th century,

- The clarification and prosecution of persecution of the Bosniak population and the burning of the Bosnian neighborhood in Kosovska Mitrovica (including the burning of the house of the federal deputy in the Council of Citizens of the Former Republic of Yugoslavia at the time, dr. Sulejman Ugljanin) by members of the army and police forces of the FRY and Republic of Serbia, in the period March - May 1999.

- The implementation of judicial process regarding the violent occupation and armed incursions into the premises of Bosniak List for European Sandzak, an attack on its leadership and the attempted murder of the former Minister and President of the SDA Sandzak and Bosniak National Council, on 17th January 2009.

- The clarification and prosecution of all other crimes whose victims are Bosniaks.

- Adoption of a new law on lustration that would encompass and prosecute all members of government bodies that are involved in planning, organizing and implementation of crimes and other forms of violence against members of the Bosniak people in Sandzak, in the 90's of the 20th century.

- Analysis of all legal acts of state bodies, autonomous provinces, the middle levels of government and local governments units in terms of the existence of elements of discrimination on ethnic, religious or linguistic grounds.

- Amendment of all legal acts of state bodies, autonomous provinces, the middle levels of government and local government units which contain elements of discrimination on ethnic, religious or linguistic grounds.

- Analysis of the work of state bodies, autonomous provinces authorities, the middle levels of government and local governments units, as well as the public institutions referring to evidencing treatment with the elements of discrimination on ethnic, religious or linguistic grounds.

- Development and implementation of a program of measures to eliminate all forms of treatment in the work of state organs, autonomous provinces authorities, the middle levels of government and local governments units, as well as the public institutions referring to evidencing treatment with the elements of discrimination on ethnic, religious or linguistic grounds.

- Analysis of media coverage at all levels in terms of the broadcasting of programs that contain elements of discrimination on ethnic, religious or linguistic basis and develop of program of measures to eliminate them.

- The formation of a separate Government working body for monitoring the occurrence of elements of discrimination in all areas of public life and its elimination.

3.3. THE AREA OF CULTURE AND MEDIA

The description of the current state-section does not mention the Law on Ratification of the European Charter for Regional or Minority Languages as one of

the most important pieces of legislation, which, in particular, regulates specific obligations for Serbia in terms of culture and the media. At the end of the first paragraph, addition of the words: "The Law on Ratification of the European Charter for Regional or Minority Languages (" Official Gazette of the SMN - International Treaties ", no. 18/2005)."

Also, in the description, in addition to legislation, therefore an indication that the law stipulates the achievement of certain rights, it is not given whether or not this right is and in fact achieved, or whether the state fulfills its commitments in accordance with the adopted legal solutions.

Description of the current situation does not contain anything related to culture.

At the end of the description addition of two new paragraphs following contents:

"In the field of culture it is necessary to speed up the work on the Strategy of development of culture in the Republic of Serbia, which has not yet been finalized, within which should be brought concrete measures and mechanisms to improve the preservation and protection of the cultural heritage of minority people. It is essential to ensure the participation of representatives of national councils of national minorities in management (management structures) institutions in the field of culture and other bodies and working bodies in the area of culture at all levels, so as to ensure the preservation of the culture of minorities and protection of their cultural heritage. The existing institutions for protection of monuments of culture at all levels issue certain legal acts on existence of some degree of vulnerability of cultural assets and programs of measures or individual actions on the need to protect them, but they are not applied in an effective way, which is why, in particular, the tangible cultural heritage of members Minorities in constant danger, and some objects to which they were not taken adequate protective measures have been fully or substantially damaged or destroyed. At the local level it is necessary to ensure respect for appropriate zoning requirements in terms of activities will not endanger the cultural heritage and respect of the above measures to protect cultural property and the architectural units of all types.

It is necessary to carry out the necessary work on the reconstruction of the material cultural heritage of minorities and the organization and financing of the various manifestations of minority peoples boost the preservation of their cultural heritage and the protection of national identity. In order to develop integration processes (integration of minorities into society) is necessary to organize and provide financial maintenance of cultural events designed to present the culture of minorities, and the public services to provide the required terms for programs from the tradition and culture of minority peoples.

In the media it is necessary to provide public service broadcasting in minority languages. "

With activity 3.1. to be deleted indent 3, which reads: "The exclusion of the media owned by the national councils of the privatization process", since these media were never covered by privatization. After deleted indent add a new indent as follows: *"the exclusion of the media declared of special importance for national minorities from the privatization process and cancellation of previously conducted procedures of their privatization."*

With activity 3.2. in paragraph 1, after the words "improving the legislative framework" to delete the words "project financing especially regarding the role of national councils of national minorities" and add the words *"and the continuation of budget support for the media in property of national councils of national minorities and the media declared of special interest for certain national minorities "*.

In continuation, deletion of indent 4, which refers to exclusion from the process of media in property of national councils privatization.

With activity 3.3. at the end of the description of activities, addition of the words *"especially through the promotion of culture of tolerance between members of the majority and minority communities, with the exercise of evaluation, monitoring and improvement of the effects of introduced programs"*.

With activity 3.5. sub-activity "providing informative content in the languages of national minorities (daily news in minority languages)" reformulate in *"providing informative content about developments in areas where persons belonging to minorities live and about the activities of national councils of national minorities in regular news and other programs of national public services (daily news in minority languages) "*.

Activity 3.6. does not refer directly to minorities but is more related to the development of a network of public TV services.

Within the chapters the most appropriate would be to formulate two strategic objectives - related to the protection of cultural heritage and improving the performance of minority rights in the field of culture and in connection with the promotion of the right to information in minority languages.

Proposal of new activities (THE AREA OF CULTURE AND MEDIA):

- Analysis of the existing legal framework in the field of culture, publishing, information and amendments in order to respect cultural values and specificities of minority people and information in minority languages of minorities (activity to be included at the beginning of the Action Plan).

- Adoption of amendments to the laws and regulations in the field of culture, publishing, information and media for more efficient exercise of the rights of minorities (activity to be included at the beginning of the Action Plan).

- In the frame of activities 3.2. addition of new lines:

- Providing of sustainable mechanisms for the realization of public interest in the area of information in minority languages at all levels (the financing of information in minority languages from the state budget and local government units)

- Providing of funding from the state budget of publishing at least one print media in minority languages, in accordance with the accepted provisions of the European Charter for Regional or Minority Languages,

- After the activity 3.2. addition of a new activity 3.3a. (In front of the activity 3.3.):

- The establishment of public media (broadcasting) service in minority languages (provision of preservation, survival and operation of the media proclaimed to the media of particular importance for national minorities and the media owned by the National Council, as a public service of interest to information in minority languages. (Statutory activity due to the importance of public service media as the most effective mechanisms for achieving public interest in the area of information in minority languages.)

- Development and implementation of the Strategy for the Development of Culture of Serbia with the elements which will take into account the specificities of the minority peoples, along with inclusive process and the participation of national councils in its elaboration.

- Development and implementation of plans for the cultural development of the Republic of Serbia, which will take into account the specifics of the minority peoples, along with inclusive process and the participation of national councils in their development.

- Preparation of plans of cultural development of certain areas (regions), traditionally inhabited by minorities, as well as local government units to take into account the specifics of the minority peoples, along with inclusive process and the participation of national councils in their development.

- Ensuring equal treatment of the cultural heritage of minority peoples, through:

- Making a comprehensive analysis of the state of the cultural heritage of minorities in the Republic of Serbia;

- Mapping of cultural heritage (the production base of cultural goods) minorities and cultural institutions of importance for the protection of the cultural heritage of minorities;

- Adequate measures of protection and conservation and the implementation of specific projects of reconstruction of cultural property of minorities, in accordance with a special program and clearly defined time frames;

- Inclusion of the cultural heritage of minorities in the public school system (curricula and educational materials);

- Adequate treatment and representation in the public media service and other public broadcasters, therefore the programs broadcasted in minority languages;

- Establishment of sustainable mechanisms for the development of the cultural creativity of minorities;

- The establishment of adequate institutional organizational structure at all levels.

- Revision of the system of financing cultural activities of national councils of national minorities, so as to ensure the sustainability of these activities, along with the provision of specific budget (state and local) funding of national minority cultural events.

- Ensuring the preservation of the cultural heritage of minority communities by local governments through a permanent budget line for the financing of programs in this field.

- The inclusion of representatives of national councils of national minorities in the work of the National Council for Culture of the Republic of Serbia.

- The participation of representatives of national councils of national minorities in the management of the cultural institutions of importance for minority nation members.

- Ensuring full implementation of the rights and authorities of the national Council in the field of culture, as well as cultural institutions founded by national councils.

- Encouraging the work of existing and/or the establishment of new institutions (institutes, galleries, libraries, foundations), professional and other associations, business organizations, which will implement the cultural policy of minorities and work on the preservation, protection, promotion and advancement of minority culture in general.

- Protection, reconstruction, restoration of material cultural goods of Bosniaks:

- Restoration of Amir-aga Han in Novi Pazar

- Restoration of complex Valide sultan mosque in Sjenica

- Solving of property and legal status and reconstruction of Gaza Isa-beg hamam in Novi Pazar,

- Reconstruction and restoration of fortress in Novi Pazar

- Reconstruction of the Musalla in Prijepolje,

- Reconstruction of the site Gluhavica in Tutin,

- Reconstruction of the site "Pazariste" in Novi Pazar,

- Reconstruction Jusovic tower in Prijepolje,

- Resolving property and legal status and reconstruction of barracks in Sjenica,

- Protection and reconstruction of other cultural property of Bosniaks.

- The protection of intangible cultural heritage of minority peoples.

3.4. FREEDOM OF RELIGION

Area very roughly and superficially addressed.

All activities regard the legal, technical and organizational issues are related to the churches and religious communities.

Not even one activity can be recognized by relationship to the individuals, or the realization of minority rights in terms of freedom of religion (e.g. denial or negative attitude towards members of certain religions (especially Islam), no activities related to ensuring the realization of freedom of expression and religion.)

Proposal of new activities (FREEDOM OF RELIGION):

- Restitution, therefore the return of waqf property to its rightful owners.
- Adequate addressing the employment status of teachers of religious education in primary and secondary schools.
- Development and implementation of various programs in order to overcome certain religious prejudices and stereotypes and negative attitude towards certain religions, particularly towards Islam.

3.5. USE OF LANGUAGE AND LETTER

Among the proposed activities there are no activities aimed at realization of the official use of minority languages and letters, for example, the publication of regulations and other documents in the languages of minorities and other. Given activities is only the satisfaction of form and not related to anything substantial.

With activity 5.5. the words at the beginning: "Encouraging the introduction of flexible use of minority languages in official use in areas traditionally inhabited by national minorities, in accordance with Article 11 paragraph 1 of the Law on official use of language and letter" to replace with the words: *"The introduction of the official use of languages and letters of minorities with respect to regional areas where minorities live, in all areas (judiciary, prosecution, public administration and local self-government, tax administration, administrative authorities, all other public services, enterprises and institutions) "*, with the rest of the text unchanged below (at the end).

Proposal of new activities (USE OF LANGUAGE AND LETTER):

- Providing quality translations of important legal documents at the state, provincial, regional and local government level in the respective minority languages, in accordance with their representation in the relevant field.
- Harmonization of the legal framework (the Law on Public Administration, the Law on Local Government, the Law on Employees in local government units and other laws), according to which:
 - Provides for management of personnel records with the employer, in which information is given on the knowledge of languages of national minorities;
 - Defines the specific conditions required for employees at individual workplaces in terms of knowledge of the language of national minorities, in accordance with the changes of other systemic laws.
 - Adoption and implementation of the Regulation governing the knowledge of languages and alphabets of national minorities, as a special condition for the performance of the individual positions at all levels in the wider public sector.
 - Conduction of regular inspections, administrative supervision and appropriate procedures, in relation to the official use of languages and letters in all areas of public life, in accordance with the provisions of the Framework Convention for the Protection of National Minorities and the European Charter for Regional or Minority Languages, the local government units in the area Sandzak.

3.6. EDUCATION

In the "Current overview of the situation," at the end to add a new sentence which states:

"Independent regulatory bodies (the Ombudsman and the Commissioner for Equality) established that the individual members of minority communities in some of the municipalities brings in question, denies and (or) prevents the plea of language realization of educational activities (language of educationn), from the management structures of educational institutions (schools) in these local governments. "

Among the activities, none of them includes the analysis or modification of curricula, as one of the most important activities in order to improve teaching in minority languages, improving textbooks, as well as for the promotion of tolerance and the development of multiculturalism.

Due to the extreme importance of education for the realization of the rights of minorities in general within this area, within the chapter could be formulated more specific targets, in accordance with which the last (by the Ministry of Education,

Science and Technological Development proposed and the Working Group so far considered) activity spread to the respective targets.

Proposal of specific goals for education:

1. Improving the mechanisms for realization of the right to education in their mother tongue.

2. Revised curricula of education that will take into account the needs of minorities in the field of education with the aim of preserving their national identity.

3. Provide mechanisms for improving the quality of textbooks and teaching in minority languages, at all educational levels.

For activity 6.12. in the last line adding of the words: *"facilitating the formation of classes with fewer than 15 students in all environments that require such a solution, or in all areas and schools where there are demands for education in minority languages"*.

Activity 6.13. at the end of formulation to add: *"and the establishment of advisors for teaching in minority languages at the level of school administration."*

Proposal of new activities (EDUCATION):

- Improving the legal framework, the equal application of the right to education in minority languages and ensuring consistent implementation of the right to education of minorities throughout Serbia according to their requirements at the level of each unit of local government, in particular through:

- Ensuring free and unimpeded process of expression of students and parents about the language of instruction in pre-school, primary and secondary education,

- Reducing the number of students required for forming classes under 15 students for education in minority languages,

- The establishment of appropriate mechanisms for state aid, by providing scholarships and other incentives for students who are being educated in minority languages.

- Changes to the curriculum of education that will take into account the needs of minorities in the field of education with the aim of preserving their national identity, within which should be carried out in particular:

- Ejection from curricula in minority languages all facilities that discriminate against minorities and calls into question their national identity (especially of Albanians, Bosniaks, Roma, Bunjevci).

- Integration of minority content in the curriculum of national subjects (native language, history, geography, music and fine arts), in accordance with the needs, identity, characteristics and symbols of the minority peoples.

- The identification and introduction of formal education programs that develop the theme of knowledge about minority rights and the basic characteristics of national minorities living in the Republic of Serbia,

- Encouraging content that contribute to the promotion of multiculturalism and inter-ethnic respect and tolerance.

- Implementation of the conclusion of the Government of the Republic of Serbia on the adoption of the "Report with a proposal of measures for the rights of Bosniaks to education in their native language in the Republic of Serbia", from November 1, 2013.

- Monitoring and improving the quality of education in minority languages, in particular through:

- Education experts for the development of standards and technical guidelines for education in minority languages,

- Education of experts for establishing the methodology of education in minority languages,

- The education of experts for the continuous monitoring of the content of textbooks and teaching materials in minority languages at all educational levels,

- Provision of training and constant professional development (using models of lifelong learning) of teachers for education in minority languages in accordance with the European Charter for Regional or Minority Languages,

- The organization of adult education in the field relevant to the national identity of minorities,

- Strengthening inspection in connection with the exercise of the right to education and quality education in minority languages.

- Opening of appropriate study groups (departments) in state universities in minority languages - establishment of a lectureship in the Croatian language at the Faculty of Philosophy in Novi Sad, University of Novi Sad, and a lectureship in Bosnian language at the State University of Novi Pazar.

- The regulation of the legal status and the issuance of appropriate licenses to educational institutions that are of importance to the preservation and promotion of identity of Bosniaks.

- Definition of catalogs of copyright and translated textbooks for teaching in minority languages and ensuring their development or translation.

- Provision of preparation and production of textbooks in minority languages, providing high-quality translations of textbooks in minority languages.

- Provision of mandatory budget financing printing (issuing) of textbooks in minority languages by the state publisher.

- Adoption of special regulations on the importing of textbooks in minority languages that will simplify and speed up procedures for imports.

3.7. DEMOCRATIC PARTICIPATION

In the "Current overview of the situation" in the second paragraph, the first sentence after the words: "Serbian legislation contains provisions that promote" delete the word "representation", record the words "political organization" and at the end of sentences delete the words "in elected bodies at national, provincial and local levels. "

Among the proposed ongoing activities there is no concrete proposal to increase the democratic participation of minorities.

Activity 7.2. given only declaratively and it can be attached to activity 7.1.

Proposal of new activities (DEMOCRATIC PARTICIPATION):

- Amendments to the electoral legislation which would ensure:
- Participation of less numerous minorities in representative bodies at all levels, while maintaining the natural threshold for parties of national minorities,
- Reducing the number of required signatures in support of the electoral lists of minorities on the number of necessary founders of minority parties.
- The inclusion of representatives of minorities in the work of commissions, committees, professional and other working bodies of the highest representative and executive bodies at all levels.
- The inclusion of representatives of national councils of national minorities in the preparation of all documents, programs and projects at all levels (national, provincial, regional and local) that may affect the realization of the rights of national minorities, especially in programs and projects that can contribute to improving the economic position of minority community.

3.8. ADEQUATE REPRESENTATION OF MEMBERS OF NATIONAL MINORITIES IN PUBLIC SECTOR AND PUBLIC ENTERPRISES

In the "Current overview of the situation" at the end of the second paragraph to add a new sentence:

"Accordingly, it is necessary to prepare a special proactive programs and measures and to take concrete actions to increase the participation of minorities in management structures especially public enterprises, institutions and public services, while respecting the representation of minorities in the total population at all levels, regional and local specificities and the needs of minorities in the fields of importance

for the realization of their rights, the preservation of national identity and economic development of the area and the local government units in which they live. In particular, shall take special measures to increase the representation of minorities in the judiciary, prosecution, police and inspection services. "

The strategic goal is inappropriate, and reduced to the level of activity (one of the activities that should contribute to the achievement of a purpose).

With activity 8.3. initially add the words: *"Adequate amendments to the legislative framework (specific legislation) and"*. Finally, add the words *"so that the composition of employment, as much as possible, reflects the ethnic structure of the population."*

Activity 8.5. Knowledge of the language of minority regulated by law and not by decree. Accordingly reformulated to activity:

"Changes to the legal framework pursuant to which, among other things, regulates the knowledge of languages and alphabets of national minorities, as a special condition for the performance of the individual workplaces in order to complete realization of national minorities to communicate in the language of a national minority which is in official use in the local government".

After the activity 8.5. to add a new activity:

"Adoption of special instructions, which will, in accordance with the newly adopted legal solutions, closer prescribe the work of employees in local self-government and individual work places, in connection with the exercise of the rights of national minorities to communicate in the language of a national minority which is in official use in the unit local self-government ".

Activities 8.7. and 8.8. The regulation of the relevant matter of Regulations is not adequate considering leaving it to the will of ministers and ministries, which mostly make regulations. Adoption of regulations is a precondition for the realization of statutory principles. It should clearly define the activities (amendments to the Law on Public Prosecutors Office and the Law on Judges):

Activities 8.13. to 08.16., as well as the activity of 8.18., only apply to promotions which without clearly defined objective does not mean anything.

With activities 8.20. three minority languages are separated (Albanian, Hungarian and Roma). Supplement formulation with naming other minority languages.

Activity 8.22. includes only the development of the plan. Development of the plan should include a specific goal (e.g. achieving certain objectives - to increase the representation of minorities in a certain percentage). Leakage of determination in that goal in this Action Plan "dilutes" the matter and leaves it to the arbitrary definition of each sector or public enterprise.

Activity 8.22. to supplement - at the beginning after the words "Development Plan" to add the words *"and the implementation of active measures"*; at the end also add the

words "or achieving proportional representation of minorities in state administration bodies, local, regional and provincial authorities, the police and judiciary, and in the wider public sector (public enterprises, schools, etc.), including strengthening the competence of young members of ethnic minorities to work in state institutions in the Republic of Serbia ".

Formulation to be supplemented with the implementation of active employment measures and at the end of the text "or achieving proportional representation of minorities in state administration bodies, local, regional and provincial authorities, the police and judiciary, and in the wider public sector (public enterprises, schools, etc.)."

Proposal of new activities (ADEQUATE REPRESENTATION OF MEMBERS OF NATIONAL MINORITIES IN PUBLIC SECTOR AND PUBLIC ENTERPRISES):

- Adoption of laws and regulations in the area of justice to facilitate the establishment of commercial courts in Sandzak, the appellate courts and prosecutors' offices in Sandzak, opening of departments of the Administrative Court for Sandzak, the establishment of the Judicial Academy in the area of Sandzak or opening of departments of the Judicial Academy in Belgrade for Sandzak region, as well as adequate filling of judicial and judicial functions in accordance with the national structure of the population.

3.9. NATIONAL COUNCILS OF NATIONAL MINORITIES

In the "Current overview of the state" it is concluded incorrectly aiming at reduction of the jurisdiction of national councils - the formulation - "in the implementation of (the Law on National Minority Councils) there are a number of difficulties due to non-compliance with regulations." Formulation to be modified with - *"in the application there are a number of difficulties due to non-specific laws and regulations of the law (Law on national councils of national minorities)."*

Also, it is necessary to amend and point to the wrong action - not just changes to the Law on national councils, but also special laws.

The description states that the sub-law on the Fund for National Minorities has never been adopted, so that the Fund is not operational. In a similar situation would most likely occur in all cases (activities) in which remains only in passing regulations, and other laws. The practice in Serbia that all that does not want to be achieved, seeks legal framework to be reduced, or is left to the arbitrariness or ministries or ministers themselves, the law is formulated that it will be regulated by the "special regulations".

The strategic goal is given in general terms, without a clear goal. Changing the definition of strategic objectives in:

"More practical and more complete realization of the competence of national councils of national minorities and improving the achievement of the rights of national minorities".

The formulation of activity 9.1. points to the possible reduction of rights under the pretext of the adverse financial situation. Reformulate activity into: *"Analysis of the normative framework regulating the rights of national minorities in the Republic of Serbia with a special emphasis on creating effective (stable) and sustainable mechanisms for realization and protection of rights of national minorities at all levels."*

Activity 9.4. aimed at reducing the role of national councils of national minorities. Through this activity, special emphasis should be given to the practical realization of the functions and responsibilities of national councils, increase their powers in order to improve the rights and status of minorities. National councils are not, by definition, "institutions that are responsible for improving the integration into society as a whole". This "feature" national council could formulate through a special activity, and not through proposed. The same applies to "support measures to increase cooperation between state authorities and all the national councils of national minorities and among the national councils of national minorities that are responsible for improving the integration into society as a whole", which should be a specific objective or activity.

With activity 9.4. indent 3 It is unclear what is meant by "reducing excessive politicization of national councils" - whether under these excuse national councils should turn to non-governmental organizations, to equate them with them or reduce their jurisdiction (the nature of NGOs as civil with narrowly defined interests and contrary to the objectives of the national guideline, non-governmental organizations are in most cases either-national, trans-national or multinational). It is proposed to delete the indent.

With activity 9.6. it is not realistically determined time frame (period), considering that the putting into operation of the fund is a precondition for the proposed activity.

In connection with the Law on Local Self-Government it is necessary to formulate the activities related to the realization of rights of national minorities in all areas, not only in connection with the formation of councils for interethnic relations.

With activity 9.8. addition of a new (first) line that reads:

"- ...Continuous training in order to strengthen the capacity of national councils for more effective exercise of legislative authority and the exercise of minority rights."

Proposal of new activities (NATIONAL COUNCILS OF NATIONAL MINORITIES)

- Modify the legislative framework in the field of minority rights and national councils of national minorities in order to provide adequate systems and mechanisms of realization and protection of minority rights in Serbia and their effective participation in the public sector at all levels, in particular through:

- Clear definition of the rights of minorities, mechanisms for realization of these rights, the determination of penal provisions for non-compliance or violation of law,

- A clear and precise definition of the legal status of the national councils, strengthening and expanding its jurisdiction and powers in particular to the following areas: prevention of discrimination, sustainable economic development, democratic participation, representation of minorities in representative bodies and the public sector at all levels and forms of organization, cooperation of diaspora and cross-border cooperation, tourism, etc., the provision of adequate and stable financial resources for their work,

- A new definition of the organs of national councils, demarcation and division of responsibilities between these bodies so national councils were more efficient in the execution of statutory jurisdiction,

- Harmonization of the electoral process and the electoral rules for the election of national councils with the electoral process and the rules that apply in the selection of national and local authorities,

- The right of national council to veto on all legal acts which in any way treat minority rights and jurisdiction of the National Council,

- Precise legal regulation of the financing of the national councils from the national, provincial, regional and budgets of local governments,

- Determination of appropriate sanctions for non-compliance with legally established competencies of national councils.

- Establishment of appropriate budgetary position in the law on budget with adequate percentage allocations for the work of national councils of national minorities and the work of the fund for minorities.

- Establishment of appropriate legal guarantees for the financing of national councils at the local level (by local governments).

3.10. ECONOMIC POSITION OF MEMBERS OF MINORITY COMMUNITIES

In the current overview of the situation allocated are only municipalities of Presevo, Bujanovac and Medvedja. Description of the situation is necessary to amend with the situation in other developed municipalities, particularly to the area of

Sandzak, and the city of Novi Pazar and municipalities Sjenica, Tutin, Prijepolje, Nova Varos and Priboj

In the description of the situation it is necessary to specify the particular state of the roads and other infrastructure in Sandžak and other regions where the predominant number of minorities live.

Through the proposed activities are not recognized all regions where it is necessary to improve the economic status of members of minority communities, nor all minority communities.

Activity 10.2. supplement with - in brackets add the words: *"Sandzak - the city of Novi Pazar and municipalities Sjenica, Tutin, Prijepolje, Nova Varos and Priboj;"*.

For activities 10.2. sub-activity "recovery of companies that were responsible for the development of these regions" is practically impossible to implement due to the fact that large number of these companies long ago was shut down or privatized.

Proposal of new activities (ECONOMIC POSITION OF MEMBERS OF MINORITY COMMUNITIES):

- Development of socio-economic analysis on the situation of minorities in the Republic of Serbia with the human development index (UN measurable indicators).

- Within activity 10.2. to add next sub activities:

- Removal of administrative barriers for faster economic development of the area and the local government units where members of minorities live,

- Adoption of a special program of sustainable development and strategic development plans for Sandzak and other areas traditionally populated by members of minorities,

- Establishment of a special state budget fund for development of underdeveloped areas traditionally inhabited by national minorities,

- Adoption of a plan to improve the state of the road infrastructure in the regions and municipalities in minority areas, with deadlines,

- The establishment of an adequate model of tourism development areas and local government units where members of minorities live

- The establishment of adequate organizational structures of public services that will provide uninterrupted and intensive development of the area and the local government unit where members of minorities live

- Determining the organizational structure of public enterprises, institutions and other institutions with public authorities which will ensure a smooth and intense development of the area and the local government units where members of minorities live

- The establishment of an adequate model of natural resource management areas and local government units where members of minorities live, in particular mineral, forest and water resources.

- Amendments to the Spatial Plan of the Republic of Serbia, which will enable unimpeded economic development and building adequate infrastructure for sustainable development of Sandzak and other areas where minorities live.

- Implement a program of return of expelled and displaced Bosniaks during the 90s of the 20th century from the municipalities of Prijepolje and Priboj.

3.11. INTERNATIONAL COOPERATION

Description of the current situation to be extended with some problems that exist in the exercise of the rights of minorities, and that can be solved or overcome with the activities of international cooperation.

Proposal of new activities (INTERNATIONAL COOPERATION):

- Development of joint plans and programs of cross-border cooperation in the field of economic development, roads and other infrastructure and tourism.

- Development of joint plans and programs of cross-border cooperation in education, culture, media and official use of languages and letter.

- Development of joint cross-border and other programs and projects for the use of EU funds.

IV. FINAL PROVISIONS

On the basis of the Proposal of amendments to the Action Plan for realization of the rights of national minorities in the framework of the negotiation chapter 23, the Bosniak National Council will comments and actions in this document incorporate into the spreadsheet of the Working Group for drafting the Action Plan, with a specific other necessary formal elements (definition of carrier activities, schedule, financial resources, indicators of results and status of implementation of activities), which will be transmitted to the relevant state authorities, as well as representatives of the European Union, Council of Europe and other international organizations.

In Novi Pazar, 30. 11. 2015.

Representative of Bosniak National Council in Working Group,
Muhedin Fijuljanin

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

АКЦИОНИ ПЛАН

ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

-НАЦРТ-

НОВЕМБАР, 2015.

I ЛИЧНИ СТАТУСНИ ПОЛОЖАЈ

I STATUSNI POLOŽAJ

Тренутни пресек стања:

Правни оквир:

Устав Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006), Закон о заштити права и слобода националних мањина ("Сл. лист СРЈ", бр. 11/2002, "Сл. гласник РС", бр. 72/2009 - др. закон и 97/2013 - одлука УС), Закон о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 97/08 и 104/09-др. закон), Закон о држављанству Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 90/07), Закон о пребивалишту и боравишту грађана („Сл. гласник РС“, бр. 87/11), Закон о личној карти („Сл. гласник РС“, бр. 62/06 и 36/11), Закон о матичним књигама („Сл. гласник РС“, бр. 20/09 и 145/14.), Породични закон („Сл. гласник РС“, бр. 18/05, 72/11 – др. Закон и 6/11), Закон о попису становништва („Сл. гласник РС“, бр. 104/09 и 24/11) и Закон о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).

Појам националне мањине дефинисан је законом на начин који је у складу са упоредно правним искуствима. **Neki narodi (Bošnjaci, Hrvati) koji su u bivšoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji imali status naroda, raspadom te države, izgubili su taj status.** Приликом пописа становништва 2011. године учињени су значајни напори да се обезбеди да право на слободну само-идентификацију буде у потпуности загарантовано. Попис је укључивао потпуно отворена питања о националној припадности, матерњем језику и верској припадности, без претходно дефинисаних листа, а пописивачима су дате инструкције да тачно забележе одговоре дате на та питања. Погрешним тумачењем Закона о заштити података о личности, у пракси се често дешава да је прикупљање статистичких података о националним мањинама онемогућено. Успостављањем електронског регистра органа и организација јавне управе и запослених у систему јавне управе, увешће се могућност добровољног изјашњења запослених у органима јавне управе о националној припадности, а у циљу прикупљања података о заступљености националних мањина у органима јавне управе, локалном нивоу, полицији и правосуђу. Изменама Закона о матичним књигама, биће омогућено да на лични захтев национална припадност буде унета у матичне евиденције. Такође, унапређењем Посебног бирачког списка националне мањине, надоградиће се постојећа апликација у циљу што прецизнијег ажурирања података о припадницима националних мањина који имају бирачко право, уз поштовање принципа добровољности уписа у ПБС.

У Републици Србији још увек постоје покушаји оспоравања појединих националних мањина и наметања идентитета упркос чињеници да су формиран национални савети националних мањина чија се посебност оспорава. Још увек су присутне расправе о националном идентитету Буњеваца и Хрвата, Влаха и Румуна, **kao i osporavanje nacionalnog identiteta i elemenata samoidentifikacije Bošnjaka.** Органи Републике Србије се у свом деловању стриктно придржавају начела слободне самоидентификације садржаног у члану 3. Оквирне конвенције и не арбитражују нити фаворизују поједине стране у оваквим спорењима нити било којој заједници намећу национални идентитет.

S obzirom da pripadnici nacionalnih manjina u Republici Srbiji tradicionalno žive u pojedinim oblastima, odnosno historijskim regijama u kojima čine znatan broj u odnosu na ukupan broj stanovništva u njima, neophodno je, kroz novu teritorijalnu, administrativno-upravnu organizaciju, uz utvrđen model regionalizacije i decentralizacije države uvođenjem tzv. srednjeg (regionalnog) nivoa vlasti, obezbijediti uslove da teritorijalna, administrativna i upravna podjela zemlje ne predstavlja prepreku ostvarenja njihovih prava, u smislu čl. 7. Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima. U skladu sa tim, novim ustavnim i zakonskim rješenjima obezbijedit će se da područje Sandžaka, koga čine grad Novi Pazar i opštine Sjenica, Tutin, Prijepolje, Priboj i Nova Varoš, u kome tradicionalno i u

Commented [M1]: Izmjena naziva poglavlja – prijedlog BNV.

Commented [M2]: Dopuna – prijedlog BNV.

Commented [M3]: Dopuna – prijedlog BNV.

najvećem broju žive Bošnjaci u Srbiji, budu u okviru jedne teritorijalne, administrativno-upravne oblasti, odnosno čine područje sa uspostavljenim srednjim nivoom vlasti i regionalnom samoupravom.

Commented [M4]: Dopuna – prijedlog BNV.

Један од највећих проблема у области личног статуса јесте положај интерно расељених Рома са Косова, који нису поседовали личне исправе, и самим тим су се налазили у стању правне невидљивости / фактичке апатридије. Ова ситуација их је онемогућавало да остварују основна грађанска права као и права националних мањина, имајући у виду да је један од основних критеријума за остваривање права националних мањина држављанство. Предузети су кораци у циљу лакшег стицања српског држављанства за лица која су била држављани бивше Савезне Републике Југославије и која испуњавају критеријуме наведене у дефиницији израза „национална мањина“, садржаног у члану 2. Закона о националним мањинама. У том смислу, сагласно одредбама Закона о држављанству Републике Србије, упис чињенице држављанства се врши у складу са новом Стратегијом за унапређивање положаја Рома у Републици Србији, кроз Акциони план за имплементацију Стратегије, увођењем мера за пружање правне помоћи подносиоцима захтева и приоритетним решавањем у поступцима за утврђивање држављанства Републике Србије. Истовремено, кроз годишњи извештај Владе, наставиће се са праћењем стања у области остваривања права на накнадни упис чињенице рођења у матичну књигу рођених и пријаву пребивалишта, односно боравишта, укључујући и број лица уписаних у ове евиденције по основу поступака прописаних Законом о матичним књигама, Законом о допунама Закона о ванпарничном поступку и Законом о пребивалишту и боравишту грађана.

У области положаја националних мањина Република Србија планира да изради Акциони план за остваривање права националних мањина. Поменути акциони план ће се фокусирати на ~~имплементацију постојећег законског оквира, који је оцењен као јако добар, али са неконзистентним нивоом имплементације~~ **unapređenje ustavno-pravnog okvira, konzistentniju primjenu utvrđenih zakonskih rješenja, odnosno izmjenu zakona kojima će se podići nivo ostvarenja prava manjina i unaprijediti njihov položaj**. У креирању поменутог Акционог плана Република Србија ће се водити релевантним препорукама изнетим у трећем мишљењу о Србији Саветодавног комитета у контексту Оквирне конвенције Савета Европе о заштити националних мањина, **odredbama Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima i drugim dokumentima iz oblasti manjinskih prava i zaštite manjina, koji su opšteprihvaćene norme u Evropskoj uniji i izvor su prava u Evropskoj uniji**. У свим фазама израде овог изразито значајног стратешког документа пун значај ће бити посвећен пуној инклузији свих заинтересованих страна, како савета националних мањина, организација цивилног друштва тако и свих релевантних органа јавних власти. Начело транспарентности ће бити поштовано у изради, имплементацији и надзору над применом поменутог Акционог плана.

Commented [M5]: Dopuna – prijedlog BNV.

Commented [M6]: Dopuna – prijedlog BNV.

Допунити делом о процени броја Албанаца.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
NOVI STRATEŠKI CILJ: 1.1. Unapređenje ustavno-pravnog okvira kojim će se osigurati ravnopravan status manjinskih zajednica u Republici Srbiji i njihov održiv razvoj	Izmijenjen ustavno-pravni okvir sa unaprijeđenim i osiguranim ravnopravnim statusom manjinskih zajednica i obezbijeđeni mehanizmi za ostvarivanje prava manjina u Republici Srbiji		

Commented [M7]: Novi strateški cilj – prijedlog BNV.

Commented [M8]: Formulisan opšti rezultat u skladu sa novom aktivnosti – prijedlog BNV.

АКТИВНОСТИ		НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ
1.1.1.	<i>Analiza ustavno-pravnog okvira Republike Srbije sa aspekta statusnog položaja i ostvarivanja prava nacionalnih manjina u svim segmentima i utvrđivanje modela za njegovo unapređenje</i>	<i>Radna grupa u čijem sastavu su predstavnici Vlade Republike Srbije i predstavnici nacionalnih savjeta nacionalnih manjina</i>	<i>I kvartal 2016. godine</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžeti nacionalnih savjeta nacionalnih manjina</i>	<i>Izvršena analiza ustavno-pravnog okvira Republike Srbije sa aspekta statusnog položaja i ostvarivanja prava nacionalnih manjina u svim segmentima i utvrđen model za njegovo unapređenje</i>	
1.1.2.	<i>Izmjene ustavno-pravnog okvira kojima bi se unaprijedio status i položaj nacionalnih manjina u Republici Srbiji, izvršila regionalizacija i decentralizacija zemlje kroz regionalni ili neki drugi oblik ili model organizacije upravne vlasti na tzv. srednjem nivou vlasti, poštovanjem tradicionalnih područja na kojima manjine žive i njihove izražene volje, radi efikasnijeg i funkcionalnijeg ostvarenja prava manjina na tom području.</i>	<i>Ovlašćeni predlagači u smislu člana 203. Ustava Republike Srbije</i> <i>Radna grupa za izradu radnog teksta Ustava</i> <i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Narodna skupština</i> <i>Partner: Nacionalni savjeti</i>	<i>Kraj 2017. godine</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Usvojen novi Ustav Republike Srbije kojim je unaprijeđen status i položaj manjina (vraćanjem ranije stečenog prava naroda Bošnjacima, Hrvatima i drugim narodima, koji su taj status imali u bivšoj SFRJ), izvršena regionalizacija i decentralizacija zemlje kroz regionalni (ili neki drugi oblik ili model)</i>	

Commented [M9]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M10]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	<i>(Veza sa aktivnostima 1.1.1.2. do 1.1.1.6. Akcionog plana za Poglavlje 23.)</i>	<i>nacionalnih manjina</i>			<i>organizacije upravne vlasti na tzv. srednjem nivou vlasti, poštovanjem tradicionalnih područja na kojima manjine žive i njihove izražene volje, radi efikasnijeg i funkcionalnijeg ostvarenja prava manjina na tom području</i>	
1.1.3.	<i>Rješavanje ustavno-pravnog statusa historijske regije Sandžak u kojoj tradicionalno žive Bošnjaci i statusa Bošnjaka kao autohtonog naroda u Republici Srbiji koji čini brojčano izraženiju manjinsku nacionalnu zajednicu.</i>	<i>Ovlašćeni predlagači u smislu člana 203. Ustava Republike Srbije</i> <i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Narodna skupština</i> <i>Partner: Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i>	<i>Kraj 2017. godine - I kvartal 2018.</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Izvršene odgovarajuće zakonske promjene u okviru kojih je riješen status Sandžaka kao historijske regije u kojoj žive Bošnjaci i vraćanje ranije stečenog prava naroda Bošnjacima, Hrvatima i drugim narodima, koji su taj status imali u bivšoj SFRJ</i>	
1.1.4.	<i>Donošenje novog zakona o manjinama (kao ustavnog, osnovnog ili okvirnog zakona) ili novih Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih</i>	<i>Radna grupa za izradu radnog teksta/tekstova zakona</i> <i>Vlada</i>	<i>II kvartal 2016.</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Usvojen(i) novi zakon o manjinama (kao ustavni, osnovni ili okvirni zakon) ili izmijenjeni i</i>	

Commented [M11]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M12]: Nove aktivnosti – prijedlog BNV.

	<i>manjina i Zakona o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina kojima bi se obezbijedio adekvatan sistem i mehanizmi ostvarenja i zaštite prava manjina u Republici Srbiji i njihovo djelotvorno učešće u javnom sektoru na svim nivoima, naročito kroz:</i> <i>- jasno određenje prava pripadnika manjinskih naroda, mehanizama za ostvarenje tih prava, utvrđivanje kaznenih odredbi za nepoštovanje ili kršenje prava</i> <i>- jasnu i preciznu definiciju pravnog statusa nacionalnih savjeta, jačanjem i proširivanjem njihovih nadležnosti i ovlašćenja posebno na oblasti: sprečavanja diskriminacije, održivog ekonomskog razvoja, demokratske participacije, zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda u predstavničkim tijelima i javnom sektoru na svim nivoima vlasti i oblika organizacije, saradnje sa dijasporom i</i>	<i>Republike Srbije</i> <i>Narodna skupština</i> <i>Partner: Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i>			<i>dopunjeni Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina i Zakon o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina kojim je (su) obezbijeđen(i) adekvatan sistem i mehanizmi ostvarenja i zaštite prava manjina u Republici Srbiji i njihovo djelotvorno učešće u javnom sektoru na svim nivoima</i> <i>Jasno određena prava pripadnika manjinskih naroda, mehanizmi za ostvarenje tih prava, uz precizno utvrđene kaznene odredbe za nepoštovanje ili kršenje prava</i> <i>Jasno i precizno utvrđen i definisan status nacionalnih vijeća, jačanjem i</i>	
--	---	--	--	--	---	--

	<i>prekogranične saradnje, turizma, itd., obezbjeđenje adekvatnih i stabilnih finansijskih sredstava za njihov rad,</i> <i>- novo definisanje organa nacionalnih savjeta, razgraničenje i podjela nadležnosti između tih organa kako bi nacionalni savjeti bili efikasniji u izvršavanju zakonom propisanih nadležnosti,</i> <i>- usklađivanje izbornog postupka i izbornih pravila za izbor nacionalnih savjeta sa izbornim postupkom i pravilima koji se primjenjuju prilikom izbora državnih i organa lokalne samouprave,</i> <i>- pravo veta nacionalnih vijeća na sve pravne akte koji na bilo koji način tretiraju prava manjina i nadležnosti nacionalnih vijeća,</i> <i>- precizno zakonsko regulisanje finansiranja rada nacionalnih vijeća iz državnog, pokrajinskog, regionalnog i budžeta jedinica lokalnih</i>				<i>proširivanjem njihovih nadležnosti i ovlašćenja posebno na oblasti: sprečavanja diskriminacije, održivog ekonomskog razvoja, demokratske participacije, zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda u predstavničkim tijelima i javnom sektoru na svim nivoima vlasti i oblika organizacije, saradnje sa dijasporom i prekogranične saradnje, turizma, itd., obezbjeđenje adekvatnih i stabilnih finansijskih sredstava za njihov rad</i> <i>Pravo veta nacionalnih vijeća na sve pravne akte koji na bilo koji način tretiraju</i>	
--	--	--	--	--	--	--

	<i>samouprava,</i> <i>- propisivanje adekvatnih sankcija za nepoštovanje zakonom utvrđenih nadležnosti nacionalnih savjeta.</i>				<i>prava manjina i nadležnosti nacionalnih vijeća.</i>	
1.1.5.	<i>Usklađivanje zakonodavnog okvira (posebnih zakona) sa novim Ustavom, kojima se obezbjeđuje njegova adekvatna primjena i efikasno ostvarivanje prava nacionalnih manjina na cijelom području Republike Srbije:</i> <i>- usvajanje i usaglašavanje zakona o nadležnostima autonomne pokrajine i drugih oblika srednjeg nivoa vlasti, Zakona o teritorijalnoj organizaciji, Zakona o lokalnoj samoupravi, drugih zakona i podzakonskih akata</i> <i>- ukidanje stare uredbe o upravnim okruzima i sprovođenje nove teritorijalne, administrativno-upravne organizacije države u skladu sa kojom bi područje Sandžaka kao</i>	<i>Radne grupe za izradu radnih tekstova zakona</i> <i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Narodna skupština</i> <i>Partner: Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i>	<i>Nakon ustavnih promjena</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Usklađeni svi posebni zakoni i obezbijeđena adekvatna primjena Ustava i efikasno ostvarivanje prava nacionalnih manjina na cijelom području Republike Srbije</i>	

Commented [M13]: Nove aktivnosti – prijedlog BNV.

<i>oblik srednjeg nivoa vlasti, odnosno regionalne samouprave, obuhvatalo jedinice lokalne samouprave koje ga tradicionalno čine (grad Novi Pazar i opštine Sjenica, Tutin, Prijepolje, Priboj i Nova Varoš), a u skladu sa iskazanom voljom građana Sandžaka na referendumu od 25. do 27. oktobra 1991. godine,</i> <i>- usvajanje izmjena i dopuna sistemskih zakona (novih tekstova zakona) u oblastima važnim za očuvanje nacionalnog identiteta i ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava, usaglašenih sa novim zakonom(ima) o zaštiti manjinskih prava,</i> <i>- donošenje novih podzakonskih akata, usaglašenih sa novim zakonom(ima) o zaštiti manjinskih prava i drugim zakonima u oblastima važnim za očuvanje nacionalnog identiteta i ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava,</i> <i>- obezbjeđivanje</i>					
--	--	--	--	--	--

	<i>mehanizama za obavezno i efikasno postupanje i sprovođenja preporuka Zaštitnika građana i Povjerenika za zaštitu ravnopravnosti u svim slučajevima u kojima su povrijeđena prava manjina i osnaživanje (podsticanje) pripadnika manjina za pristup i obraćanje ovim organima.</i>				
СТРАТЕШКИ ЦИЉ		ОПШТИ РЕЗУЛТАТ		ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
Спровођење персоналног принципа у примени правних правила о положају националних мањина, као и спровођење принципа аутономног одређивања идентитета припадника мањинских заједница. Унапређивање механизма пописивања припадника мањинских заједница и заштита података о личности припадника мањинских заједница. 1.2. Sprovođenje principa autonomnog određivanja identiteta pripadnika manjinskih zajednica i personalnog principa u primjeni pravnih pravila o položaju nacionalnih manjina, uz unaprijeđene mehanizme popisivanja i obezbijeđenu zaštitu podataka o ličnosti pripadnika manjinskih zajednica		Слободно изражавање националног идентитета на добровољној бази се нештује. Slobodno izražavanje nacionalnog identiteta (po sopstvenom ubjeđenju) pripadnika manjina, obezbijeđeni mehanizmi za upis ličnih podataka u matične i druge knjige evidencije i zaštitu podataka o ličnosti Спроводи се политика неутралности у идентитетским питањима мањинских заједница Подаци о броју припадника националних мањина доступни надлежним органима ради праћења и анализе степена остваривања мањинских права, уз поштовање прописа о заштити података о личности. Izdavanje isprava sa ličnim		Статистички подаци надлежних органа о броју припадника националних мањина у Републици Србији. Доследна примена персоналног принципа у односу на положај националних мањина, као и поштовање принципа аутономног одређивања идентитета припадника мањинских заједница.	Регистар органа и организација јавне управе и запослених у систему јавне управе. Периодично мишљење Саветодавног комитета СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина

Commented [M15]: Izmjena formulacije – prijedlog BNV.

Commented [M14]: Preformulisana aktivnost – prijedlog BNV.

		podacima na jeziku i pismu nacionalnih manjina.			
АКТИВНОСТИ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ
1.1. 1.2.1.	Измене и допуне Закона о заштити права и слобода националних мањина ради уређења права на упис податка о националној припадности припадника националних мањина у јавне исправе, службене евиденције и збирке личних података, у складу са уставним принципом слободног изражавања националне припадности.	- Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе - Народна скупштина	За усвајање: I квартал 2016. године За примену: Континуирано, почев од ступања на снагу.	Буџет Републике Србије	Усвојене измене и допуне Закона о заштити права и слобода националних мањина
1.2. 1.2.2.	Допуне Закона о матичним књигама ради уређења начина уписа податка о националној припадности у матичну књигу рођених	- Министарство надлежно за послове државне управе - Народна скупштина	III квартал 2016. године	Буџет Републике Србије	Усвојен Закон о допунама Закона о матичним књигама
1.3. 1.2.3.	Измене и допуне подзаконских аката који се доносе на основу Закона о матичним књигама ради усклађивања са допунама Закона и обезбеђење услова за примену прописа који уређују упис податка о националној припадности у матичну књигу рођених	Министарство надлежно за послове државне управе	II квартал 2017. године	Буџет Републике Србије	Донето Упутство о изменама и допунама Упутства о вођењу матичних књига и обрасцима матичних књига и почело је са применом. Извршена надоградња система за вођење матичних књига ради обезбеђења уписа

Commented [M16]: Dopuna – prijedlog BNV.

Commented [M17]: Nova numeracija aktivnosti u skladu sa prijedlogom dva strateška cilja – prijedlog BNV.

Commented [M18]: Izmijenjen broj aktivnosti – u skladu sa prijedlogom za novim strateškim ciljem – prijedlog BNV.

Commented [M19]: Izmijenjen broj aktivnosti – u skladu sa prijedlogom za novim strateškim ciljem – prijedlog BNV.

					податка о националној припадности у матичну књигу рођених.	
1.4. 1.2.4.	Унапређење načina vođenja i ažuriranja Посебног бирачког списка националне мањине у смислу što potpunijeg ostvarenja prava glasa pripadnika manjina напоградње и унапређења постојеће апликације за ЦБС, а у циљу што прецизнијег ажурирања података уз обезбеђење поверљивости ličnih podataka upisanih birača netih.	Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе	IV квартал 2015. године I-II kvartal 2016.	Буџет Републике Србије	Унапређен, ажуриран Посебни бирачки списак националне мањине, у складу са заштитом података о личности	
1.6. 1.2.5.	Обука запослених у јединицама локалне самоуправе који воде Посебан бирачки списак националне мањине као поверени посао у циљу ажурирања података, а у складу са заштитом података о личности.	Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе	IV квартал 2016.	Буџет Републике Србије	Број одржаних обука Број запослених у јединицама локалне самоуправе по свакој од одржаних обука	
1.6. 1.2.6.	Обезбеђење потпуне реализације активности у вези са спровођењем Споразума о разумевању закљученог између Министарства државне управе и локалне самоуправе, Заштитника грађана и Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице – Представништво у Србији,	- Министарство надлежно за послове државне управе - Заштитник грађана - УНХЦР - Министарство надлежно за унутрашње послове	IV квартал 2016.	УНХЦР	Реализован План активности Управног одбора у 2015. и 2016. години	

Commented [M20]: Izmijenjen broj aktivnosti – u skladu sa prijedlogom za novim strateškim ciljem – prijedlog BNV.

Commented [M23]: Preformulisano (nerealan rok) – prijedlog BNV.

Commented [M21]: Preformulisano – prijedlog BNV.

Commented [M22]: Preformulisano – prijedlog BNV.

Commented [M24]: Izmijenjen broj aktivnosti – u skladu sa prijedlogom za novim strateškim ciljem – prijedlog BNV.

	посебно у делу који се односи на пуну примену прописа који уређују упис чињеница и података у матичне књиге и пружање помоћи лицима у различитим поступцима у области личног статуса грађана. - веза са Оперативним закључцима са семинара о социјалном укључивању Рома	- Министарство надлежно за послове рада, запошљавања, бораčkih и социјалних питања				
1.7. 1.2.7.	Развој и имплементација електронских процедура за размену података и докумената између матичара и других органа и установа који учествују у поступку уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених, ради законитог и делотворног остваривања права на упис чињенице рођења у матичну књигу рођених у прописаном року за пријаву те чињенице. - веза са Оперативним закључцима са семинара о социјалном укључивању Рома	- Министарство надлежно за послове државне управе - Министарство надлежно за унутрашње послове - Министарство надлежно за послове рада, запошљавања, бораčkih и социјалних питања - Министарство надлежно за послове здравља	IV квартал 2017	Буџет Републике Србије	Успостављен систем за размену електронских докумената и података на основу којих се врши упис у матичну књигу рођених Успостављене електронске управне процедуре за упис чињенице рођења у матичну књигу рођених Припремљене и достављене градским и општинским управама инструкције о усмеравању организације посла и начину рада органа у вези са уписом чињенице рођења у матичну књигу рођених	
1.8. 1.2.8.	Праћење стања у остваривању права на упис чињенице рођења у матичну књигу рођених	- Министарство надлежно за послове државне управе	Континуирано	Буџет Републике Србије	Број извршених надзора над радом општинских и	

Commented [M25]: Izmijenjen broj aktivnosti – u skladu sa prijedlogom za novim strateškim ciljem – prijedlog BNV.

Commented [M26]: Izmijenjen broj aktivnosti – u skladu sa prijedlogom za novim strateškim ciljem – prijedlog BNV.

	књигу рођених - веза са Оперативним закључцима са семинара о социјалном укључивању Рома	управе - Управни инспекторат			градских управа у повереним пословима вођења матичних књига Број наложених мера Број реализованих мера Број извршених уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених у поступку накнадног уписа и поступку утврђивања времена и места рођења у односу на укупан број уписа у матичну књигу рођених на годишњем нивоу	
1.9. 1.2.9.	Наставити информисање Рома, Египћана и Ашкалија о њиховим правима везаним за регулисање личног статуса и наставити пружање бесплатне правне помоћи припадницима наведених заједница у овим поступцима од стране надлежних органа и организација цивилног друштва које се баве заштитом људских и мањинских права. Ојачати приступ бесплатној правној помоћи у складу са Законом о бесплатној правној помоћи и осигурати пун приступ правима припадницима Ромске, Египатске и Ашкалијске	- Јединице локалне самоуправе - Министарство надлежно за унутрашње послове - Министарство надлежно за послове правосуђа - Организације цивилног друштва	Пружање правне помоћи од стране надлежних органа и организација цивилног друштва: Континуирано Пружање правне помоћи у складу са Законом о БПП: Континуирано, почев од III квартала 2016. године	Пружање правне помоћи од стране надлежних органа и организација цивилног друштва: Буџет Републике Србије -редовна активност Пружање правне помоћи у складу са Законом о БПП: Буџет Републике Србије	Надлежни органи и организације цивилног друштва које се баве заштитом људских и мањинских права редовно обавештавају Роме, Египћане и Ашкалије о њиховим правима везаним за регулисање личног статуса и пружају бесплатну правну помоћ припадницима ромске заједнице у овим поступцима. Усвајање и	

Commented [M27]: Izmijenjen broj aktivnosti – u skladu sa prijedlogom za novim strateškim ciljem – prijedlog BNV.

	заједнице.				спровођење Закона о бесплатној правној помоћи.	
1.10. 1.2.1 0.	<i>Sprovođenje redovnog upravnog nadzora nad radom jedinica lokalne samouprave u pogledu ostvarivanja prava manjina i izricanje korektivnih i kaznenih mjera</i>	<i>Ministarstvo nadležno za poslove državne uprave i lokalne samouprave - Upravni inspektorat</i>	<i>Kontinuirano</i>	<i>Budžet Republike Srbije - redovna aktivnost</i>	<i>Broj jedinica lokalne samouprave u kojima je sproveden upravni nadzor u pogledu ostvarivanja prava manjina Broj sprovedenih nadzora Broj izrečenih mjera za otklanjanje nedostataka u radu jedinica lokalne samouprave u pogledu ostvarivanja prava manjina</i>	
II ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ						
Тренутни пресек стања:						

Commented [M28]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Izmijenjen broj aktivnosti – u skladu sa prijedlogom za novim strateškim ciljem – prijedlog BNV.

Правни оквир:

Устав Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006), Закон о ратификацији Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода ("Сл. лист СЦГ - Међународни уговори", бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2005 - испр. и "Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 12/2010 и 10/2015), Закон о ратификацији Међународног пакта о грађанским и политичким правима ("Сл. лист СФРЈ", бр. 7/71), Закон о забрани дискриминације ("Сл. гласник РС", бр. 22/2009), Закон о заштити права и слобода националних мањина ("Сл. лист СРЈ", бр. 11/2002, "Сл. лист СЦГ", бр. 1/2003 - Уставна повеља и "Сл. гласник РС", бр. 72/2009 - др. закон и 97/2013 - одлука УС), Кривични законик ("Сл. гласник РС", бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013 и 108/2014). **konvencije i drugi dokumenti Ujedinjenih nacija od značaja za borbu protiv diskriminacije, konvencije i drugi dokumenti Savjeta Evrope i nadležnosti posebnih tijela SE, Direktive Savjeta Evropske unije koje se odnose na zabranu diskriminacije i druge pravne tekovine Evropske unije.**

Влада Републике Србије је усвојила Акциони план за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године и његовом доследном применом и мониторингом оствариће се унапређење положаја најосетљивијих друштвених група, међу којима су посебно препознате и националне мањине. За мониторинг имплементације основан је Савет за праћење реализације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације. Усвајањем и ступањем на снагу Закона о забрани дискриминације 2009. године значајно је ојачан правни оквир у погледу промовисања једнакости и заштите од дискриминације између осталог и по основу националне припадности. Повереник за заштиту равноправности као централно национално тело специјализовано за борбу против свих видова и облика дискриминације је основан поменутиим законом. Кроз обуке за судије, јавне тужиоце и полицијске службенике обезбедиће се унапређење знања и вештина неопходних за ефикасно гоњење злочина из мржње, а кроз изразу и дистрибуцију едукативног материјала, организовање годишњих трибина и спровођење активне медијске кампање оствариће се виши ниво толеранције неопходан за успешну превенцију злочина из мржње.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
---------------	----------------	----------------------	-----------------------

Commented [M29]: Dopuna sa dodavanjem međunarodnih dokumenata – prijedlog BNV.

Обезбедити остваривање права и слобода припадника националних мањина под једнаким условима на целој територији Републике Србије, развијање толеранције и спречавање дискриминације.		Очуван ниво стечених права и обезбеђено остваривање права и слобода припадника националних мањина под једнаким условима на целој територији Републике Србије . Предузете активне мере усмерене ка превенцији дискриминације у свим релевантним сферама друштвеног живота. Пуно поступање по препорукама Заштитника грађана, Покрајинског омбудсмана и Повереника за заштиту равноправности.		- Број минута на јавним сервисима/број штампаних брошура и другог штампаног материјала посвећених подизању свести о правима националних мањина; - Број обука одржаних за државне службенике на свим нивоима; - Број обука усмерених ка јачању свести свих релевантних актера кривичноправног система о значају процесуирања злочина из мржње;		-Извештај Савета за праћење реализације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације; - Периодично мишљење Саветодавног комитета СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина; - Извештај Европске комисије против расизма и нетолеранције (ЕКРИ) - Извештај Заштитника грађана; - Извештај Покрајинског омбудсмана; - Извештај Повереника за заштиту равноправности;	
АКТИВНОСТИ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ		

2.1.	Брзо и детаљно одговарање на налазе и postupanje po preporukama препоруке Заштитника грађана, Покрајинског омбудсмана и Повереника за заштиту равноправности у свим случајевима који утичу на права припадника националних мањина и обезбеђење адекватне подршке тим институцијама како би се осигурала ефикасна обрада достављених притужби, и како би оне биле доступне припадницима националних мањина.	- Контролисани орган - Заштитник грађана - Покрајински омбудсман - Повереник за заштиту равноправности	Континуирано	Буџет Републике Србије	Број препорука Заштитника грађана. органима јавне власти/број препорука који су органи јавне власти у потпуности применили. Извештај о мерама које су предузете у циљу обезбеђења адекватне подршке наведеним институцијама како би се осигурала ефикасна обрада достављених притужби. Континуирано обезбеђен приступ припадника националних мањина налазима и препорукама Заштитника грађана, Покрајинског омбудсмана и Повереника за заштиту равноправности.. Број покренутих поступака пред другим органима.	
2.2.	Подизање свести међу широм јавности, припадницима националних мањина и функционерима и	- Канцеларија за људска и мањинска права	Континуирано	Тренинзи и јавне расправе: Буџет Републике Србије	Број минута на јавним сервисима посвећених подизању свести о	

Commented [M30]: Preformulisano – prijedlog BNV.

	запосленима у органима јавне власти на свим нивоима о постојању националних мањина у земљи, њиховим правима као и правима на афирмативне мере где су оне неопходне.	- Министарство надлежно за послове државне управе - Служба за управљање кадровима - Јавни медијски сервис		- За активности подизања свести о правима националних мањина: IPA 2016 - Аплицирати за IPA 2016 - Аплицирати за билатералну помоћ	правима националних мањина, уопште и у оквиру централних информативних емисија на српском језику. Број обука одржаних за функционере и запослене у органима јавне власти на свим нивоима и број учесника обука Број јавних расправа, штампаних брошура, плаката, инфографика и другог материјала и усмерених на промоцију права националних мањина, дистрибуираних органима јавне власти и националним саветима националних мањина.	
--	---	---	--	---	--	--

2.3.	Сузбијање говора мржње у медијима. Веза са мером 3.2.3. Акционог плана за Анти-дискриминацију	- Регулаторно тело за електронске медије - Удружења новинара - Савет за штампу	Континуирано	Буџет Регулаторног тела за електронске медије Буџет Савета за штампу Донатори	Број предузетих мера за спречавање ширења говора мржње путем медија и смањен број случајева ширења говора мржње путем медија. Повећан број прилога у медијима којим се осуђује говор мржње.	
2.4.	Покретање поступка заштите од говора мржње.	- Национални савети националних мањина	Континуирано	-Буџети националних савета националних мањина	Број поступака који су покренути на иницијативу националних савета националних мањина.	
2.5.	Спровођење обука усмерених ка јачању свести свих релевантних актера кривичноправног система о значају процесуирања злочина из мржње.	- Министарство надлежно за унутрашње послове - Републичко јавно тужилаштво - Правосудна Академија - Партнер: Национални савети националних мањина	Континуирано	Буџет Републике Србије	Број обука усмерених ка јачању свести свих релевантних актера кривичноправног система о значају процесуирања злочина из мржње спроведене и број учесника.	

2.6.	Јачање свести грађана о узроцима и последицама злочина из мржње.	- Канцеларија за људска и мањинска права - Министарство надлежно за унутрашње послове - Републичко јавно тужилаштво - Јавни медијски сервис Партнер: Национални савети националних мањина	Континуирано	Будет Републике Србије Донације	Број минута на јавним медијским сервисима усмерених ка јачању свести о узроцима и последицама злочина из мржње на годишњем нивоу, уопште и у оквиру централних информативних емисија на српском језику. Смањен број аката насиља и говора мржње над припадницима националних мањина.	
------	--	---	--------------	--	---	--

2.7.	Спровођење ефикасне истраге, адекватно правно квалификовање дела и предузимање законских мера према осумњиченим лицима за кривична дела међународних инцидената са обележјима националне мржње и нетрпељивости и расне и друге дискриминације, укључујући дела учињена путем интернета, на друштвеним мрежама и јавним наступима.	- Републичко јавно тужилаштво - Министарство надлежно за унутрашње послове - ВКС	Континуирано	Будет Републике Србије – Редовна буџетска средства	Радње које се предузимају у оквиру кривичноправног система (број покренутих истрага, број радњи предузетих од стране тужилаштва) у циљу процесуирања злочина из мржње потврђују да се злочин из мржње адекватно сузбија. Број подигнутих оптужних аката. Број и структура правноснажних пресуда.	
2.8.	<i>Usvajanje rezolucije o genocidu u Srebrenici u Narodnoj skupštini Republike Srbije, u skladu sa prijedlogom grupe bošnjačkih narodnih poslanika iz SDA Sandžaka, narodnih poslanika Lige socijaldemokrata Vojvodine i narodne poslanice Demokratske stranke a koju je Bošnjačko nacionalno vijeće usvojilo na sjednici održanoj 10. 07. 2015.</i>	<i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Narodna skupština</i>	2016. godina	<i>Budžet Republike Srbije – Redovna budžetska sredstva</i>	<i>Usvojena rezolucija</i>	

Commented [M31]: Brisati – prijedlog BNV. Šta su međunacionalni incidenti?

Commented [M32]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	<i>godine.</i>					
2.9.	<i>Sprovođenje efikasne istrage i sankcionisanje počinioaca zločina nad Bošnjacima Sandžaka (rasvjetljavanje i procesuiranje svih oblika nasilja i zločina nad Bošnjacima i njihovim legitimno izabranim predstavnicima), od strane pripadnika državnih organa SRJ i Republike Srbije, tokom 90-tih godina 20. vijeka (rasvjetljavanje masovnih otmica Bošnjaka, nestalih, ubijenih, granatiranja bošnjačkih sela opštine Priboj, organizovanog etničkog čišćenja bošnjačkog stanovništva u Sandžaku tokom '90-tih godina i procesuiranje odgovornih za sve zločine):</i> <i>- rasvjetljavanje i procesuiranje slučaja Kukurovići (ubistva Bošnjaka u selu Kukurovići, opština Priboj, granatiranjem od strane Užičkog korpusa Vojske</i>	<i>Tužilaštvo za ratne zločine</i> <i>Republičko javno tužilaštvo</i> <i>Ministarstvo unutrašnjih poslova</i> <i>Nadležni sudovi</i> <i>Vrhovni kasacioni sud</i>	<i>2016. godina - kontinuirano</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Broj pokrenutih krivičnih postupaka za zločine prema Bošnjacima tokom 90-tih godina 20. vijeka</i> <i>Broj pravosnažno okončanih krivičnih postupaka za zločine prema Bošnjacima tokom 90-tih godina 20. vijeka</i> <i>Broj osuđenih za krivična djela zločina prema Bošnjacima tokom 90-tih godina 20. vijeka</i>	

Commented [M33]: Nove aktivnosti i podaktivnosti – prijedlog BNV.

SRJ, 18. februara 1993. godine), - rasvjetljavanje i procesuiranje slučaja Štrpci (otmice Bošnjaka u stanici Štrci, opština Prijepolje, 27. februara 1993. godine), - rasvjetljavanje i procesuiranje slučaja Sjeverin (otmice Bošnjaka u Sjeverinu, opština Priboj, 22. oktobra 1992. godine), - sprovođenje adekvatne istrage, utvrđivanje svih činjenica i odgovornosti za hapšenje i sprovođenje političkog procesa protiv 24-orice Bošnjaka 1993. godine i progonstva političkog i nacionalnog rukovodstva Bošnjaka, - sprovođenje adekvatne istrage i sudskih postupaka protiv odgovornih nalogodavaca i izvršilaca za psihofizičko zlostavljanje Bošnjaka u Sandžaku tokom 90-tih godina 20. vijeka, - rasvjetljavanje i procesuiranje progona bošnjačkog stanovništva i					
---	--	--	--	--	--

	<i>paljenje naselja Bošnjačka mahala u Kosovskoj Mitrovici (uključujući i paljenje kuće tadašnjeg saveznog poslanika u Vijeću građana SRJ, dr. Sulejmana Ugljanina) od strane pripadnika vojske i policije SRJ i Republike Srbije, u periodu mart - maj 1999. godine.</i>					
2.10	<i>Sprovođenje adekvatnog sudskog postupka povodom nasilnog zauzimanja i oružanog upada u prostorije centrale Bošnjačke liste za evropski Sandžak, napada na njeno rukovodstvo i pokušaja ubistva tadašnjeg ministra i predsjednika SDA Sandžaka i BNV, 17. januara 2009. godine.</i>	<i>Republičko javno tužilaštvo</i> <i>Nadležni sud</i>	<i>Početak - tokom 2016. godine</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Rasvjetljen slučaj</i> <i>Broj pravosnažno kažnjenih</i>	
2.11	<i>Rasvjetljavanje i procesuiranje svih ostalih krivičnih djela i zločina čije su žrtve Bošnjaci.</i>	<i>Nadležna tužilaštva</i> <i>Nadležni sudovi</i>	<i>Početak - tokom 2016. godine</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Broj pokrenutih sudskih postupaka</i> <i>Broj pravosnažno okončanih sudskih postupaka</i>	

Commented [M34]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M35]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

2.12	<i>Donošenje novog zakona o lustraciji kojim bi se obuhvatili i procesuirali svi pripadnici državnih organa koju su učestvovali u planiranju, organizovanju i sprovođenju zločina i drugih oblika nasilja nad pripadnicima bošnjačkog naroda u Sandžaku, tokom 90-tih godina 20. vijeka.</i>	<i>Vlada Republike Srbije Narodna skupština</i>	<i>II kvartal 2016. godine</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Donijet novi zakon o lustraciji</i>	
2.13	<i>Analiza svih pravnih akata državnih organa, organa autonomne pokrajine, srednjih nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave u smislu postojanja elemenata diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi.</i>	<i>Ministarstvo za poslove državne uprave i lokalne samouprave Posebna radna grupa Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i>	<i>II kvartal 2016.</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Broj izvršenih analiza akata u smislu evidentiranja postojanja elemenata diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi</i>	
2.14	<i>Izmjena svih pravnih akata državnih organa, organa autonomne pokrajine, srednjih nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave koji u sebi sadrže elemente diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili</i>	<i>Ministarstvo za poslove državne uprave i lokalne samouprave Vlada Republike</i>	<i>IV kvartal 2016. - 2017. godina</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Broj izmijenjenih pravnih akata koji su u sebi sadržavali elemente diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj</i>	

Commented [M36]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M37]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M38]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	<i>jezičkoj osnovi.</i>	<i>Srbije</i> <i>Narodna skupština</i>			<i>osnovi</i>	
2.15	<i>Analiza rada državnih organa, organa autonomne pokrajine, srednjih nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave, kao i javnih preduzeća i ustanova u smislu evidentiranja postupanja koja sadrže elemente diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi.</i>	<i>Nadležni državni organ za ljudska i manjinska prava</i> <i>Republički savjet za nacionalne manjine</i> <i>Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i>	<i>III kvartal 2016.</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Broj državnih organa, organa autonomne pokrajine, srednjih nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave u kojima je izvršena analiza rada u smislu postojanja elemenata diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi</i> <i>Broj javnih preduzeća i ustanova u kojima je izvršena analiza rada u smislu postojanja elemenata diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi</i> <i>Broj evidentiranih slučajeva postupanja koja sadrže elemente diskriminacije po</i>	

Commented [M39]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

					<i>nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi</i>	
2.16	<i>Izrada i sprovođenje programa mjera za eliminisanje svih oblika postupanja u radu državnih organa, organa autonomne pokrajine, srednjih nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave, kao i javnih preduzeća i ustanova u smislu postupanja koja sadrže elemente diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi.</i>	<i>Nadležni državni organ za ljudska i manjinska prava</i> <i>Republički savjet za nacionalne manjine</i> <i>Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i> <i>Nadležni državni i drugi organi</i> <i>Jedinice lokalne samouprave</i>	<i>IV kvartal 2016.</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžeti jedinica lokalne samouprave</i>	<i>Broj mjera za eliminisanje postupanja koja sadrže elemente diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi</i>	
2.17	<i>Analiza izvještavanja medija na svim nivoima u smislu emitovanja programskih sadržaja koji sadrže elemente diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi i izrada programa mjera za</i>	<i>Nadležni državni organ za ljudska i manjinska prava</i> <i>Ministarstvo nadležno za poslove</i>	<i>2016. godina</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Broj analiziranih medija</i> <i>Broj utvrđenih medija sa programskim sadržajima koji sadrže elemente diskriminacije po</i>	

Commented [M40]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M41]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	<i>njihovo eliminisanje.</i>	<i>informisanja</i> <i>Povjerenik za zaštitu ravnopravnosti</i> <i>Regulatorno tijelo za elektronske medije (REM)</i> <i>Savjet za štampu</i> <i>Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i>			<i>nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi</i> <i>Broj izrađenih programa za eliminisanje elemenata diskriminacije po nacionalnoj, vjerskoj ili jezičkoj osnovi u medijima</i>	
2.18	<i>Formiranje posebnog Vladinog radnog tijela za praćenje pojave elemenata diskriminacije u svim segmentima javnog života i njenu eliminaciju.</i>	<i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Pertner: Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i>	<i>2016. godina</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Formirano radno tijelo</i>	

III ОБЛАСТ КУЛТУРЕ И МЕДИЈА

Тренутни пресек стања:

Правни оквир:

Устав Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006), Закон о заштити права и слобода националних мањина ("Сл. лист СРЈ", бр. 11/2002, "Сл. гласник РС", бр. 72/2009 - др. закон и 97/2013 - одлука УС), Закон о националним саветима националних мањина („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 20/14 –

Commented [M42]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

одлука УС и 55/14), Закон о јавном информисању и медијима („Сл. гласник РС“, бр. 83/2014), Закон о електронским медијима („Сл. гласник РС“, бр. 83/2014) и Закон о јавним медијским сервисима („Сл. гласник РС“, бр. 83/2014), Закон о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09), Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, број, 71/94, 52/11 др. закони и 99/2011- др. Закон), Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“, бр. 120/04), Закон о оглашавању („Службени гласник РС“, бр. 79/2005), 9. Закон о електронским комуникацијама („Сл. гласник РС“, бр. 44/10), Закон о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 129/2007 и 83/2014 и др. закон). **Zakon o ratifikaciji Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima („Sl. list SCG – Međunarodni ugovori“, br. 18/2005).**

Финансирање Националних савета за обављање делатности у области културе, образовања, обавештености и употребе језика и писма уређује се Законом о националним саветима националних мањина. Медијска регулатива, полазећи од Уставних гаранција и стратешких опредељења државе, садржи норме којима обезбеђује право на информисање припадницима националних мањина. У складу са новим медијским законима, када су у питању медији чији су оснивачи национални савети националних мањина, предвиђено је да национални савети могу бити посредно (преко установа, фондација и привредних друштава која оснивају) оснивачи медија. Законом о јавном информисању и медијима је предвиђено да се приватизација медија врши на начин којим се обезбеђује континуитет у производњи медијских садржаја од јавног интереса, у периоду од пет година од дана закључења уговора о продаји капитала. Континуитет у производњи медијских садржаја подразумева и обавезу одржавања удела програмског времена на појединим језицима националних мањина, односно удела информативних, образовних, научних, културно-уметничких, дечијих, забавних, спортских и других програмских садржаја од јавног интереса на појединим језицима националних мањина, у складу са програмском шемом која је важила у периоду од дванаест месеци пре дана ступања на снагу Закона о јавном информисању и медијима. Затим, законима се утврђује обавеза Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе да суфинансирају пројекте и програме на језицима националних мањина. На пројекте који се прилажу ради подизања квалитета информисања припадника националних мањина обавезно се прибавља мишљење одговарајућег националног савета националне мањине, које се прилаже конкурсној комисији. Медији цивилног сектора још нису у значајном броју основани и нису у довољној мери финансијски подржани. Постоји отворен простор за даље унапређивање фактичких односа у вези расподеле средстава којима се суфинансирају пројекти у овој области.

Обезбеђена је континуирана јавна подршка за разне штампане медије на мањинским језицима у Војводини, док је у остатку Републике Србије потребно обезбедити стабилније финансирање.

Учешће националних мањина обезбеђује се и Законом о електронским медијима који предвиђа да ће један члан Савета регулаторног тела за електронске медије бити представник националних савета националних мањина. Република Србија законом је основала два јавна медијска сервиса, Јавну медијску установу «Радио телевизија Србије» и јавну медијску установу «Радио телевизија Војводине». Република Србија законом гарантује и обезбеђује довољан и стабилан извор финансирања јавних медијских сервиса. Обавеза је јавних медијских сервиса да кроз своје програмске садржаје остварују јавни интерес који подразумева, између осталог и задовољавање потреба грађана за програмским садржајима који обезбеђују очување и изражавање културног идентитета како српског народа тако и националних мањина, водећи рачуна да националне мањине прате одређене програмске целине и на свом матерњем језику и писму. Генерални директор јавног медијског сервиса прибавља мишљење националног савета националне мањине о кандидатима за одговорног уредника програма на језику националне мањине пре подношења предлога за његово именовање управном одбору.

DOPUNA:

U oblasti kulture neophodno je ubrzati rad na izradi Strategije razvoja kulture u Republici Srbiji, koja još nije okončana, u okviru koje

Commented [M43]: Dopuna – prijedlog BNV.

treba unijeti mjere i konkretne mehanizme za unapređenje očuvanja i zaštite kulturne baštine manjinskih naroda. Neophodno je obezbijediti učešće predstavnika nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u organima upravljanja (upravljačkim strukturama) ustanova u oblasti kulture i drugim organima i radnim tijelima u oblasti kulture na svim nivoima, na način da se osigura očuvanje kulture manjinskih naroda i zaštita njihove kulturne baštine. Postojeći zavodi za zaštitu spomenika kulture na svim nivoima izdaju određena pravna akta o postojanju stepena ugorženosti pojedinih kulturnih dobara i programe mjera ili pojedinačnih aktivnosti o potrebi njihove zaštite, ali se oni ne primjenjuju na efikasan način, zbog čega je, posebno, materijalna kulturna baština pripadnika manjina u stalnoj opasnosti a pojedini objekti prema kojima nisu preduzete adekvatne mjere zaštite su u potpunosti ili u značajnoj mjeri uništeni ili oštećeni. Na lokalnom nivou neophodno je obezbijediti poštovanje odgovarajućih urbanističkih uslova u smislu neugrožavanja kulturne baštine i poštovanja utvrđenih mjera zaštite kulturnih dobara i arhitektonskih cjelina svih vrsta.

Neophodno je izvršiti potrebne radove na rekonstrukciji materijalnog kulturnog naslijeđa manjinskih naroda i organizacijom i finansiranjem različitih manifestacija manjinskih naroda pospješiti očuvanje njihove kulturne baštine i zaštitu nacionalnog identiteta. U cilju razvoja integrativnih procesa (integracije manjina u društvo) neophodno je organizovati i finansijski obezbijediti održavanje kulturnih manifestacija koje imaju za cilj prezentaciju kulture manjinskih naroda, a na javnim servisima obezbijediti obavezne termine za programe iz tradicije i kulture manjinskih naroda.

U oblasti medija neophodno je obezbijediti javne radiodifuzne servise na jezicima manjinskih naroda.

Commented [M44]: Dopuna – prijedlog BNV.

Commented [M45]: Dopuna – prijedlog BNV. Sadržano u zadnjem izvještaju o napretku.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
Унапређивање стања у медијима и развој медијских садржаја од значаја за припаднике мањинских заједница кроз обезбеђивање квалитативног, квантитативног, географски доступног и уз обавезу државе, финансијски одрживог информисања на језицима националних мањина. Развој културе мањинских заједница и међукултурног дијалога.	Успостављен одржив систем информисања на језицима националних мањина који квалитативно, квантитативно, и географски одговара потребама припадника националних мањина. Посебна пажња посвећена националним мањинама у медијима с националном покривеношћу. Обезбеђена заштита материјалног и нематеријалног културног добра националних мањина. Унапређена култура међусобног поштовања и разумевања, сузбијања предрасуда и сегрегације, посебно у међуетничким срединама и у односу	Медијски садржаји на језицима националних мањина доступни у складу са потребама припадника националних мањина. Јавни медијски сервиси у довољној мери обезбеђују медијске садржаје и информативне емисије на језицима националних мањина. Конкурси за доделу	Периодично мишљење Саветодавног комитета СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина Годишњи извештај Заштитника грађана Републике Србије Годишњи извештај Покрајинског заштитника грађана – Омбудсмана; Извештаји надлежних државних органа о реализованим

			између младих.		средстава за развој културе и уметности националних мањина се редовно расписују.	конкурсима за суфинансирање медијских пројеката на језицима националних мањина.
АКТИВНОСТИ		НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ
3.1a	Analiza postojećeg pravnog okvira u oblasti kulture, izdavaštva, informisanja i izrada adekvatnog modela u cilju uvažavanja kulturnih vrijednosti i specifičnosti manjinskih naroda i informisanja na manjinskim jezicima pripadnika manjina.	Ministarstvo nadležno za poslove kulture i informisanja Ministarstvo nadležno za poslove državne uprave Nacionalni savjeti nacionalnih manjina	I - II kvartal 2016. godine	Budžet Republike Srbije	Izvršena analiza pravnog okvira u kulture, izdavaštva, informisanja i izrađen model u cilju uvažavanja kulturnih vrijednosti i specifičnosti manjinskih naroda i informisanja na manjinskim jezicima pripadnika manjina	
3.1b	Usvajanje izmjena i dopuna zakona i podzakonskih akata u oblasti kulture, izdavaštva, informisanja i medija u cilju efikasnijeg ostvarivanja prava	Vlada Republike Srbije Narodna skupština Ministarstvo	III – IV kvartal 2016. godine	Budžet Republike Srbije	Usvojene izmjene i dopune zakona	

Commented [M46]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M47]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	manjina	nadležno za poslove kulture i informisanja Ministarstvo nadležno za poslove državne uprave Nacionalni savjeti nacionalnih manjina				
3.1.	Идентификовање адекватног модела међу различитим модалитетима, попут: - Унапређивање нормативног оквира пројектног финансирања посебно у вези са улогом националних савета националних мањина. - програмско финансирање медија чији су оснивачи/издавачи национални савети националних мањина - изузимање медија у власништву националних савета националних мањина из процеса приватизације. - <i>izuzimanje medija proglašenih od posebnog značaja za nacionalne manjine iz procesa privatizacije i poništenje prethodno sprovedenih postupaka njihove privatizacije.</i>	- Министарство надлежно за послове информисања - Министарство надлежно за послове државне управе -Регулаторно тело за електронске медије -Национални савети националних мањина -Јавни медијски сервис	I - II квартал 2016. године	TAIEX	Адекватан модел који осигурава финансијску одрживост медија на језицима националних мањина и очување постојећег нивоа остварености права на информисање на језицима националних мањина идентификован кроз инклузиван процес уз консултације са националним мањинама.	

Commented [M48]: Brisano – prijedlog BNV. Deplasirana aktivnost –mediji u vlasništvu nacionalnih savjeta nisu bili predmet privatizacije (pominje se i kod aktivnosti 3.2.).

Commented [M49]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	- повећање количине садржаја на језицима националних мањина на јавним радио телевизијским сервисима (РТС/РТВ) кроз проглашавање емитовања таквог садржаја испуњавањем јавног интереса. - повезивање приватизације медија са условним лиценцирањем од стране РЕМ-а са обавезом емитовања одређене количине програма на језицима националних мањина. Истовремено анализирати утицај ефеката приватизације и дигитализације на медије које емитују садржаје на језицима националних мањина, а у консултацији са националним мањинама, у циљу осигуравања финансијске одрживости медија на језицима националних мањина, кроз инклузиван процес са представницима националних мањина, како би се обезбедило очување постојећег нивоа остварености права на информисање на језицима националних мањина.					
3.2.	Обезбедити довољно и стабилно финансирање којим се гарантује одрживост медија на језицима	- Министарство надлежно за послове информисања	Континуирано	-Буџетски фонд за националне мањине – средства ће бити одређивана	-Висина буџетских средстава за подршку за медије у власништву	

	националних мањина кроз: - унапређивање нормативног оквира проектног финансирања посебно у вези са улогом националних савета националних мањина i nastavak budžetske podrške za medije u vlasništvu nacionalnih savjeta nacionalnih manjina i medije proglašene od posebnog značaja za određene nacionalne manjine. - програмско финансирање медијских садржаја чији су оснивачи/издавачи национални савети националних мањина - наставак буџетске подршке за медије у власништву националних савета националних мањина; - изузимање медија у власништву националних савета од приватизације у складу са Законом о јавном информисању и медијима; - расписивање конкурса за суфинансирање медијских садржаја на језицима националних мањина уз пуно уважавање предлога и мишљења националних савета о начину расподеле средстава и поштовање прописа о јавним набавкама; - обезбеђивање ко-финансирања медија на језицима националних	-Канцеларија за људска и мањинска права -Министарство надлежно за послове државне управе -Покрајински секретаријат надлежан за информисање -Јединице локалне самоуправе -Регулаторно тело за електронске медије		на годишњем нивоу од тренутка његове операционализације -Буџет Републике Србије – редовна активност -Буџети Јединица локалних самоуправа- Трошкове сnose јединице локалне самоуправе -Буџет Аутономне покрајине Војводине- Трошкове сноси Влада Аутономне покрајине Војводине	националних савета националних мањина настављена. -Медији у власништву националних савета изузети од приватизације у складу са Законом о јавном информисању и медијима. -Број и висина средстава која су опредељена на конкурсима за суфинансирање медијских садржаја на језицима националних мањина се редовно расписују уз пуно уважавање предлога и мишљења националних савета о начину расподеле средстава и поштовање прописа о јавним набавкама; - Број и структура уважених мишљења националних савета <i>(Спорно, нема носилаца који би то радили. Предлог – за локал нац. савети, покрајина и република за себе)</i> - Висина	
--	--	--	--	--	--	--

Commented [M50]: Preformulisano – prijedlog BNV.

Commented [M51]: Brisano – prijedlog BNV. Deplasirana aktivnost –mediji u vlasništvu nacionalnih savjeta nisu bili predmet privatizacije (pominje se i kod aktivnosti 3.2.).

	мањина из Будетског фонда за националне мањине; - obezbjeđivanje održivih mehanizama za ostvarenje javnog interesa u oblasti informisanja na jezicima manjina, na svim nivoima (finansiranje informisanja na jezicima manjina iz državnog i budžeta jedinica lokalnih samouprava), - obezbjeđenje finansiranja iz državnog budžeta izlaženja najmanje po jednog štampanog medija na jezicima nacionalnih manjina, u skladu sa prihvaćenim odredbama Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima, - обезбеђивање учешћа савета националних мањина у раду савета регулаторног тела за електронске медије засновано на јасним критеријумима за избор.				обезбеђених средстава у БУДЖЕТСКОМ ФОНДУ за националне мањине за обезбеђивање ко-финансирања медија на језицима националних мањина; -Савети националних мањина учествују у раду савета регулаторног тела за електронске медије.	
3.3a	Osnivanje javnih medijskih (radiodifuznih) servisa na manjinskim jezicima (obezbjeđenje očuvanja, opstanka i rada medija proglašених за medije od posebnog značaja za nacionalne manjine i medija u vlasništvu nacionalnih	Ministarstvo nadležno za poslove kulture i informisanja Vlada Republike Srbije Nacionalni savjeti nacionalnih	I kvartal 2017. godine	Budžet Republike Srbije	Usvojene izmjene i dopune zakona	

Commented [M52]: Dopuna sa novom podaktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M53]: Nova aktivnost – prijedlog BNV. Izdvojena aktivnost zbog značaja javnih medijskih servisa kao najefikasnijih mehanizama za ostvarenje javnog interesa u oblasti informisanja na manjinskim jezicima.

	savjeta, kao javnih servisa od interesa za informisanje na jezicima manjinskih naroda)	manjina				
3.3.	Подизање свести јавности о правима националних мањина и уважавање културних и језичких различитости кроз подршку производњи медијских садржаја ради остваривања једнаких права, posebno kroz unapređenje kulture tolerancije između pripadnika većinske i manjinskih zajednica, uz vršenje evaluacija, praćenje efekata i unapređivanje uvedenih programa.	- Министарство надлежно за послове информисања - Јавни радио-телевизијских сервиса -Покрајинска администрација -Јединице локалне самоуправе	Континуирано, кроз организовање годишњих конкурса	Буџет Републике Србије Буџет АПВ Буџети ЈЛС	Повећање заступљености медијских прилога који се односе на подизање свести о националним мањинама и културних и језичких различитости. Број минута у централним информативним емисијама на јавном медијском сервису фокусираних на подизање свести правима националних мањина и промоцији културних и језичких разлика и промовисање културе толеранције. Посебна пажња је посвећена предлозима и мишљењима савета националних мањина у процесу расподеле средстава за медијске садржаје о правима	

Commented [M54]: Dopuna u opisu aktivnosti – prijedlog BNV.

					националних мањина и промовисање културне и језичке разлике и културе толеранције.	
3.4.	Пружање подршке организацијама националних мањина за припрему пројектне документације за учешће на конкурсима за суфинансирање медијских садржаја на језицима националних мањина	- Министарство надлежно за информисање - Покрајински секретаријат за културу и информисање - Партнери: - Организације цивилног друштва - Национални савети националних мањина	Континуирано, почев од I квартала 2016.	Донације	Повећани капацитети организација националних мањина за припрему пројектне документације за учешће на конкурсима за суфинансирање медијских садржаја на језицима националних мањина. Број предлога пројеката организација националних мањина који је одобрен.	
3.5.	Повећање количине садржаја на језицима националних мањина на јавном радио телевизијском сервису (РТС), у складу са чланом 7 Закона о јавним медијским сервисима и чланом 17 Закона о заштити права и слобода националних мањина, а у циљу остваривања права на потпуно и непристрасно	- Радио телевизија Србије/Радио телевизија Војводине - Регулаторно тело за електронске медије	Континуирано, почев од I квартала 2016.	Буџет Радио телевизије Србије	Формирана редакција за програм на језицима националних мањина. Повећан број информативних прилога на језицима националних мањина.	

	обавештавање на језику националних мањина кроз: - Оснивање редакције за програм на језицима националних мањина; - обезбеђивање информативног садржаја на језицима националних мањина (вести или дневник на мањинским језицима); - obezbjedenje informativnih sadržaja o dešavanjima u sredinama u kojima žive pripadnici manjina i aktivnostima nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u redovnim informativnim i drugim programima nacionalnih javnih servisa (vijesti ili dnevnik na manjinskim jezicima); - емитовање културно-образовног програма на језицима националних мањина - ширење сарадње са јавним-медијским сервисима земаља које имају националне мањине у Србији.				Број минута на РТС на различитим језицима националних мањина.	
3.6.	Обезбеђивање видљивости програма јавних телевизијских сервиса на целој територији РС у оквиру система кабловских оператора.	-Регулаторно тело за електронске медије -Министарство надлежно за информисање	I квартал 2016.	Буџет Регулаторног тела за електронске медије	Видљивост програма јавних телевизијских сервиса на целој територији РС обезбеђена у оквиру система кабловских оператора.	

Commented [M55]: Preformulisana aktivnost – prijedlog BNV.

3.7.	Остваривање учешћа националних мањина приликом избора чланова Савета РЕМ-а и избора одговорног уредника програма на језику националних мањина.	- Радио телевизија Србије/Радио телевизија Војводине - Регулаторно тело за електронске медије	Континуирано	Буџет Радио телевизије Србије Буџет Регулаторног тела за електронске медије	Представник националних савета националних мањина изабран за члана РЕМ-а. Заједничко мишљење националних савета националних мањина при избору уредника програма на језику националних мањина прибављено	
3.8.	Конкурси за доделу средстава за развој културе и уметности националних мањина. Конкурс библиотекама за доделу средстава за набавку књига на језицима националних мањина (проверити са Министарством културе)	- Министарство надлежно за културу	Континуирано, кроз организовање годишњих конкурса	Буџет Републике Србије	Број конкурса за доделу средстава за развој културе и уметности националних мањина се расписују на годишњем нивоу.	
3.9.	Izrada i implementacija Strategije razvoja kulture Republike Srbije sa elementima na osnovu kojih će se uvažiti specifičnosti manjinskih naroda, uz inkluzivan proces i učešće nacionalnih vijeća u njenoj izradi.	Nacionalni savjet za kulturu Ministarstvo za poslove kulture Nacionalni savjeti nacionalnih	2016. godina	Budžet Republike Srbije	Implementacija elemenata Strategije	

Commented [M56]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

		<i>manjina</i> <i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Narodna skupština</i>				
3.10	<i>Izrada i implementacija planova kulturnog razvoja Republike Srbije koji će uvažiti specifičnosti manjinskih naroda, uz inkluzivan proces i učešće nacionalnih vijeća u njihovoj izradi.</i>	<i>Ministarstvo za poslove kulture</i> <i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i>	<i>I kvartal 2016.</i> <i>Kontinuirano</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Broj realizovanih planova kulturnog razvoja manjina</i>	
3.11	<i>Izrada planova kulturnog razvoja pojedinih područja (regiona) u kojima tradicionalno žive manjine, kao i jedinica lokalnih samouprava koji će uvažiti specifičnosti manjinskih naroda, uz inkluzivan proces i učešće nacionalnih vijeća u njihovoj izradi.</i>	<i>Ministarstvo za poslove kulture</i> <i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Jedinice lokalne samouprave</i> <i>Nacionalni savjeti nacionalnih</i>	<i>I-II kvartal 2017.</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžeti lokalnih samouprava</i>	<i>Broj lokalnih samouprava sa izrađenim planom kulturnog razvoja sa specifičnostima manjinskih zajednica</i>	

Commented [M57]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M58]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

		<i>manjina</i>				
3.12	- Obezbjedenje ravnopravnog tretmana kulturnog naslijeđa manjinskih naroda, kroz: - izradu sveobuhvatne analize stanja kulturne baštine manjina u Republici Srbiji; - mapiranje kulturnog naslijeđa (izrada baze kulturnih dobara) manjina i kulturnih institucija od važnosti za zaštitu kulturnog naslijeđa manjina; - adekvatne mjere zaštite i očuvanja i realizacija konkretnih projekata obnove ili rekonstrukcije kulturnih dobara manjina, u skladu sa posebnim programom i jasno određenim vremenskim okvirom; - uključenje kulturne baštine manjina u javni školski sistem (nastavne planove i programe i obrazovne sadržaje); - adekvatan tretman i zastupljenost na javnim	Ministarstvo za poslove kulture Vlada Republike Srbije Jedinice lokalne samouprave Nacionalni savjeti nacionalnih manjina	I-II kvartal 2017.	Budžet Republike Srbije Budžeti lokalnih samouprava	Izrađena analiza Izvršeno mapiranje Utvrdene mjere zaštite Novi nastavni planovi i programi sa sadržajima iz kulture manjina	

Commented [M59]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	<i>medijskim servisima i drugim javnim emiterima, odnosno na programima koji se emituju na manjinskim jezicima;</i> <i>- uspostavljanje održivih mehanizama razvoja kulturnog stvaralaštva manjina;</i> <i>- uspostavljanje adekvatnih institucionalnih organizacionih struktura na svim nivoima.</i>					
3.13	<i>Revidiranje sistema finansiranja kulturnih aktivnosti nacionalnih savjeta nacionalnih manjina, na način da se obezbijedi održivost tih aktivnosti, uz obezbjeđenje posebnog budžetskog (državnog i lokalnog) finansiranja nacionalnih kulturnih manifestacija manjina.</i>	<i>Ministarstvo za poslove kulture</i> <i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Jedinice lokalne samouprave</i>	<i>2017. godina</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžeti jedinica lokalne samouprave</i>	<i>Procenat izdvajanja za finansiranje kulturnih aktivnosti manjina iz državnog i budžeta jedinica lokalnih samouprava</i> <i>Obezbijeđen poseban fond za finansiranje kulturnih aktivnosti i nacionalnih manifestacija manjina</i>	

Commented [M60]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

3.14	Obezbjedenje očuvanja kulturne baštine manjinskih zajednica od strane jedinica lokalne samouprave kroz stalnu budžetsku liniju namijenjenu finansiranju programa iz te oblasti.	Jedinice lokalne samouprave Nacionalni savjeti nacionalnih manjina	2017. godina - kontinuirano	Budžeti jedinica lokalnih samouprava	Procenat izdvajanja iz budžeta jedinica lokalne samouprave za očuvanje kulturne baštine manjina Broj objekata kulturne baštine obuhvaćenih mjerama očuvanja od strane jedinica lokalne samouprave	
3.15	Uključenje predstavnika nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u rad Nacionalnog savjeta za kulturu Republike Srbije.	Vlada Republike Srbije	2016. godina	Budžet Republike Srbije	Broj predstavnika nacionalnih savjeta uključenih u rad Nacionalnog savjeta za kulturu	
3.16	Učešće predstavnika nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u upravljanju u kulturnim institucijama od značaja za pripadnike manjinskih naroda.	Vlada Republike Srbije Ministarstvo za poslove kulture Jedinice lokalne samouprave	2016. godina - kontinuirano	Budžet Republike Srbije Budžeti jedinica lokalne samouprave	Broj predstavnika nacionalnih savjeta u upravljačkim organima kulturnih institucija od značaja za pripadnike manjinskih naroda	
3.17	Obezbjedenje pune implementacije prava i	Vlada Republike	2017. godina -	Budžet Republike	Ostvarenje nadležnosti	

Commented [M61]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M62]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M63]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	<i>nadležnosti nacionalnih vijeća u oblasti kulture, kao i ustanova kulture čiji su nacionalna vijeća osnivač.</i>	<i>Srbije</i> <i>Ministarstvo za poslove kulture</i>	<i>kontinuirano</i>	<i>Srbije</i> <i>Budžeti nacionalnih savjeta nacionalnih manjina</i>	<i>nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u oblasti kulture</i>	
3.18	<i>Podsticanje rada postojećih i/ili osnivanje novih ustanova (zavoda, galerija, biblioteka, fondacija), strukovnih i drugih udruženja, privrednih društava, koja će sprovoditi kulturnu politiku manjina i raditi na očuvanju, zaštiti, afirmaciji i unapređenju kulture manjina uopšte.</i>	<i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Ministarstvo za poslove kulture</i> <i>Jedinice lokalne samouprave</i> <i>Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i>	<i>2016. godina - kontinuirano</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžeti jedinica lokalne samouprave</i> <i>Budžeti nacionalnih savjeta nacionalnih manjina</i>	<i>Broj novoosnovanih ustanova u oblasti kulture manjina</i>	
3.19	<i>Zaštita, obnova, restauracija i/ili rekonstrukcija materijalnih kulturnih dobara Bošnjaka:</i> <i>- restauracija Amir-aginog hana u Novom Pazaru,</i> <i>- restauracija kompleksa Valide sultan džamije u</i>	<i>Ministarstvo za poslove kulture</i> <i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Jedinice lokalne samouprave</i> <i>Bošnjačko</i>	<i>III kvartal 2016.</i> <i>Kontinuirano</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžet Bošnjačkog nacionalnog vijeća</i> <i>Budžeti jedinica lokalne samouprave</i>	<i>Broj objekata na kojima su započeti radovi na obnovi, restauraciji i/ili rekonstrukciji</i> <i>Broj objekata sa završenim radovima na obnovi, restauraciji i/ili</i>	

Commented [M64]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M65]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M66]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	<i>Sjenici,</i> - rješavanje imovinsko-pravnog statusa i rekonstrukcija Gazi Isa-begovog hamama u Novom Pazaru, - rekonstrukcija i restauracija Novopazarske tvrđave, - rekonstrukcija Musalle u Prijepolju, - rekonstrukcija lokaliteta Gluhavica u Tutinu, - rekonstrukcija lokaliteta Trgovište (Pazarište) u Novom Pazaru, - rekonstrukcija Jusovića kule u Prijepolju, - rješavanje imovinsko-pravnog statusa i rekonstrukcija Sjeničkih kršli, - zaštita i rekonstrukcija drugih kulturnih dobara Bošnjaka.	nacionalno vijeće			rekonstrukciji	
3.20	Zaštita nematerijalnog kulturnog naslijeđa	Ministarstvo za poslove kulture	III kvartal 2016.	Budžet Republike Srbije	Broj zaštićenih jedinica nematerijalne	

Commented [M67]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	<i>manjinskih naroda.</i>	<i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Jedinice lokalne samouprave</i> <i>Bošnjačko nacionalno vijeće</i>	<i>Kontinuirano</i>	<i>Budžet Bošnjačkog nacionalnog vijeća</i> <i>Budžeti jedinica lokalne samouprave</i>	<i>kulture manjina</i>	
IV СЛОБОДА ВЕРОИСПОВЕСТИ						
Тренутни пресек стања:						
Правни оквир: Устав Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006), Закон о заштити права и слобода националних мањина ("Сл. лист СРЈ", бр. 11/2002, "Сл. гласник РС", бр. 72/2009 - др. закон и 97/2013 - одлука УС), Закон о црквама и верским заједницама ("Сл. лист РС", бр.36/06). У домену слободе мисли, савести и вероисповести полазећи од идеје прокламоване у Уставу Републике Србије који наводи да су Цркве и верске заједнице равноправне и слободне да самостално уређују своју унутрашњу организацију, верске послове, да јавно врше верске обреде, а и имајући у виду специфичности европских правних традиција у овом домену и културне посебности региона коме Србија припада неопходно је спровести детаљну упоредно правну анализу положаја Цркава и верских заједница. Окосница поменуте анализе ће чинити земље са којима се Република Србија граничи, а које су већ испуниле критеријуме за чланство у ЕУ. Поменути приступ полази од културних сличности земаља региона и чињенице да су исте верске заједнице распрострањене у овим земљама, али и од чињенице да је неопходно користити се поукама земаља које су већ прошле процес интеграција. По израђеној анализи биће предузете све мере неопходне за имплементацију препорука анализе у циљу пуне хармонизације са идентификованим стандардима и најбољим праксама. Дијалог са Српском Православном Црквом ће бити покренут у циљу подстицања употребе мањинских језика у обредима, у складу са могућностима и потребама, а водећи се начелом неутралности државе у погледу верских питања, да би се обезбедило да не постоје неоправдана ограничења у приступу припадника националних мањина верским обредима на матерњем језику.						
СТРАТЕШКИ ЦИЉ			ОПШТИ РЕЗУЛТАТ		ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ

Поштовање слободе вероисповести у контексту оснивања и регистрације верских организација, а на темељу принципа неутралности државе, односно одвојености државе од верских заједница.		Слобода вероисповести се гарантује у законодавству и остварује у пракси, у контексту оснивања и регистрације верских организација, а на темељу принципа неутралности државе, односно одвојености државе од верских заједница.		Број цркава и верских заједница и њихових организационих јединица у Републици Србији у којима се служба обавља на језику националне мањине.	Периодично мишљењеСаветодавног комитета СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина	
		Прагматично решење којим се олакшава приступ националних мањина верским обредима на језицима/говору националних мањина пронађено кроз дијалог цркава.		Успостављен међу-верски дијалог у циљу промовисања одређених аспеката слободе вероисповести.	Извештај Заштитника грађана; Извештај Повереника за заштиту равноправности.	
АКТИВНОСТИ		НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ
4.1.	Спровођење упоредно правне експертске анализе у погледу регулисања положаја цркава и верских заједница у циљу утврђивања специфичних критеријума на основу најбољих пракси држава чланица Европске Уније у региону (нпр. Румунија, Хрватска, Словенија, Мађарска) и примене решења која су прихваћена у региону.	- Управа за сарадњу са црквама и верским заједницама	IV квартал 2015. године	Буџет Републике Србије	Израђена упоредна анализа најбољих пракси држава чланица Европске уније у региону у погледу регулисања положаја цркава и верских заједница.	

4.2.	Спровођење препорука произашлих из анализе најбољих пракси држава чланица Европске уније у региону у погледу регулисања положаја црква и верских заједница.	- Управа за сарадњу са црквама и верским заједницама	Континуирано, почев од IV квартала 2015.	Буџет Републике Србије Тренутно непознато док се не изради анализа	Спроведене препоруке произашле из анализе најбољих пракси држава чланица Европске уније у региону у погледу регулисања положаја црква и верских заједница.	
4.3.	Подстицање интензивног дијалога, уз поштовање принципа одвојености државе и цркве, између представника Српске православне цркве и Румунске православне цркве у циљу проналажења прагматичног решења која ће олакшати приступ националних мањина верским обредима на језицима националних мањина.	-Влада Републике Србије	Континуирано, почев од IV квартала 2015.	Буџет Републике Србије	Прагматично решење која ће олакшати приступ националних мањина верским обредима на језицима националних мањина пронађено кроз дијалог црква.	
4.4.	Restitucija, odnosno povraćaj vakufske imovine njenom titularu.	Vlada Republike Srbije	2017. godina - kontinuirano	Budžet Republike Srbije	Broj (površina) povraćene vakufske imovine njenom titularu	
4.5.	Adekvatno rješavanje radno-pravnog statusa nastavnika vjeronauke u osnovnim i srednjim školama.	Ministarstvo za poslove obrazovanja	2016. godina	Budžet Republike Srbije – Ministarstvo za poslove obrazovanja	Broj nastavnika vjeronauke sa riješenim radno-pravnim statusom	

Commented [M68]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M69]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

4.6.	Razvoj i sprovođenje različitih programa sa ciljem prevazilaženja pojedinih vjerskih predrasuda i stereotipa i negativnog odnosa prema pojedinim religijama, naročito prema islamu.	Ministarstvo za poslove obrazovanja Nadležni državni organ za vjerske zajednice Nadležni državni organ za ljudska i manjinska prava	2017. godina - kontinuirano	Budžet Republike Srbije	Broj razvijenih i sprovedenih programa sa ciljem prevazilaženja vjerskih predrasuda i stereotipa i negativnog odnosa prema pojedinim religijama, naročito prema islamu	
------	--	--	------------------------------------	--------------------------------	---	--

Commented [M70]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

V УПОТРЕБА ЈЕЗИКА И ПИСМА

Тренутни пресек стања:

Правни оквир: Устав Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 98/2006); Закон о службеној употреби језика и писама („Сл. гласник РС”, бр. 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 и 30/2010); Закон о заштити права и слобода националних мањина („Сл. лист СРЈ“, бр. 11/2002, „Сл. лист СЦГ”, бр. 1/2003 – Уставна повела и „Сл. гласник РС”, бр. 72/2009 – др. закон и 97/2013 – одлука УС); Закон о националним саветима националних мањина („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 20/2014 – одлука УС и 55/2014);

Прописи који у појединим члановима уређују службену употребу језика и писама:

Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине („Сл. гласник РС”, бр. 99/2009 и 67/2012 – одлука УС); Закон о локалној самоуправи („Сл. гласник РС”, бр. 129/07); Закон о матичним књигама („Сл. гласник РС”, бр. 20/2009); Породични закон („Сл. гласник РС”, бр. 18/2005 и 72/2011 – др. закон); Закон о личној карти („Сл. гласник РС”, бр. 62/2006 и 36/2011); Закон о путним исправама („Сл. гласник РС”, бр. 90/2007, 116/2008, 104/2009, 76/2010 и 62/2014); Закон о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/2001, „Сл. гласник РС”, бр. 30/2010); Закон о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС и 55/2014); Закон о ванпарничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 25/82 и 48/88 и „Сл. гласник РС”, бр. 46/95 – др. закон, 18/2005 – др. закон, 85/2012, 45/2013 – др. закон и 55/2014); Законик о кривичном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013 и 55/2014); Закон о прекршајима („Сл. гласник РС”, бр. 65/2013); Закон о јавном бележништву („Сл. гласник РС”, бр. 31/2011, 85/2012, 19/2013, 55/2014 - др. закон., 93/2014 - др. закон., 121/2014 i 6/2015) , Закон о избору народних посланика („Сл. гласник РС”, бр. 35/2000, 57/2003 – одлука УСРС, 72/2003 – др. закон, 75/2003 – испр. др. закона, 18/2004, 101/2005 – др. закон, 85/2005 – др. закон, 28/2011 – одлука УС, 36/2011 и 104/2009 – др. закон); Закон о локалним изборима („Сл. гласник РС”, бр. 129/2007, 34/2010 – одлука УС и 54/2011), Закон о печату државних и других органа („Службени гласник РС”, бр. 101/07); Закон о Уставном

суду („Сл. гласник РС”, бр. 109/2007, 99/2011 и 18/2013 – одлука УС).

Изменама и допунама Закона о службеној употреби језика и писама 2010. године постигнута је усаглашеност између овог закона и Закона о националним саветима националних мањина, након чега је у великом броју додатних општина или насеља у оквиру једне општине дошло до увођења мањинских језика у службену употребу (заједно са српским језиком и ћириличким писмом који су у службеној употреби у целој

Србији). Закон прописује да је јединица локалне самоуправе обавезна да својим статутом уведе у равноправну службену употребу језик и писмо националне мањине уколико проценат припадника те националне мањине у укупном броју становника на њеној територији достиже 15% према резултатима последњег пописа становништва. Поред наведене обавезе, члан 11. став 1. Закона наводи да на територији јединице локалне самоуправе где традиционално живе припадници националних мањина, њихов језик и писмо може бити у равноправној службеној употреби..

Међутим, примена права коришћења мањинских језика у контактима са органима јавне власти је донекле неуједначена у целој Србији. С тим у вези, постоји потреба да се обезбеди уједначена примена прописа о службеној употреби језика и писама, која ће се остварити обезбеђивањем неопходних расположивих ресурса, подизањем нивоа свести како државних службеника тако и припадника националних мањина како би се осигурало ефикасно остваривање права у овој области, као и запошљавањем државних службеника на локалном нивоу који су стручни у одговарајућим језицима.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
Пуно поштовање права на употребу матерњег мањинског језика/говора и писама уз флексибилну примену увођења мањинских језика/говора у службену употребу у складу са потврђеним међународним споразумима и обезбеђивање средства за финансирање из буџета.	Обезбеђено остваривање права на слободан избор и коришћење личног имена припадника националних мањина и уписивање ових личних имена у све јавне исправе, службене евиденције и збирке личних података према језику и правопису припадника националне мањине. Настављена пракса флексибилног увођења језика и писама националних мањина у службену употребу. Обезбеђена средства за остваривања права на службену употребу језика и писама.	Број уписаних личних имена у јавне исправе, службене евиденције и збирке личних података и издавање исправа са уписаним податком о личном имену на језику и писму националних мањина у складу са прописима; Повећан проценат израђених и постављених табли с називом органа и организација, насељених места и	- Извештаји Управне инспекције; - Периодично мишљење Саветодавног комитета СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина - Извештај Заштитника грађана;

				других географских назива на путним правцима, улица и тргова, као и других обавештења и упозорења за јавност исписних и на језицима националних мањина који су у службеној употреби и за штампање двојезичких или вишејезичких образаца; Број предмета обрађених на језицима националних мањина; Повећан проценат финансирања активности усмерених на унапређивање остваривања права на службену употребу језика и писама националних мањина путем конкурса.	
АКТИВНОСТИ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ

5.1.	Унапређење начина рада органа јединица локалне самоуправе на целој територији Републике Србије без обзира на то који је језик у службеној употреби у јединици локалне самоуправе (општинских и градских управа) у вршењу поверених послова уписа одређеног личног имена у матичне књиге на језику и писму припадника националне мањине у складу са законом.	- Министарство надлежно за послове државне управе	Израда: IV квартал 2015.	Буџет Републике Србије	Припремљена и достављена општинским и градским управама инструкција којом се усмерава организација послова и начин рада матичара и заменика матичара у вези са остваривањем права на упис личног имена у матичне књиге на језику и писму припадника националне мањина	
5.2.	Обука матичара и заменика матичара у вези са применом закона и других прописа који уређују начин уписа личног имена припадника националних мањина у матичне књиге на језику и писму припадника националне мањине	- Министарство надлежно за послове државне управе	IV квартал 2015.	Буџет Републике Србије	Број одржаних обука Број матичара и заменика матичара по свакој од одржаних обука	
5.3.	Појачан надзор над остваривањем права припадника националних мањина у вези са уписом личног имена на језику и писму националне мањине у матичне књиге.	- Министарство надлежно за послове државне управе - Управни инспекторат	Континуирана активност	Буџет Републике Србије	Број извршених надзора над радом општинских и градских управа у повереним пословима вођења матичних књига, посебно у делу који се односи на начин уписа личног имена припадника националне мањине у	

					матичне књиге Број наложених мера Број реализованих мера	
5.4.	Обезбеђивање и расподела додатних средстава органима и организацијама на територији локалних самоуправа у којима је у службеној употреби барем један језик националне мањине, ради унапређивања остваривања права на службену употребу језика и писама, и то у буџету РС за локалне самоуправе ван АП Војводине, а у буџету АП Војводине за локалне самоуправе у АП Војводини кроз расписивање и реализацију конкурса.	- Министарство финансија - АПВ - Покрајински секретаријат за финансије - Министарство државне управе и локалне самоуправе; - Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице.	Континуирано, почев од 2016. године	Тренутно стање: Буџет Републике Србије Буџет АПВ	Конкурси за доделу додатних буџетских средстава се расписују на годишњем нивоу. Број реализованих конкурса. Извршена контрола наменског утрошка додељених средстава; Повећан проценат финансирања активности усмерених на унапређивање остваривања права на службену употребу језика и писама националних мањина путем конкурса;	
5.5.	Подстицање на флексибилну примену увођења мањинских језика у службену употребу у подручјима где	- Јединице локалне самоуправе	Континуирано	Буџет Републике Србије	Повећан број јединица локалне самоуправе у којима је уведен мањински	

	традиционално живе националне мањине, у складу са чланом 11 став 1 Закона о службеној употреби језика и писама Uvođenje službene upotrebe jezika i pisma manjina uz poštovanje regionalnog područja u kojem žive manjine, u svim oblastima (sudstvu, tužilaštvu, državnoj upravi i lokalnoj samoupravi, poreskoj upravi, upravnim vlastima, svim ostalim javnim službama, preduzećima i ustanovama) и обезбеђивање средстава за финансирање ових активности из буџета.				језик у службену употребу. Број јединица локалне самоуправе у којима се примењује мањински језик у службеној употреби. Broj sudskih, tužilačkih i drugih organa i institucija javne vlasti u kojima se koriste manjinski jezici	
5.6.	Измене и допуне Закона о службеној употреби језика и писама у циљу да се у појединим насељеним местима на територији јединица локалне самоуправе омогући исписивање топографских ознака и осталих ознака на језику/говору националне мањине ако проценат припадника те националне мањине у укупном броју становника на територији појединог насељеног места достиже 15% према	- Републички секретаријат за законодавство - Министарство државне управе и локалне самоуправе;	I квартал 2017. године	Буџет Републике Србије	Усвојене измене и допуне Закона о службеној употреби језика и писама	

Commented [M72]: Novi indikator – prijedlog BNV.

Commented [M71]: Preformulacija – prijedlog BNV.

	результатима последњег пописа становништва					
5.7.	Подизање свести припадника националних мањина у погледу остваривања права на употребу мањинских језика у контактима са локалним органима у срединама у којима живе националне мањине кроз: - дужност надлежног органа да обавести странку о праву на употребу језика и писма националне мањине, - објављивање на огласној табли информација о праву на употребу језика и писма националне мањине, - спровођење кампање о праву на употребу језика и писма националне мањине.	-Јединице локалне самоуправе	Континуирано	Буџет Републике Србије	Повећан број припадника националних мањина који остварују праву на употребу језика и писма националне мањине у контактима са надлежним органима. Број штампаних и дистрибуираних плаката, брошура и других штампаних материјала у органима јавне власти где су мањински језици у службеној употреби.	
5.8.	Омогућавање снимања судских поступака у складу са Акционим планом за спровођење Националне Стратегије Репорте Правосуђа како би се припадници националних	- Министарство надлежно за послове правосуђа - Врховни касациони суд	Измена закона - IV квартал 2016. године Примена: Квартално извештавање о утицају	Буџет Републике Србије	Кроз омогућавање снимања судских поступака повећана ефикасност поступка у коме се поред српског језика користи и језик	

	мањина мотивисали да траже вођење поступака на језицима националних мањина који су у службеној употреби. Веза са активности 1.3.6.1. у Акционом плану за Поглавље 23		законских измена: почев од I квартала 2017. године		националне мањине.	
5.9.	Обезбеђивање функције у јединицама локалне самоуправе превођења за језике националних мањина који су у службеној употреби по територијалном принципу (за територију једне ЈЛС или више повезаних ЈЛС).	- Министарство надлежно за локалну самоуправу - Јединице локалне самоуправе - Електронска управа - Партнер: Национални савети националних мањина	Проверити рок (МДУЛС да достави прецизан рок)	Буџет Републике Србије	Функција превођења за језике националних мањина који су у службеној употреби обезбеђена у јединицама локалне самоуправе.	
5.10.	Анализа нормативног оквира којим се регулише службена употреба језика и писма у судским и управним поступцима у циљу омогућавања шире употребе језика и писма националних мањина	- Министарство правде - Министарство надлежно за државну управу - Републички секретаријат за законодавство - Покрајински	I квартал 2017.	Буџет Републике Србије	Сprovedена анализа нормативног оквира којим се регулише службена употреба језика и писма у судским и управним поступцима. Израђене препоруке којима се	

Commented [M73]: Premjestiti ispred aktivnosti 5.6. – prijedlog BNV.

		секретаријат			омогућавања шира употреба језика и писама националних мањина у судским и управним поступцима.	
5.11.	Јачање превентивне улоге новчане казне кроз прецизније прописивање прекршаја за које се изриче новчана казна и делотворније кажњавање кршења одредаба Закона о службеној употреби језика и писама.	- Републички секретаријат за законодавство - Министарство надлежно за државну управу - Министарство правде - Остала министарства која врше надзор над применом закона	I квартал 2017	Буџет Републике Србије	Број изречених новчаних казни због кршења одредаба Закона о службеној употреби језика и писама.	
5.12	Obezbeđenje kvalitetnih prevođa najvažnijih pravnih akata na državnom, pokrajinskom, regionalnom i nivou jedinica lokalne samouprave na odgovarajuće jezike manjina, u skladu sa njihovom zastupljenošću na odgovarajućem području.	Ministarstvo za poslove državne uprave i lokalne samouprave Državni organ nadležan za manjinska prava Jedinice lokalne	2016. godina - kontinuirano	Budžet Republike Srbije Budžeti jedinica lokalne samouprave Budžeti nacionalnih savjeta nacionalnih manjina	Broj kvalitetno prevedenih pravnih akata na državnom, pokrajinskom, regionalnom i nivou jedinica lokalne samouprave	

Commented [M74]: Nova aktivnost sa podaktivnostima – prijedlog BNV.

		samouprave Nacionalni savjeti nacionalnih manjina				
5.13	Usklađivanje zakonodavnog okvira (Zakona o državnoj upravi, Zakona o lokalnoj samoupravi, zakona o zaposlenima u jedinicama lokalne samouprave i dr. zakona), u skladu sa kojim se: - predviđa vođenje kadrovske evidencije kod poslodavca, u okviru koje se navode podaci i o poznavanju jezika nacionalnih manjina; - određuju posebni potrebni uslovi za zaposlene na pojedinim radnim mjestima u pogledu poznavanja jezika nacionalnih manjina, u skladu sa izmjenama drugih sistemskih zakona.	Ministarstvo za poslove državne uprave i lokalne samouprave Vlada Republike Srbije Narodna skupština	III kvartal 2016.	Budžet Republike Srbije	Broj usklađenih zakona sa predviđenim elementima	

Commented [M75]: Nova aktivnost sa podaktivnostima - prijedlog BNV.

5.14	Usvajanje i primjena Uredbe kojom se uređuje poznavanje jezika i pisama nacionalnih manjina, kao poseban uslov za obavljanje poslova na pojedinim radnim mjestima na svim nivoima vlasti u širem javnom sektoru.	Ministarstvo za poslove državne uprave i lokalne samouprave	2017. godina	Budžet Republike Srbije	Usvojena Uredba Broj državnih organa i jedinica lokalne samouprave u kojima je primijenjena Uredba	
5.15	Sprovođenje redovnih inspekcijskih kontrola, upravnog nadzora i adekvatnih postupaka, u vezi službene upotrebe jezika i pisma u svim oblastima javnog života, u skladu sa odredbama Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina i Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima, u jedinicama lokalne samouprave na području Sandžaka.	Ministarstvo za poslove državne uprave i lokalne samouprave	2017. godina Kontinuirano	Budžet Republike Srbije	Broj državnih organa i jedinica lokalne samouprave u kojima je izvršena inspekcijska kontrola (sproveden nadzor) Broj izrečenih mjera u vezi službene upotrebe manjinskih jezika	

Commented [M76]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M77]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

VI ОБРАЗОВАЊЕ

Тренутни пресек стања:

Правни оквир:

Устав Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 98/2006); Стратегија развоја образовања у Србији 2020+ („Службени гласник РС”, број 107/12), Акциони план стратегије развоја образовања, Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/2009, 52/2011 и 55/2013), Закон о уџбеницима („Службени гласник РС“, број 68/2015), Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, број 55/2013), Закон о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС“, број 55/2013) и Закон о средњој школи („Службени гласник РС”, бр.

50/92, 53/93 – др. закон, 67/93 – др. закон, 48/94 – др. закон, 24/96, 23/02, 25/02 – исправка, 62/03 – др. закон, 64/03 – др. закон, 101/05 – др. закон и 72/09), Закон о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 76/2005, 100/2007 – аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/13 и 99/14) Закон о изменама закона о високом образовању – измена једног члана („Службени гласник РС“, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14 и 45/15- аутентично тумачење), Закон о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, број 18/2010), Закон о ученичком и студентском стандарду („Службени гласник РС“, број: 18/2010 и 55/13); Закон о заштити права и слобода националних мањина („Сл. лист СРЈ“, бр. 11/2002, „Сл. лист СЦГ“, бр. 1/2003 – Уставна повеља и „Сл. гласник РС“, бр. 72/2009 – др. закон и 97/2013 – одлука УС), Закон о националним саветима националних мањина ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 20/2014 - одлука УС и 55/2014).

Образовање се реализује кроз два модела наставе на језицима националних мањина: а) целокупна настава на језицима националне мањине (8 језика), б) реализација изборног предмета Матерњи језик /говор са елементима националне културе. У погледу наставног кадра, постоје разлике у квалитету у зависности од националне мањине. Стручно усавршавање није посебно издвојено за наставнике на језицима националних мањина а приметно је и недовољно знање српског језика једног дела наставног кадра. Доступност уџбеника на језицима националних мањина представља једну од основних препрека приступу образовању на језицима националних мањина. На неким језицима националних мањина постоје недостајући уџбеници или уџбеници нису довољно квалитетни, што се пре свега односи на средње школе, док квалитет превода уџбеника није у свим случајевима одговарајући. Како би се уклониле ове препреке, у јулу 2015.године усвојен је Нови Закон о уџбеницима. Нови Закон о уџбеницима требало би да обезбеди одговарајућа решења којима се омогућава доступност уџбеника на свим језицима националних мањина, за предшколско, основно и средње образовање, и уводи се неколико модалитета уџбеника на језику националних мањина (члан 3). Коначно, указала се и потреба да се унапреди знање српског језика. С обзиром да се недовољно знање српског језика након завршеног средњег образовања уочава код ученика различитих националних мањина, планирано је увођење одговарајућих модела учења српског као нематерњег језика.

Након анализирања правног оквира долази се до закључка да проблем представља недовољна имплементација прописа. Наиме, фактички проблем је примена у пракси, као и постојање потребе да се додатно регулишу специфична питања која се у овој области јављају.

Nezavisna regulatorna tijela (Zaštitnik građana i Povjerenik za zaštitu ravnopravnosti) utvrdila su da se pojedinim pripadnicima manjinskih zajednica u nekim jedinicama lokalne samouprave dovodi u pitanje, negira i (ili) onemogućava izjašnjavanje o jeziku ostvarivanja obrazovno-vaspitnog rada (jeziku nastave), od strane rukovodećih struktura obrazovno-vaspitnih ustanova (škola) u tim jedinicama lokalne samouprave.

Commented [M78]: Dopuna – prijedlog BNV.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
---------------	----------------	-------------------	--------------------

Унапређивање положаја и подстицање остварења права припадника мањинских заједница у сфери образовања.	Уведен већи број модела образовања на језицима националних модела који ће омогућити већу доступност образовања на матерњем језику;	Број различитих модела образовања на језицима националних мањина који се примењују.	- Периодични извештај Саветодавног комитета Министара СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина
	Све облике наставе на језицима националних мањина изводи одговарајући квалитетан наставни кадар;	Број ученика/одељења/школа обухваћених неким од модела образовања на језицима националних мањина.	- Службени гласник
	Достигнути су квалитетни услови за реализацију наставе на језицима националних мањина;	Процентуална заступљеност наставног кадра стручног за извођење наставе на језицима националних мањина.	- Регистар наставника и ученика (информациони системи)
	Успостављање дугорочне сарадње са земљама чије националне мањине имају образовање у Србији и обрнуто;	Број ученика на језицима националних мањина.	- Регистар уџбеника (информациони систем)
	Унапређене језичке компетенције ученика који наставу похађају на неком од језика националних мањина са циљем лакшег укључивања на тржиште рада или наставка школовања.	Број уџбеника на језицима националних мањина.	- Регистар школа (информациони систем)
	Обезбеђени уџбеници за извођење наставе на језицима националних мањина.	Број земаља са којима је потписан билатерални споразум у области образовања.	- Потписани споразуми усвојени на Влади РС
		Број реализованих	- Годишњи извештаји МПНТР о међународној сарадњи - Извештај Покрајинског секретаријата за

				активности заснованих на билатералним споразумима у области образовања. Проценат ученика на појединим нивоима знања српског језика. Број различитих програма који подстичу учење српског као нематерњег језика.	образовање - Каталог одобрених уџбеника	
АКТИВНОСТИ		НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ
6.1.	Спровођење анализе која обухвата: - упоредно правну анализу о моделима образовања на језицима националних мањина у ЕУ - анализу постојећег стања у Републици Србији, и - препоруке за увођење нових модела	- Министарство надлежно за просвету - Национални просветни савет - Завод за унапређивање образовања и васпитања - Покрајински секретаријат за образовање - Педагошки	До III квартала 2016.	Буџет Републике Србије	Анализа о моделима образовања на језицима националних мањина у ЕУ и постојећем стању у Републици Србији спроведена. Израђене препоруке за увођење нових модела.	

		завод Војводине Партнер: Национални савети националних мањина				
6.2.	Unapređenje pravnog okvira, ujednačena primjena prava na obrazovanje na manjinskim jezicima i obezbjeđenje dosljednog sprovođenja prava na obrazovanje manjina u čitavoj Srbiji u skladu sa njihovim zahtjevima na nivou svake jedinice lokalne samouprave, naročito kroz: - obezbjeđenje slobodnog i neometanog postupka izjašnjavanja učenika i roditelja o jeziku nastave u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, - smanjenje broja potrebnih učenika za formiranje odjeljenja ispod 15 učenika za obrazovanje na manjinskim jezicima, - utvrđivanje adekvatnih	Ministarstvo za poslove obrazovanja Vlada Republike Srbije Narodna skupština Partneri: Koordinacija i nacionalni savjeti nacionalnih manjina	III – IV kvartal 2016.	Budžet Republike Srbije	Izmijenjeni zakoni u oblasti obrazovanja Broj škola u kojima se ostvaruje obrazovanje na jezicima manjina Broj odjeljenja sa obrazovanjem na jezicima manjina Broj učenika koji se obrazuju na manjinskim jezicima	

Commented [M79]: Nova aktivnost sa podaktivnostima – prijedlog BNV. Zamjena za aktivnost 6.3. – prijedlog BNV.

	<i>mehanizama državne pomoći, kroz obezbjeđenje stipendija i drugih podsticajnih mjera za učenike i studente koji se obrazuju na jezicima manjina.</i>					
6.3.	<i>- Izmjene nastavnih planova i programa obrazovanja koji će uvažiti potrebe manjinskih naroda u oblasti obrazovanja sa ciljem očuvanja njihovog nacionalnog identiteta, u okviru kojih treba posebno sprovesti:</i> <i>- izbacivanje iz nastavnih planova i programa u nastavi na manjinskim jezicima svih sadržaja kojima se diskriminišu manjine i dovodi u pitanje njihov nacionalni identitet (posebno Albanaca, Bošnjaka, Roma, Bunjevaca),</i> <i>- integrisanje manjinskih sadržaja u plan i program nacionalne grupe predmeta (maternji jezik, historija, geografija, muzička i likovna kultura), u skladu sa potrebama, identitetom, obilježjima i</i>	<i>Ministarstvo za poslove obrazovanja</i> <i>Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje</i> <i>Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i> <i>Nacionalni prosvjetni savjet</i> <i>Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja</i> <i>Pedagoški zavod Vojvodine</i>	<i>I – III kvartal 2017. godine</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžeti nacionalnih savjeta nacionalnih manjina</i>	<i>Broj izmijenjenih nastavnih planova i programa</i>	

Commented [M80]: Nova aktivnost sa podaktivnostima – prijedlog BNV.

	<i>simbolima manjinskih naroda,</i> <i>- identifikaciju sadržaja i uvođenje u programe formalnog obrazovanja tema koje razvijaju znanje o manjinskim pravima i osnovnim karakteristikama nacionalnih manjina koje žive u Republici Srbiji,</i> <i>- podsticanje sadržaja koji doprinose promociji multikulturalnosti i međunacionalnog uvažavanja i tolerancije.</i>					
6.4.	<i>Realizacija zaključka Vlade Republike Srbije o usvajanju "Izveštaja sa prijedlogom mjera za ostvarivanje prava Bošnjaka na obrazovanje na maternjem jeziku u Republici Srbiji", od 1. novembra 2013. godine.</i>	<i>Ministarstvo za poslove obrazovanja</i> <i>Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja</i> <i>Nacionalni prosvjetni savjet</i> <i>Nacionalni savjet bošnjačke nacionalne manjine</i>	<i>2016. godina - kontinuirano</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžet Nacionalnog savjeta bošnjačke nacionalne manjine</i>	<i>Realizovane mjere</i>	

Commented [M81]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

6.2. 5.	Формирање групе у Националном просветном савету која се бави образовањем на језицима националним мањина	- Национални просветни савет	I квартал 2016.	Буџет Републике Србије	Формирана група у Националном просветном савету која се бави образовањем на језицима националним мањина	
6.3.	Развијање и примена модела образовања на језицима националних мањина, кроз измену законодавног оквира.	- Министарство надлежно за просвету - Национални просветни савет, - Завод за унапређивање образовања и васпитања - Покрајински секретаријат за образовање - Педагошки завод Војводине	III – IV квартал 2016.	Буџет Републике Србије	Усвојене измене законодавног оквира. Уведени различити модели образовања на језицима националних мањина од школске 2016/2017.	
6.4. 6.	Праћење i unapređenje квалитета образовања на језицима националних мањина, posebno kroz: - obrazovanje stručnog tima za izradu standarda i stručnih uputstva za obrazovanje na jezicima manjina, - obrazovanje stručnog	- Министарство надлежно за просвету - Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања - Покрајински секретаријат за	Континуирано	Буџет Републике Србије	Извештаји о постигнућима ученика на завршном испиту Број развијених инструмената о језичким компетенцијама ученика Резултати анкета о	

Commented [M82]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M83]: Brisano – izmijenjeno i sadržano u aktivnosti 6.2. – prijedlog BNV.

Commented [M85]: Dopuna – prijedlog BNV.

Commented [M84]: Izmjena rednog broja aktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M86]: Dopuna – prijedlog BNV.

	tima za utvrđivanje metodologije obrazovanja na jezicima manjina, - obrazovanje stručnog tima za kontinuirano praćenje sadržaja udžbenika i nastavnih materijala na manjinskim jezicima na svim nivoima obrazovanja, - obezbjeđenje obuke i stalnog stručnog usavršavanja (uz primjenu modela cjeloživotnog učenja) nastavnog osoblja za obrazovanje na manjinskim jezicima u skladu sa Evropskom poveljom o regionalnim ili manjinskim jezicima, - organizovanje obrazovanja odraslih iz oblasti važnih za nacionalni identitet pripadnika manjina, - jačanje inspekcijskog nadzora u vezi sa ostvarivanjem prava na obrazovanja i kvalitetnog obrazovanja na manjinskim jezicima.	образовање - Педагошки завод Војводине			задовољству наставом ученика и родитеља	
6.5. 7.	Јачање иницијалног образовања наставника којим се обезбеђују компетенције	-Министарство надлежно за	До III квартала 2017.	Буџет Републике Србије	Развијен модел за иницијално образовање	

Commented [M87]: Dodate nove podaktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M88]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

	на језику националне мањине и српском језику. Обезбеђивање стручног кадра за рад на мањинским језицима у складу са Стратегијом развоја образовања у Републици Србији до 2020. и пратећим акционим планом.	просвету -Национални савет за високо образовање -Високо школске установе -Покрајински секретаријат за образовање			наставника који обезбеђује компетенције на језику националне мањине и српском језику. Допуњени стандарди за акредитацију студијских програма. Број наставничких факултета који реализују нови модел образовања, односно број факултета који реализују сарадњу са факултетима из матичне земље националне мањине. Правила за стицање стипендија за студенте.	
6.8.	Otvaranje odgovarajućih studijskih grupa (katedri) na državnim univerzitetima na manjinskim jezicima - osnivanje lektorata za hrvatski jezik na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, Univerziteta u Novom Sadu, i lektorata za bosanski jezik na	Ministarstvo za poslove obrazovanja Filozofski fakultet – Univerzitet u Novom Sadu Državni univerzitet u	2016. godina	Budžet Republike Srbije	Broj novootvorenih studijskih grupa (katedri ili lektorata) na hrvatskom i bosanskom jeziku	

Commented [M89]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	Državnom univerzitetu u Novom Pazaru.	Novom Pazaru Partneri: Nacionalni savjeti hrvatske i bošnjačke nacionalne manjine				
6.9.	Regulisanje pravnog statusa i izdavanje odgovarajućih dozvola za rad obrazovnim ustanovama i institucijama koje su od značaja za očuvanje i unapređenje identiteta Bošnjaka.	Ministarstvo za poslove obrazovanja Komisija za akreditaciju i provjeru kvaliteta	2016. godina - kontinuirano	Budžet Republike Srbije	Broj akreditovanih studijskih programa (izdatih odgovarajućih dozvola) obrazovnih ustanova i institucija koje su od značaja za očuvanje i unapređenje identiteta Bošnjaka.	
6.6. 10.	Даље развијање програма стручног усавршавања наставника и сарадника који изводе наставу на језику националних мањина.	- Министарство надлежно за просвету - Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања - Завод за унапређивање образовања и васпитања - Високошколске	Континуирано	Буџет Републике Србије	Број програма стручног усавршавања значајних за наставнике и сарадника који изводе наставу на језику националних мањина- Проценат наставника који је похађао одговарајуће програме	

Commented [M90]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M91]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

		установе - Педагошки завод Војводине				
6.7. 11.	Унапређење образовање наставника за српски као нематерњи кроз: - анализу о потребама и тренутном стању - упис наставника на ВШУ у складу са идентификованим потребама	- Министарство надлежно за просвету - Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања - Национални просветни савет - Високошколске установе	За анализу: до краја II квартала 2016. За упис: У складу са динамиком уписа на ВШУ	Буџет Републике Србије	Извештај о потребама и квалитету тренутног стања израђен. Усаглашен упис на ВШУ у складу са идентификованим потребама.	
6.8. 12.	Развој стандарда за српски као нематерњи и имплементација новог наставног програма Српског језика – као нематерњег језика за основну и средњу школу, водећи рачуна о иницијалном разумевању српског језика.	- Министарство надлежно за просвету - Завод за унапређивање образовања и васпитања - Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања	III квартал 2017.	Буџет Републике Србије	Усвојени стандарди за српски као нематерњи језик. Усвојен план и програм за српски као нематерњи језик. Припремљени уџбеници за предмет.	

Commented [M92]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M93]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

		- Покрајински секретаријат за образовање - Педагошки завод Војводине - Национални просветни савет				
6.9. 13.	Реализација програма у оквиру наставе и ваннаставне активности који подстичу учење српског као нематерњег језика.	- Министарство надлежно за просвету - Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања - Школске установе	IV квартал 2017.	Буџет Републике Србије	Развијени инструменти за процену знања српског језика. Организација наставе српског као нематерњег усаглашена са потребама сваког ученика. Број ваннаставних активности који подстичу учење српског као нематерњег језика.	
6.10 14.	Признавање иностраних високошколских исправа кроз оснивање Enic-Naric центра за вредновање страних студијских програма.	Министарство надлежно за просвету (Enic-Naric Center)	За оснивање: IV квартал 2015. За признавање диплома: континуирано, почев од оснивања центра	Буџет Републике Србије	Започето признавање диплома кроз Еник-нарик центар усаглашен са Лисабонском конвенцијом. Број признатих диплома предметних	

Commented [M94]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M95]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

					наставника.	
6.14 15.	Обезбеђивање уџбеника и наставних средстава, кроз: - пуну примену новог Закона о уџбеницима , - обезбеђивање довољног броја уџбеника на језицима националних мањина. - успостављање система за обезбеђивање квалитетног превода, - definisanje kataloga autorskih i prevedenih udžbenika za nastavu na manjinskim jezicima i obezbjeđenje njihove izrade ili prevođenja, - obezbjeđenje pripreme i izrade udžbenika na jezicima manjina, obezbjeđenje kvalitetnih prijevoda udžbenika na jezike manjina, - obezbjeđenje obaveznog budžetskog finansiranja štampanja (izdavanja) udžbenika na jezicima manjina od strane državnog izdavača, - donošenje posebnog pravilnika o uvozu udžbenika na jezicima	- Министарство надлежно за просвету - Завод за унапређивање образовања и васпитања - Национални просветни савет - Национални савет националне мањине - Завод за уџбенике	IV квартал 2017.	Буџет Републике Србије	Извештај о тренутном стању квалитета и доступности уџбеника. Број уџбеника на језицима националних мањина. Проценат покривености наставе квалитетним уџбеницима. Успостављен систем за обезбеђивање квалитетног превода.	

Commented [M96]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

	manjina kojim će se pojednostaviti i ubrzati procedure za uvoz. Веза са АП 23 активност 3.8.1.6.					
6.12.16.	Оптимизација мреже школа и одељења у којима се реализује настава на језицима националних мањина у складу са Стратегијом развоја образовања до 2020 и пратећим акционим планом и специфичностима сваке локалне средине на начин да се: - Утврде критеријуми за мрежу предшколских установа, основних и средњих школа, који обезбеђују припадницима националних мањина да остваре право на образовањем на матерњем језику. - Одредите посебни критеријуми за отварање одељења на језицима националних мањина у складу са принципом обезбеђивања афирмативних мера, omogućavanjem formiranja odjeljenja sa	- Министарство надлежно за просвету - Покрајински секретаријат за образовање - Јединице локалне самоуправе	IV квартал 2018.	Буџет Републике Србије	Извештај о цени образовања сваког модела израђен. Анализа потреба спроведена. Припремљен план оптимизације мреже школа и одељења.	

Commented [M97]: Nove podaktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M98]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

	<i>manje od 15 učenika u svim sredinama koje zahtijevaju takvo rješenje, odnosno u svim sredinama i školama u kojima postoje zahtjevi za obrazovanje na manjinskim jezicima.</i>					
6.43 .17.	Јачање капацитета стручних и инспекцијских служби <i>i uspostavljanje savjetnika za obrazovanje na jezicima manjina na nivou školskih uprava</i>	- Министарство надлежно за просвету - Јединице локалне самоуправе	IV квартал 2017.	Буџет Републике Србије Буџет јединица локалне самоуправе	Број просветних саветника који користе језик националне мањине. Број инспектора који контролишу рад на језицима националних мањина.	
6.44 .18.	Јачање васпитне улоге школе кроз развијање толеранције и спречавање сегрегације кроз: - развој програма ваннаставних активности који подстичу толеранцију, - развој програма у циљу подстицања мултикултуралности	- Министарство надлежно за просвету - Завод за унапређивање образовања и васпитања - Национални просветни савет - Национални савет националне мањине	IV квартал 2018.	Буџет Републике Србије	Програми ваннаставних активности који подстичу толеранцију развијени и примењују се. Усвојен подзаконски акт којим се обезбеђује забрана сегрегације. Спроведена анализа и измењени програми у циљу подстицања мултикултуралности	

Commented [M99]: Dopuna formulacije – prijedlog BNV.

Commented [M100]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M101]: Dopuna formulacije – prijedlog BNV.

Commented [M102]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

6.15 19.	Потписивање споразума са земљама чије националне мањине имају образовање у Србији.	- Министарство надлежно за просвету - Министарство спољних послова	II квартал 2016.	Буџет Републике Србије	Број припремљених споразума. Број потписаних споразума	
6.16 20.	Успостављање сарадње у области иницијалног образовања наставника	- Министарство надлежно за просвету - Високо школске установе	II квартал 2018.	Буџет Републике Србије	Број споразума кроз које је обезбеђено иницијално образовање наставника Број студената који се школују у складу са споразумима.	
6.17 21.	Успостављање сарадње у области стручног усавршавања наставника у циљу: - обезбеђивања усавршавања просветних радника у струци и познавању мањинског језика, разменом и боравком у земљи матици, у складу са закљученим споразумима. Закључивања споразума о признавању акредитованих стручних усавршавања из матичних држава наационалних мањина.	- Министарство надлежно за просвету - Завод за унапређивање образовања и васпитања - Покрајински секретаријат за образовање	II квартал 2017.	Буџет Републике Србије	Број понуђених споразума у циљу омогућавања стручног усавршавања наставника. Број потписаних споразума кроз које је омогућено стручно усавршавање наставника. Број реализованих програма.	

Commented [M103]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV..

Commented [M104]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M105]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

6.18 22.	Успостављање сарадње у области обезбеђивања квалитетних уџбеника и наставних средстава	- Министарство надлежно за просвету - Завод за унапређивање образовања и васпитања - Завод за Уџбенике	II квартал 2017.	Буџет Републике Србије	Број споразума кроз које је обезбеђено укључивање друге земље у области превода и анализе квалитета уџбеника и наставних средстава.	
-------------	--	--	------------------	------------------------	---	--

Commented [M106]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

VII ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЦИПАЦИЈА

Тренутни пресек стања:

Правни оквир:

Устав Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006), Закон о избору народних посланика ("Сл. гласник РС", бр. 35/2000, 57/2003 - одлука УСРС, 72/2003 - др. закон, 75/2003 - испр. др. закона, 18/2004, 101/2005 - др. закон, 85/2005 - др. закон, 28/2011 - одлука УС и 36/2011 и 104/2009 - др. закон), Закон о локалним изборима ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 34/2010 - одлука УС и 54/2011), Покрајинска скупштинска одлука о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АП Војводине", бр. 23/2014).

Законодавство Републике Србије садржи одредбе којима се промовише ~~заступљеност~~ **političko organizovanje** националних мањина у изабраним телима на националном, покрајинском и локалном нивоу. На основу Закона о политичким странкама из 2009. године неопходан број оснивача за успостављање странке националне мањине је 1.000, док је тај број за друге политичке партије 10.000. Закон о избору народних посланика међутим предвиђа да је за учествовање на изборима странке националне мањине потребан број од 10000 оверених потписа, исто као и за друге политичке странке, као и 3000 оверених потписа за странке националних мањина, у односу на 6000 за остале странке према покрајинској одлуци о изборима. Закон о локалним изборима измењен је и допуњен 2011. године како би се у јединицама локалне самоуправе где је становништво етнички мешовито водило рачуна о заступљености политичких странака националних мањина у локалној скупштини када се бирају чланови локалних изборних одбора (бирачких одбора).

Истовремено, неопходно је размотрити постојеће одредбе које се тичу избора представника како би се избегле злоупотребе флексибилнијих одредаба о странкама националних мањина, и обезбедило ефикасније учешће малобројних националних мањина у изборним телима на свим нивоима. ~~Како је Народна Скупштина образовала Акциони тим за промену политичког система, неопходно је спровести анализу најбољих пракси у ЕУ у погледу демократске партиципације националних мањина у изборним телима и доставити релевантне предлоге за измену Устава у овој области на~~

Commented [M107]: Izmjena broja aktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M108]: Preformulisano u skladu sa tekстом u nastavku – prijedlog BNV. Prethodna formulacija nema uporišta u pogledu zastupljenosti u izabranim tijelima. Formulacija se odnosi samo na uslove za osnivanje stranki manjina.

разматрање

Commented [M109]: Brisano – prijedlog BNV. Upravo suprotno, AP za manjine treba utvrditi model rješenja kojim bi se Akcionim planom za promjenu političkog sistema predložilo odgovarajuće rješenje.

разматрање.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ		ОПШТИ РЕЗУЛТАТ		ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ	
Развијање ефикасних механизма демократске партиципације националних мањина.		Остварено ефикасно учешће националних мањина у изборном процесу. Остварена одговарајућа заступљеност националних мањина у представничким телима на републичком, покрајинском и локалном нивоу.		Идентификовани модели демократске партиципације националних мањина у изборном процесу и адекватне заступљености националних мањина у представничким телима на републичком, покрајинском и локалном нивоу упућени радној групи за измену Устава.	Нови Устав Републике Србије Периодично мишљење Саветодавног комитета СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина	
АКТИВНОСТИ		НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ
7.1.	Спровођење упоредно правне анализе пракси држава чланица ЕУ у региону у циљу идентификације најбољих пракси и одговарајућег модела учешћа националних мањина у изборном процесу и адекватне заступљености националних мањина у представничким телима на републичком, покрајинском	- Експертска група именована од стране Министарства надлежнога за послове правосуђа и Министарства надлежног за послове државне управе	- IV квартал 2015. године: за формирање експертске групе - За израду анализе: II квартал 2016. године	Буџет Републике Србије	Сprovedена упоредно правна анализа пракси држава чланица ЕУ у региону у циљу идентификације најбољих пракси и одговарајућег модела учешћа националних мањина у изборном процесу и адекватне	

	и локалном нивоу.	- Координација националних савета националних мањина			заступљености националних мањина у представничким телима на републичком, покрајинском и локалном нивоу.	
7.2.	На основу анализе упоредно правне праксе идентификовати потенцијалне modele демократске партиципације националних мањина у изборном процесу и адекватне заступљености националних мањина у представничким телима на републичком, покрајинском и локалном нивоу.	- Координација националних савета националних мањина - Експертска група именована од стране Министарства надлежнога за послове правосуђа и Министарства надлежног за послове државне управе	II квартал 2016. године	Буџет Републике Србије	Идентификовани модели демократске партиципације националних мањина у изборном процесу и адекватне заступљености националних мањина у представничким телима на републичком, покрајинском и локалном нивоу упућени радној групи за измену Устава.	
7.2.	<i>Izmjene izbornog zakonodavstva kojima bi se obezbijedilo:</i> <i>- učešće manje brojnih manjina u predstavničkim organima na svim nivoima, uz zadržavanje prirodnog praga za stranke nacionalnih</i>	<i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Narodna skupština</i>	<i>IV kvartal 2016. godine</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i>	<i>Izvršene izmjene izbornog zakonodavstva</i>	

Commented [M110]: Brisano – prijedlog BNV. Uključeno kroz prvu aktivnost.

Commented [M111]: Nova aktivnost sa podaktivnostima – prijedlog BNV.

	<i>manjina,</i> <i>- smanjenje broja potrebnih potpisa podrške izbornim listama manjina na broj potrebnih osnivača stranaka manjina.</i>					
7.3.	<i>Uključenje predstavnika manjina u rad komisija, odbora, stručnih i drugih radnih tijela najviših predstavničkih i izvršnih organa na svim nivoima.</i>	<i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Narodna skupština</i> <i>Jedinice lokalne samouprave</i>	<i>2016. godina - kontinuirano</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžeti jedinica lokalne samouprave</i>	<i>Broj komisija, odbora, stručnih i drugih radnih tijela u kojima su uključeni predstavnici manjina</i> <i>Broj predstavnika manjina uključenih u rad komisija, odbora, stručnih i drugih radnih tijela</i>	
7.4.	<i>Uključenje predstavnika nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u izradu svih dokumenata, programa i projekata na svim nivoima (državnom, pokrajinskom, regionalnom i lokalnom) koji mogu uticati na ostvarivanje prava nacionalnih manjina, a posebno u programima i projektima koji mogu doprinijeti poboljšanju</i>	<i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Narodna skupština</i> <i>Jedinice lokalne samouprave</i>	<i>2016. godina - kontinuirano</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžeti jedinica lokalne samouprave</i>	<i>Broj predstavnika nacionalnih savjeta uključenih u izradu svih dokumenata, programa i projekata na svim nivoima</i>	

Commented [M112]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M113]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	<i>ekonomskog položaja pripadnika manjinskih zajednica.</i>					
VIII ODGOVARAJUĆA ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MAJINA U JAVNOM SEKTORU I JAVNIM PREDUZEĆIMA						
Тренутни пресек стања:						
Правни оквир: Устав Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 98/2006), Закон о државним службеницима ("Сл. гласник РС", бр. 79/2005, 81/2005 - испр., 83/2005 - испр., 64/2007, 67/2007 - испр., 116/2008, 104/2009 и 99/2014), Закон о уређењу судова, ("Сл. гласник РС", бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011 - др. закон, 78/2011 - др. закон., 101/2011 и 101/2013));Закон о судијама ("Сл. гласник РС", бр. 116/2008, 58/2009 - одлука УС, 104/2009, 101/2010, 8/2012 - одлука УС, 121/2012, 124/2012 - одлука УС, 101/2013, 111/2014 - одлука УС, 117/2014, 40/2015 и 63/2015 - одлука УС); Закон о јавном тужилаштву ("Сл. гласник РС", бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 78/2011 - др. закон, 101/2011, 38/2012 - одлука УС, 121/2012, 101/2013, 111/2014 - одлука УС и 117/2014); Закон о јавном бележничтву(„Сл. гласник РС”, бр. 31/2011, 85/2012, 19/2013, 55/2014 - др. закон., 93/2014 - др. закон., 121/2014 и 6/2015), Закон о извршењу и обезбеђењу ("Сл. гласник РС", бр. 31/2011, 99/2011 - др. закон, 109/2013 - одлука УС, 55/2014 и 139/2014); Закон о забрани дискриминације ("Сл. гласник РС", бр. 22/2009); Закон о регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава ("Сл. гласник РС", бр. 68/15). Право на одговарајућу заступљеност припадника националних мањина у јавном сектору и јавним предузећима заснива се на члану 77. Устава Републике Србије, према коме је гарантовано право националних мањина да се при запошљавању у државним органима, јавним службама, органима аутономне покрајине и јединицама локалне самоуправе води рачуна о националном саставу становништва и одговарајућој заступљености припадника националних мањина. Члан 21. став 4. Устава прописује да се не сматрају дискриминацијом посебне мере које Република Србија може увести ради постизања равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима. Закон о забрани дискриминације у члану 14. такође прописује да се не сматрају дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају. <i>U skladu sa tim, potrebno je pripremiti posebne proaktivne programe i mjere i preduzeti konkretne aktivnosti za povećanje učešća predstavnika manjina u upravljačkim strukturama posebno javnih preduzeća, ustanova i javnih službi, poštujući zastupljenost manjina u ukupnom broju stanovnika na svim nivoima, regionalne i lokalne specifičnosti i potrebe manjina u oblastima značajnim za ostvarenje njihovih prava, očuvanje nacionalnog identiteta i ekonomskog razvoja područja i jedinica lokalnih самоуправа u kojima žive. Posebno, preduzet će posebne mjere za povećanje zastupljenosti pripadnika manjina u sudstvu, tužilaštvu, policiji i inspekcijskim službama.</i> Имајући у виду да не постоје релевантни подаци о заступљености националних мањина у јавном сектору и јавним предузећима, неопходно је успоставити систем прикупљања података о нивоу заступљености националних мањина, поштујући принцип добровољности и прописа о заштити података о личности. Усвајањем Закона о регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних						

Commented [M114]: Dopuna – prijedlog BNV.

средстава, створени су услови да се прикупе подаци о нивоу заступљености националних мањина у јавном сектору и јавним предузећима. Прикупљањем релевантних података о заступљености националних мањина стварају се предуслови за преузимање потребних мера за остваривање одговарајуће заступљености националних мањина.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ		ОПШТИ РЕЗУЛТАТ		ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ	
Предузети мере за прикупљање свеобухватних информација о заступљености националних мањина у јавној управи на свим нивоима, у потпуности поштујући међународне стандарде у области заштите личних података и спровести одлучне мере у циљу разматрања недовољне заступљености националних мањина у јавној управи.		Предузете мере за прикупљање свеобухватних информација о заступљености националних мањина у јавној управи на свим нивоима, у потпуности поштујући међународне стандарде у области заштите личних података. Остварена одговарајућа/сразмерна заступљеност националних мањина у јавној управи на свим нивоима.		Постепено повећање заступљености националних мањина у јавној управи на свим нивоима, до постизања одговарајуће/сразмерне структуре запослених.	- Извештај Министарства државне управе и локалне самоуправе на основу Регистра запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава - Периодични извештај Саветодавног комитета Министара СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина;	
АКТИВНОСТИ		НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ
8.1.	Измена и допуна Закона о заштити права и слобода националних мањина у циљу стварања основа за прописивање позитивне дискриминације националних мањина, кроз увођење одредаба у посебним законима којима се уређује радно-правни статус	- Министарство државне управе и локалне самоуправе; - Народна скупштина	I квартал 2016. године	Буџет Републике Србије	Усвојене измене Закона о заштити права и слобода националних мањина којим је створен основ за прописивање позитивне дискриминације националних	

	запослених у јавном сектору, које ће омогућити давање предности националним мањинама при запошљавању/отпуштању при истим условима, а до постизања одговарајуће структуре запослених у јавном сектору на свим нивоима територијалне организације.				мањина, кроз увођење одредаба у посебним законима којима се уређује радно-правни статус запослених у јавном сектору, које ће омогућити давање предности националним мањинама при запошљавању/отпуштању при истим условима, а до постизања одговарајуће структуре запослених у јавном сектору на свим нивоима територијалне организације	
8.2	Анализа стања у циљу утврђивања критеријума и мерила за прописивање одговарајуће заступљености националних мањина у појединим деловима јавног сектора кроз: - анализу упоредно-правне праксе у земљама ЕУ у региону - анализу позитивних прописа којима се уређује радно-правни статус	Министарство државне управе и локалне самоуправе, у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарством унутрашњих послова,	IV квартал 2016. године	Буџет Републике Србије	Анализа стања у циљу утврђивања критеријума и мерила за прописивање одговарајуће заступљености националних мањина у појединим деловима јавног сектора спроводна.	

	запослених у јавном сектору - анализу потребних услова за обављање послова у појединим деловима јавног сектора, у складу с функцијама које јавни сектор обавља, а који су од утицаја на остваривање права припадника националних мањина на комуникацију на језику који је у службеној употреби	Министарством одбране, Министарством финансија и министарствима надлежним за поједине јавне службе				
8.3.	Adekvatna izmjena zakonodavnog okvira (posebnih zakona) i Усаглашавање прописа којима се уређује радно- правни статус у складу са результатима анализе стања, којом су утврђени критеријуми и мерила за прописивање одговарајуће заступљености националних мањина у појединим деловима јавног сектора na taj način da nacionalni sastav zaposlenih, u najvećoj mogućoj mjeri, odražava nacionalnu strukturu stanovništva	Vlada Republike Srbije Narodna skupština Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство унутрашњих послова, Министарство одбране, Министарство финансија и министарства	IV квартал 2017. године	Буџет Републике Србије	Прописи којима се уређује радно- правни статус у складу са результатима анализе стања, којом су утврђени критеријуми и мерила за прописивање одговарајуће заступљености националних мањина у појединим деловима јавног сектора усаглашени.	

Commented [M115]: Dopuna – prijedlog BNV.

Commented [M116]: Dopuna – prijedlog BNV.

		надлежна за поједине јавне службе				
8.4.	Усвајање и примена Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, којим се: - начело једнаке доступности радних места и прописује да се код запошљавања мора водити рачуна о томе да, поред осталих критеријума, национални састав одражава, у највећој могућој мери, структуру становништва; - предвиђа вођење кадровске евиденције код послодавца, у оквиру које се наводе и подаци о образовању на језицима националних мањина	- Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе - Народна скупштина РС	IV квартал 2015. године	Буџет Републике Србије	Усвојен Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе и ефикасно се примењује.	
8.5.	Усвајање и примена Уредбе којом се Izmjene zakonskog okvira u skladu sa kojim se између осталог уређује познавање језика и писама националних мањина, као посебан услов за обављање послова на појединим радним местима а у циљу потпуног остваривања права припадника националних	- Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе Vlada Republike Srbije Narodna skupština	45 дана од дана ступања на снагу Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе 2016. godina	Буџет Републике Србије	Уредба којом Izmjene zakona kojim се између осталог уређује познавање језика и писама националних мањина, као посебан услов за обављање послова на појединим радним местима а у циљу остваривања	

Commented [M117]: Izmjena – prijedlog BNV. Unesene izmjene i u pogledu nosioca aktivnosti, roka i pokazatelja.

	мањина на комуникацију на језику националне мањине који је у службеној употреби у јединици локалне самоуправе				права припадника националних мањина на комуникацију на језику националне мањине који је у службеној употреби у ЈЛС	
8.5a	Donošenje posebnog uputstva, kojim će se, u skladu sa novousvojenim zakonskim rješenjima, bliže propisati rad zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave na pojedinim radnim mjestima, u vezi sa ostvarivanjem prava pripadnika nacionalnih manjina na komunikaciju na jeziku nacionalne manjine koji je u službenoj upotrebi u jedinici lokalne samouprave.	Ministarstvo za poslove državne uprave i lokalne samouprave	U zakonskom roku nakon izmjene zakona	Budžet Republike Srbije	Uputstvo kojim se bliže propisuje rad zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave na pojedinim radnim mjestima, u vezi sa ostvarivanjem prava pripadnika nacionalnih manjina na komunikaciju na jeziku nacionalne manjine koji je u službenoj upotrebi u jedinici lokalne samouprave.	
8.6	Анализа стања у јавним тужилаштвима и судовима у подручјима у којима живе припадници националних мањина у погледу: - заступљености припадника националних мањина као носилаца судијске и јавнотужилачке функције;	- Државно веће тужилаца - Високи савет судства	IV квартал 2015.	Буџет Републике Србије	Анализа стања у јавним тужилаштвима и судовима у подручјима у којима живе националне мањине спроведена и заступљеност припадника националних	

Commented [M118]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	- заступљености припадника националних мањина као судског и тужилачког особља (судски и тужилачки помоћници и намештеници); - познавања језика националних мањина. Веза са АП ПГ23 мера				мањина утврђена.	
8.7.	Израда и усвајање Правилника Izmjene i dopune Zakona o javnom tužilaštvu dopunom odredbi о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности за предлагање и избор кандидата за носиоца јавно тужилачке функције укључујући одредбе о примени чл. 82 Закона о јавном тужилаштву, који наводи да се при предлагању и избору јавних тужилаца и заменика јавног тужиоца води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језицима националних мањина који је у службеној употреби у суду. Веза са АП ПГ23 мера	-Државно веће тужилаца Vlada Republike Srbije Narodna skupština	IV квартал 2015 – I квартал 2016.	(Буџет Републике Србије - <i>TAIEX</i> - <i>IPA 20</i> - Јачање стратешких и административних капацитета ВСС и ДВТ, <i>Twinning</i> уговор -2.000.000€)	Izvršene izmjene i dopune Zakona o javnom tužilaštvu dopunom odredbi Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности за предлагање и избор кандидата за носиоца јавно тужилачке функције укључујући одредбе о примени чл. 82 Закона о јавном тужилаштву, који наводи да се при предлагању и избору јавних тужилаца и заменика јавног тужиоца води рачуна о националном саставу	

Commented [M119]: Izmjena – prijedlog BNV.

					становништва, одговарајућој заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језику мањине који је у службеној употреби у суду усвојен и спроводи се.	
8.8.	Израда и усвајање Правилник Izmjene i dopune Zakona o sudijama dopunom odredbi о критеријумима и мерилима, за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова укључујући одредбе о примени чл. 46. Закона о судијама, који наводи да се при предлагању и избору судија води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језицима националних мањина који је у службеној употреби у суду.	-Високи савет судства Vlada Republike Srbije Narodna skupština	IV квартал 2015. - I квартал 2016.	(Будет Републике Србије - <i>TAIEX</i>) - <i>IPA 20</i> - Јачање стратешких и административних капацитета ВСС и ДВТ, <i>Twinning</i> уговор -2.000.000€)	Izvršene izmjene i dopune Zakona o sudijama dopunom odredbi Правилник о критеријумима и мерилима, за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова укључујући одредбе о примени чл. 46 Закона о судијама, који наводи да се при предлагању и избору судије води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој	

Commented [M120]: Izmjena – prijedlog BNV.

	Веза са АП ПГ23 мера				заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језику мањине који је у службеној употреби у суду усвојен и спроводи се.	
8.9.	Успостављање заједничке радне групе са Високим саветом судства за процену приступа националних мањина правосудном систему. Веза са АП ПГ23 мера	- Државно веће тужилаца - Високи савет судства	IV квартал 2015. године	(IPA 2013 - Јачање стратешких и административних капацитета ВСС и ДВТ, <i>Twinning</i> уговор - 2.000.000 €)	Заједничка радна група са Високим саветом судства за процену приступа националних мањина правосудном систему основана.	
8.10.	Одржавање заједничке радионице о приступу националних мањина правној помоћи за Државно веће тужилаца, Високи савет судства, организације цивилног друштва и представнике националних мањина. Веза са АП ПГ23 мера	- Државно веће тужилаца - Високи савет судства - Организације цивилног друштва - Представници националних мањина - јединице локалне самоуправе - правни	II и III квартал 2016. године	(IPA 2013 - Јачање стратешких и административних капацитета ВСС и ДВТ, <i>Twinning</i> уговор -2.000.000 €)	Заједничка радионица о приступу националних мањина правној помоћи за Државно веће тужилаца, Високи савет судства, организације цивилног друштва и представнике националних мањина одржана.	

		факултети - правне клинике				
8.11.	Одржавање округлог стола за усвајање коначних препорука за компоненту 3, циља 1 ИПА 2013 пројекта „Јачање капацитета ВСС и ДВТ“, која се односи на побољшање односа са организацијама цивилног друштва и активности везане и за приступ националних мањина правосудном систему. Веза са АП ПГ23 мера	- Државно веће тужилаца - Високи савет судства - Организације цивилног друштва - Представници националних мањина	IV квартал 2016.	(ИПА 2013 - Јачање стратешких и административних капацитета ВСС и ДВТ, <i>Twinning</i> уговор -2.000.000 €)	Округли сто за усвајање коначних препорука за компоненту 3, циља 1 ИПА 2013 пројекта „Јачање капацитета ВСС и ДВТ“, која се односи на побољшање односа са организацијама цивилног друштва и активности везане и за приступ националних мањина правосудном систему одржан.	
8.12.	Спровођење обуке судија о међународним документима и стандардима у области заштите од дискриминације националних мањина и пракси ЕСЈП. Веза са АП ПГ23 мера	- Правосудна академија	Континуирано	Буџет Републике Србије	Обуке судија о међународним документима и стандардима у области заштите од дискриминације националних мањина и пракси ЕСЈП се спровode.	
8.13.	Спровођење промотивних кампања међу националним мањинама ради јачања поверења у полицију и подстицања за пријављивање припадника националних	- Министарство унутрашњих послова	Континуирано, према динамици објављивања конкурса	Буџет Републике Србије	Број спроведених кампања Број одржаних састанака, трибина, округлих столова и	

	мањина на конкурсе за основну полицијску обуку.				других заједничких активности	
8.14.	Промовисање професије полицајац, МУП-а и Центра за основну полицијску обуку; информисање о обуци, активностима Центра, условима за пријем и објављеним конкурсима путем интернет странице и друштвених мрежа.	- Министарство унутрашњих послова - Управа за стручно образовање оспособљавање, усавршавање и науку-Центар за основну полицијску обуку	Континуирано		Посећеност интернет странице Комуникација е-поштом Број прегледа странице на Фејсбуку.	
8.15.	Организовање промотивних трибина Центра за основну полицијску обуку у срединама у којима су у већем броју заступљени припадници националних мањина.	- Министарство унутрашњих послова - Центар за основну полицијску обуку	Континуирано, два месеца пре расписивања конкурса за одређену ПУ.	Буџет Републике Србије Донације	Посећеност трибина Број кандидата на пријемном испиту који су били и на трибини. Тренутно стање: 287 полазника, од којих 34 припадника националних мањина. Циљ: 10% свих полазника су припадници националних мањина до 2017.	
8.16.	Промотивне радионице Центра за основну полицијску обуку у циљу боље припреме потенцијалних кандидата за	-Министарство унутрашњих послова -Центар за	Континуирано, пола године пре расписивања конкурса за	Буџет Републике Србије Донације	Посећеност радионица Број кандидата на пријемном испиту	

	пријемни испит (психо-тест, тест опште информисаности и српски језик)	основну полицијску обуку	одређену ПУ		који су били и на радионици Тренутно стање: 287 полазника, од којих 34 припадника националних мањина. Циљ: 10% свих полазника су припадници националних мањина до 2017.	
8.17.	Учешће на сајмовима образовања са посебним освртом на средине у којима живи већи број припадника националних мањина.	- Министарство унутрашњих послова - Центар за основну полицијску обуку		Буџет Републике Србије	Број сајмова образовања на којима је МУП учествовао у срединама у којима живи већи број припадника националних мањина.	
8.18.	Наставак активности у оквиру пројекта Подршка већем укључивању националних мањина у полицијску службу Републике Србије	- Министарство унутрашњих послова - Центар за основну полицијску обуку - ОЕБС		Претходне - уз подршку ОЕБС-а		
8.19.	Часови српског језика за полазнике Центра за основну полицијску обуку из редова националних мањина како би им се омогућило да лакше	- Министарство унутрашњих послова - Центар за	У претходним класама организовани по потреби. За организовање	Буџет Републике Србије Донације	Број часова. Број полазника.	

	прате обуку у Центру	основну полицијску обуку	систематизоване наставе тј. Курса неопходна материјална подршка.			
8.20.	Часови/курсеви језика националних мањина (албански/мађарски/ромски i drugi jezici) као језика средине са акцентом на службеној комуникацији за полазнике Центра за основну полицијску обуку из средина у којима су у већем броју заступљене националне мањине	- Министарство унутрашњих послова - Центар за основну полицијску обуку	Континуирано	Буџет Републике Србије Донације		
8.21.	Пуна примена Закона о централном регистру запослених у јавном сектору и јавним предузећима, кроз испуњавање обавезе да се у регистру води језик на коме је запослени стекао основно и средње образовање, односно национална припадност у складу са Уставом РС и прописима којима се уређује заштита података о личности, чиме се обезбеђују веродостојни подаци о заступљености националних мањина.	- Министарство државне управе и локалне самоуправе	IV квартал 2017. године	Буџет Републике Србије	Утврђени веродостојни подаци о заступљености националних мањина у централном регистру запослених у јавном сектору и јавним предузећима.	
8.22.	Израда плана i sprovođenje aktivnih mjera запошљавања припадника националних мањина до	- Влада Републике Србије	2 квартала након успостављања регистра	Буџет Републике Србије	План запошљавања припадника националних мањина израђен и	

Commented [M121]: Dopuna – prijedlog BNV.

Commented [M122]: Dopuna – prijedlog BNV.

	постизања одговарајуће/сразмерне структуре запослених у јавном сектору и јавним предузећима, у складу са подацима из централног регистра запослених у јавном сектору и јавним предузећима, односно остваривања сразмјерне заступљености мањина у органима државне управе, локалним, регионалним и покрајинским органима, полицији и правосудју, те у ширем јавном сектору (јавна предузећа, школе итд.), укључујући и jaчање компетенција младих припадника националних мањина за рад у државним институцијима у Republici Srbiji.				спроводи се.	
8.23	Donošenje zakona i podzakonskih akata iz oblasti pravosuđa kojima će se omogućiti uspostavljanje privrednih sudova u Sandžaku, apelacionih sudova i tužilaštava u Sandžaku, otvaranje odjeljenja Upravnog suda za Sandžak, osnivanje Pravosudne akademije za područje Sandžaka ili	Radne grupe za izradu radnih tekstova zakona Nadležna ministarstva Vlada Republike Srbije Narodna	2018. godina	Budžet Republike Srbije	Donijeti zakoni i podzakonski akti i u skladu sa njima uspostavljeni navedeni sudovi u Sandžaku, osnovana Pravosudna akademija (otvoreno odjeljenje)	

Commented [M123]: Dopuna – prijedlog BNV.

Commented [M124]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

	<i>otvaranje odjeljenja Pravosudne akademije iz Beograda za područje Sandžaka, kao i adekvatno popunjavanje sudijskih i javnotužilačkih funkcija u skladu sa nacionalnom strukturom stanovništva.</i>	<i>skupština Partner: Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i>				
--	---	---	--	--	--	--

IX НАЦИОНАЛНИ САВЕТИ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

Тренутни пресек стања:

Правни оквир:

Устав Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006), Закон о националним саветима националних мањина ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 20/2014 - УС и 55/2014), Закон о заштити права и слобода националних мањина ("Сл. лист СРЈ", бр. 11/2002, "Сл. лист СЦГ", бр. 1/2003 - Уставна повеља и "Сл. гласник РС", бр. 72/2009 - др. закон и 97/2013 - УС).

Закон о националним саветима националних мањина („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 20/14 УС I 55/14) уређује три основне групе питања, неопходних за остваривање права на мањинску самоуправу које је гарантовано Уставом Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/06) и Законом о заштити права и слобода националних мањина („Службени лист СРЈ“, бр. 11/02 „Службени лист СЦГ“, бр. 1/03 и „Службени гласник РС“, бр. 72/09-др.закон) То су: овлашћења националних савета националних мањина, поступак избора чланова националног савета и начин финансирања делатности националног савета. Реализација овлашћења савета, као облика мањинске самоуправе, а које се огледају у одлучивању и учешћу у одлучивању у појединим областима: образовању, култури, информисању и службеној употреби језика и писма, уређује се посебним законима. ., Одлуком Уставног суда из 2014. године, је утврђено је да поједине одредбе Закона о националним саветима националних мањина нису у сагласности са Уставом, а ~~у примени закона постоји низ потенцијалних због неусклађености са другим прописима~~ **у примени постоји низ poteškoća zbog neusklađenosti posebnih zakona i drugih propisa za zakonom (Zakonom o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina).** С тога, како би се отклониле све препреке за ефикасну примену овог закона, неопходно је усвајање новог закона, или измена постојећег Закона о националним саветима националних мањина који ће бити усклађен са другим прописима у правном систему.

Законом о заштити права и слобода националних мањина основан је Фонд за националне мањине за подстицање друштвеног, економског, културног и општег развоја националних мањина. Закон о националним саветима националних мањина предвиђа да национални савети националних мањина могу бити корисници средстава из овог Фонда. С обзиром да подзаконски акт неопходан за рад Фонда за националне мањине никада није усвојен, неопходно је израда овог подзаконског акта у циљу пуне операционализације Фонда.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
---------------	----------------	----------------------	-----------------------

Commented [M125]: Dopuna – prijedlog BNV.

Унапређивање положаја и рада националних савета националних мањина. <i>Praktičnije i potpunije ostvarenje nadležnosti nacionalnih savjeta nacionalnih manjina i poboljšanje stanja ostvarenosti prava nacionalnih manjina.</i>		Положај националних савета националних мањина дефинисан кроз јасан законодавни оквир који омогућава неометано функционисање националних савета националних мањина у циљу остваривања мањинске самоуправе. Обезбеђена су средства за остваривање овлашћења националних савета националних мањина.		Успостављен одговарајући законодавни оквир који омогућава неометано функционисање националних савета националних мањина. Операционализован Буџетски фонд за националне мањине. Повећан број савета за међунационалне односе у национално мешовитим општинама.	- Периодични извештај Саветодавног комитета Министара СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина; - Службени гласник; - Извештај о расподели средстава из Буџетског фонда за националне мањине; - Извештај Заштитника грађана Републике Србије; - Годишњи извештај Покрајинског заштитника грађана – Омбудсмана.
АКТИВНОСТИ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ
9.1. Анализа нормативног оквира којим се уређују права националних мањина у Републици Србији са посебним освртом на финансијске аспекте ових прописа на сва три нивоа власти (републички, покрајински и локални) <i>Analiza normativnog okvira kojim se uređuju prava nacionalnih manjina u Republici Srbiji sa</i>	- Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе	IV квартал 2015. – I квартал 2016.	Буџет Републике Србије	Израђена анализа нормативног оквира којим се уређују права националних мањина у Републици Србији са посебним освртом на финансијске аспекте ових прописа на сва три нивоа власти	

Commented [M126]: Izmjena – prijedlog BNV.

	posebnim osvrтом на стваранје дјелотворних (стабилних) и одрживих механизма за остварење и заштиту права националних мањина, на свим нивоима.					
9.2.	Одржавање округлог стола са представницима свих националних савета националних мањина, заинтересованом стручном јавношћу, као и невладиним организацијама, на коме ће се размотрити: - спорна питања у примени Закона о националним саветима националних мањина - дате препоруке. Веза са АП ПГ 23 мера 3.8.1.29.	- Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе	IV квартал 2015. године.	Буџет Републике Србије	Одржан округли сто уз учешће представника свих националних савета националних мањина, стручне јавности и невладиних организација, на коме је представљена анализа.	
9.3.	Основање мултиресорне радне групе у циљу израде новог Закона о националним саветима националних мањина, у складу са резултатима анализе, и уз активно учешће националних савета националних мањина. Веза са АП ПГ 23 мера 3.8.1.30.	-Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе -Национални савети националних мањина	IV квартал 2015. године	Буџет Републике Србије	Основана мултиресорна радна група у циљу израде новог Закона о националним саветима националних мањина.	

Commented [M127]: Izmjena – prijedlog BNV.

9.4.	У складу са анализама и закључцима радне групе и узимајући у обзир одлуку Уставног суда јануара 2014, усвајање новог Закона о националним саветима националних мањина или усвајање измена и допуна постојећег закона, како би се осигурало да НСНМ у потпуности допринесе стварању интегрисаног друштва, са посебним освртом на: — улогу националних савета националних мањина, као институције које су задужене за побољшање интеграције у друштво у целини; — јасно дефинисање овлашћења НСНМ; — смањење прекомерне политизације националних савета националних мањина, укључујући и разматрањем увођења правила о подели власти у управљању НСНМ или неспојивости функција, као што су између чланства у Савету за националне мањине и високих политичких функција; Izmjena zakonodavnog okvira iz oblasti manjinskih prava i	-Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе - Мултиресорна радна група састављена од представника релевантних министарстава у чијој су надлежности области у којима припадници националних мањина остварују право на самоуправу: култура, образовање, обавештавање и службена употреба језика и писма, -Народна скупштина Републике Србије Ministarstvo za poslove državne uprave i lokalne	I квартал 2017. године	Буџет Републике Србије	Нови Закон о националним саветима националних мањина усвојен, или постојећи измењен у складу са анализом, препорукама радне групе, и пресудом Уставног суда из јануара 2014. године. Имплементација новог или измењеног и допуњеног Закона о националним саветима националних мањина обезбеђује: - да НСНМ обављају у целости улогу институција задужених за бољу интеграцију друштва у целини; - јасно дефинисање овлашћењима НСНМ; - Смањење прекомерне политизације националних савета националних мањина, у складу са
------	---	---	------------------------	------------------------	---

Commented [M128]: Preformulisana kompletna aktivnost sa podaktivnostima – prijedlog BNV.

	<i>nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u cilju obezbjeđenja adekvatnog sistema i mehanizama ostvarenja i zaštite prava manjina u Republici Srbiji i njihovog djelotvornog učešća u javnom sektoru na svim nivoima, naročito kroz:</i> <i>- jasno određenje prava pripadnika manjinskih naroda, mehanizama za ostvarenje tih prava, utvrđivanje kaznenih odredbi za nepoštovanje ili kršenje prava,</i> <i>- jasnu i preciznu definiciju pravnog statusa nacionalnih vijeća, jačanjem i proširivanjem njihovih nadležnosti i ovlašćenja posebno na oblasti: sprečavanja diskriminacije, održivog ekonomskog razvoja, demokratske participacije, zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda u predstavničkim tijelima i javnom sektoru na svim nivoima vlasti i oblika organizacije, saradnje sa dijasporom i prekogranične saradnje, turizma, itd., obezbjeđenje</i>	<i>samouprave</i> <i>Nadležni državni organ za prava manjina</i> <i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Narodna skupština</i>			правилима — која регулишу — сукоб интереса; - Мере подршке сарадњи између државних органа и свих националних савета националних мањина и међу националним саветима националних мањина.	
--	--	---	--	--	---	--

<i>adekvatnih i stabilnih finansijskih sredstava za njihov rad,</i> <i>- novo definisanje organa nacionalnih savjeta, razgraničenje i podjela nadležnosti između tih organa kako bi nacionalni savjeti bili efikasniji u izvršavanju zakonom propisanih nadležnosti,</i> <i>- usklađivanje izbornog postupka i izbornih pravila za izbor nacionalnih savjeta sa izbornim postupkom i pravilima koji se primjenjuju prilikom izbora državnih i organa lokalne samouprave,</i> <i>- pravo veta nacionalnih vijeća na sve pravne akte koji na bilo koji način tretiraju prava manjina i nadležnosti nacionalnih vijeća,</i> <i>- precizno zakonsko regulisanje finansiranja rada nacionalnih vijeća iz državnog, pokrajinskog, regionalnog i budžeta jedinica lokalnih samouprava,</i> <i>- propisivanje adekvatnih sankcija za nepoštovanje</i>					
---	--	--	--	--	--

	zakonom utvrđenih nadležnosti nacionalnih savjeta, - мере подршке за повећање сарадње између државних органа и свих националних савета националних мањина и међу националним саветима националних мањина. Веза са АП ПГ 23 мера 3.8.1.31.					
9.4a	Uspostavljanje odgovarajuće budžetske pozicije u zakonu o budžetu sa adekvatnim procentom izdvajanja za rad nacionalnih savjeta nacionalnih manjina i rad fonda za nacionalne manjine.	Ministarstvo za finansije Vlada Republike Srbije Narodna skupština	IV kvartal 2016. godine	Budžet Republike Srbije	Procenat izdvajanja iz državnog budžeta za rad nacionalnih savjeta nacionalnih manjina	
9.4b	Uspostavljanje odgovarajućih zakonskih garancija za finansiranje rada nacionalnih savjeta na lokalnom nivou (od strane jedinica lokalne samouprave).	Ministarstvo za finansije Vlada Republike Srbije Narodna skupština Jedinice lokalne samouprave	IV kvartal 2016. – I kvartal 2017.	Budžeti jedinica lokalne samouprave	Broj jedinica lokalne samouprave koje u budžetima planiraju sredstva za rad nacionalnih savjeta nacionalnih manjina Procenat izdvajanja za rad NSNM na	

Commented [M129]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M130]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

					<i>lokalnom nivou</i>	
9.5.	Доношење Уредбе којом се уређује поступак расподеле средстава из буџета РС за финансирање рада националних савета националних мањина.	-Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе	III квартал 2017. године	Буџет Републике Србије	Усвојена Уредба којом се уређује поступак расподеле средстава из буџета РС за финансирање рада националних савета националних мањина усвојена.	
9.6.	Доношење Уредбе којим ће уредити поступак расподеле финансијских средстава из буџетског фонда (члан 119. Закона о националним саветима националних мањина“.	- Министарство државне управе и локалне самоуправе;	IV квартал 2015. године	Буџет Републике Србије	Усвојен подзаконски акт, којим се ближе уређује управљање финансијским средствима и надзор над доделом средстава.	
9.7.	Обезбеђивање потребних финансијских средства за Буџетски фонд за националне мањине (члан 119. Закона о националним саветима националних мањина) за програмске активности, пројекте националних мањина и организација цивилног друштва који се баве питањима националних мањина. Расподела средстава из Буџетског фонда за националне мањине у складу са подзаконским актом из	- Влада РС - Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе	I квартал 2016. године	Буџет Републике Србије	Обезбеђена финансијска средства. Расподела средстава се спроводи.	

	мере 9.6.					
9.8.	Пружање подршке Националним саветима мањина у реализацији њихових надлежности, кроз: - stalne obuke za jačanje kapaciteta nacionalnih savjeta za efikasnije ostvarivanje zakonskih nadležnosti i ostvarivanje manjinskih prava, -обуке за НСНМ о механизмима за заштиту од дискриминације, о антидискриминационом законодавству и о препознавању врста дискриминације и основа за дискриминацију. -јачање управљачких капацитета и способности за финансијско извештавање НСНМ. Веза са АП ПГ 23 мера 3.8.1.35.	-Канцеларија за људска и мањинска права	Континуирано	Буџет Републике Србије <i>IPA 2013 (Twinning</i> пројекат „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција дискриминације)- 10.467.550€	Континуирано обезбеђење подршке Националним саветима националних мањина у реализацији њихових надлежности. Представници НСНМ побољшати знања о: - механизмима за заштиту од дискриминације, о антидискриминационом законодавству и о препознавању врста дискриминације и основа за дискриминацију -управљачким вештинама и финансијском извештавању.	

Commented [M131]: Dodata nova podaktivnost – prijedlog BNV.

9.9.	Обновити рад Савета за националне мањине, у чији рад ће бити укључени представници свих националних мањина, а у циљу ефикасног остваривања права националних мањина. Веза са АП ПГ 23 мера 3.8.1.36.	-Влада Републике Србије	За обнову рада: II квартал 2015. године За редовне састанке: Континуирано.	Буџет Републике Србије	Рад Савета за националне мањине обновљен. Број одржаних састанака Савета за националне мањине.	
9.10.	Омогућити пуну имплементацију Закона о локалној самоуправи у вези са оснивањем савета за међунационалне односе у свим национално мешовитим општинама у складу са Законом. Спровести надзор над спровођењем Закона о локалној самоуправи у овом погледу, кроз извештавање о успостављању савета за мулти-етничких односа. Веза са активности 4.1.4, посебне мере које се односе на угрожене групе националних мањина, Акционог плана за спровођење Стратегије за превенцију и заштиту од дискриминације за 2014-	-Министарство надлежно за послове локалне самоуправе -Јединице локалне самоуправе	Континуирано	Имплементација: Буџет јединица локалне самоуправе – трошкове сноси јединица локалне самоуправе Надзор: Буџет Републике Србије	Повећан број основаних савета за међунационалне односе у свим национално мешовитим областима. Извештаји о успостављању савета за међунационалне односе припремљени и јавно доступни на интернет презентацијама одговарајућих јединица локалне самоуправе. Мере предузете против јединица локалне самоуправе које не поступају у	

2018.					складу са чланом 98 Закона о локалној самоуправи.	
Веза са АП ПГ 23 мера 3.8.1.23.						

Х ЕКОНОМСКИ ПОЛОЖАЈ ПРИПАДНИКА МАЊИНСКИХ ЗАЈЕДНИЦА

Тренутни пресек стања:

Имајући у виду да један број припадника националних мањина живи у недовољно развијеним подручјима, њихов друштвено-економски положај је посебно тежак. Ова ситуација је посебно проблематична **у nerazvijenim (ili nedovoljno razvijenim) područjima, posebno na području Sandžaka (u gradu Novom Pazaru i opštinama Sjenica, Tutin, Prijepolje, Priboj i Nova Varoš) i** на територији општина Бујановац, Прешево и Медвеђа, **u kojima je posebno loše stanje u pogledu putne i druge infrastrukture.** У том смислу, потребно је предузети кораке ка убрзаном развоју ~~ове~~ **lovih** региона и промовисању учешћа припадника националних мањина у економском животу ~~те~~ **тиh** подручја. Истовремено, припадници Ромске националне мањине су једна од најрањивијих група, чији тешки друштвено-економски положај захтева посебне мере. Република Србија ће до краја године усвојити Стратегије за унапређење положаја Рома у Републици Србији за период 2015 – 2025 и пратећи Акциони план, како би кроз свеобухватне мере допринела инклузији Рома и унапређењу њиховог положаја.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
Унапређивање економског положаја припадника мањинских заједница.	Економски положај Рома унапређен кроз олакшан приступ тржишту рада, у складу са стратешким циљевима Стратегије за унапређење положаја Рома у Републици Србији за период 2015 – 2025.	Повећање запошљивости и конкурентности на тржишту рада припадника ромске националне мањине.	-Извештаји о спровођењу Акционог плана за спровођење нове Стратегије за унапређење положаја Рома у Републици Србији за период 2015 – 2025.
	Унапређен економски положај региона који су традиционално настањени националним мањинама (Источна	Реализација програма за доделу средстава за	- Извештаји

Commented [M132]: Dopuna – prijedlog BNV.

Commented [M133]: Izmjena – prijedlog BNV.

Commented [M134]: Izmjena – prijedlog BNV.

			Србија, општине Прешево, Бујановац и Медвеђа).	субвенције је од стратешког интереса за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа.	Координационог тела за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа. - Периодични извештај Саветодавног комитета Министара СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина	
АКТИВНОСТИ		НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ
10.1 а.	Izrada socio-ekonomske analize o stanju manjina na području Republike Srbije sa indeksom ljudskog razvoja (mjerljivim indikatorima UN), sa prijedlogom mjera za poboljšanje uslova života u regionima u kojima u pretežnom broju žive manjine (Sandžak, Istočna Srbija).	Nadležni državni organ za poslove manjinskih prava Ministarstvo privrede Partneri: Jedinice lokalne samouprave i nacionalni savjeti nacionalnih manjina	III – IV kvartal 2016.	Budžet Republike Srbije Budžeti jedinica lokalne samouprave	Izrađena analiza Napredak u pogledu mjerljivih indikatora	

Commented [M135]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

10.1.	Јачање економског положаја ромске националне мањине кроз пуну примену Акционог плана за спровођење нове Стратегије за унапређење положаја Рома у Републици Србији за период 2015 – 2025.	-Субјекти надлежни по Акционом плану -Савет за унапређење положаја Рома и спровођење Декаде укључивања Рома -Политички ниво координације - Потпредседник Владе и министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	Континуирано, почев од усвајања Акционог плана.	За имплементацију: Буџет Републике Србије-Трошкови ће бити одређени у АП за спровођење Стратегије -Аплицирати за IPA 2016-	Акциони план за спровођење нове Стратегије за унапређење положаја Рома у Републици Србији за период 2015-2020 усвојен и спроводи се. Годишњи извештаји Владе о напретку у имплементације Стратегије јавно доступни.	
10.2.	Економски опоравак и развој неразвијених региона који су традиционално настањени националним мањинама (Sandžak – grad Novi Pazar i opštine Sjenica, Tutin, Prijepolje, Nova Varoš i Priboj), Источна Србија, општине Прешево, Бујановац и Медвеђа) кроз: - уklanjanje administrativnih barijera za brži ekonomski razvoj	- Министарство надлежно за послове привреде Координационо тело за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа	Континуирано	Буџет Републике Србије	Унапређен економски положај региона који су традиционално настањени националним мањинама (Источна Србија, општине Прешево, Бујановац и Медвеђа)	

Commented [M136]: Dopuna – prijedlog BNV.

područja i jedinica lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjina, - donošenje posebnog programa održivog razvoja i strateških planova razvoja za Sandžak i druga područja u kojima tradicionalno žive pripadnici manjina, - formiranje posebnog državnog budžetskog fonda za razvoj nedovoljno razvijenih područja gdje tradicionalno žive nacionalne manjine, - donošenje plana za poboljšanje stanja putne infrastrukture u područjima i jedinicama lokalne samouprave u kojima žive manjine, sa rokovima izvršenja, - utvrđivanje adekvatnog modela turističkog razvoja područja i jedinica lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjina, - utvrđivanje adekvatnih organizacionih struktura javnih službi kojima će se obezbijediti neometan i intenzivniji razvoj					
---	--	--	--	--	--

<i>područja i jedinica lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjina,</i> <i>- utvrđivanje organizacionih struktura javnih preduzeća, ustanova i drugih institucija sa javnim ovlašćenjima kojima će se obezbijediti neometan i intenzivniji razvoj područja i jedinica lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjina,</i> <i>- utvrđivanje adekvatnog modela upravljanja prirodnim resursima područja i jedinica lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjina, naročito rudnog, šumskog i vodnog bogatstva.</i> <i>- опоравак предузећа која су била носилац развоја ових региона.</i> <i>- подршка малим и средњим предузећима, предузетницима и задругама,</i> <i>-привлачење инвестиција.</i>					
--	--	--	--	--	--

Commented [M137]: Nove podaktivnosti u okviru aktivnosti 10.2. ili izdvojene aktivnosti – prijedlog BNV.

Commented [M138]: Brisano – prijedlog BNV. Podaktivnost je praktično nemoguće realizovati s obzirom da je veliki broj tih preduzeća poodavno ili ugašeno ili privatizovano.

10.3	<i>Izmjene i dopune Prostornog plana Republike Srbije kojim će se omogućiti nesmetan ekonomski razvoj i izgradnja adekvatne infrastrukture za održivi razvoj Sandžaka i drugih područja u kojima žive manjine.</i>	<i>Vlada Republike Srbije Narodna skupština</i>	<i>2016. godina</i>			
10.4	<i>Realizacija programa povratka protjeranih i raseljenih Bošnjaka tokom 90-tih godina 20. vijeka iz sela u opštinama Prijepolje i Priboj.</i>	<i>Program započet</i>	<i>Kontinuirano</i>	<i>Budžet Republike Srbije Budžeti opština Prijepolje i Priboj</i>	<i>Broj realizovanih programa Broj povratnika</i>	

Commented [M139]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M140]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

XI МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Тренутни пресек стања:

Република Србија је до сада потписала билатералне уговоре релевантне за остваривање мањинских права са Хрватском, Мађарском, Румунијом и „Бившом Југословенском Републиком Македонијом“. Како би се осигурала ефикасна примена ових споразума, потребно је обезбедити активнији рад билатералних комисија. У циљу унапређења заштите националних мањина у региону, потребно је интензивирати неформалну прекограничну сарадњу, проширити мрежу земаља са којима су потписани билатерални споразуми, као и промовисати толеранцију, просперитет, стабилност и мир у региону.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР УТИЦАЈА	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
---------------	----------------	-------------------	--------------------

Унапређење међународне сарадње између Републике Србије и матичних држава у погледу положаја националних мањина.		Наставак или успостављање активне међународне сарадње између Републике Србије и матичних држава у погледу питања од значаја за заштиту и остваривање права националних мањина.		Број састанака билатералних комисија за националне мањине. Број нових међународних споразума о сарадњи у области заштите права националних мањина између Републике Србије и матичних држава. Број радионица конференција за размену искустава, најбољих пракси и тема важних за националне мањине.	- Периодични извештај Саветодавног комитета Министара СЕ о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина - Записници са састанака билатералних комисија за националне мањине. -Службени гласник. -Закључци са конференција/радионица а доступни јавности.	
АКТИВНОСТИ		НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	РОК	ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ
11.1.	Наставак међународне сарадње посебно у региону, односно на подручју бивше СФРЈ и југоисточне Европе, кроз: - закључивање и спровођење билатералних и мултилатералних докумената у односу на питања од	- Министарство спољних послова - Ресорна министарства	Континуирано.	Буџет Републике Србије	Обновљен рад билатералних комисија за националне мањине. Билатералне комисије за националне мањине се састају у редовним	

	значаја за регион или односе између држава, као што је заштита и остваривање права мањинских заједница; -обнову рада постојећих билатералних комисија за националне мањине;				интервалима. Основане нове билатералне комисије за националне мањине са преосталим државама у региону.	
11.2.	Организовање, у сарадњи са ЕУ, Саветом Европе и ОЕБС-а, регионалних семинара за размену искустава о међународним стандардима и најбољим праксама у погледу положаја националних мањина.	- Министарство спољних послова - Ресорна министарства	Континуирано.	Буџет Републике Србије Донације	Регионални семинари за размену искустава о међународним стандардима и најбољим праксама у погледу положаја националних мањина се организују периодично.	
11.3.	Организовање радионица / конференција посвећених питањима од значаја за односе између држава у региону, као што је суочавање са прошлошћу, и питање заједничких проблема са којима се суочавају припадници ромске, египћанске и ашкалијске заједнице у читавом региону	-Организације цивилног друштва	Континуирано.	Буџет Републике Србије Донације	Организоване радионице / конференције посвећене питањима од значаја за односе између држава у региону, као што је суочавање са прошлошћу, и питање заједничких проблема са којима се суочавају припадници ромске, египћанске и ашкалијске заједнице у читавом	

					региону	
11.4	Izrada zajedničkih planova i programa prekogranične saradnje u oblasti ekonomskog razvoja, putne i druge infrastrukture, zaštite životne sredine i turizma.	Nadležna ministarstva Vlada Republike Srbije Jedinice lokalne samouprave Nacionalni savjeti nacionalnih manjina Organizacije civilnog društva (NVO)	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije Budžeti jedinica lokalne samouprave Fondovi EU	Broj izrađenih planova i programa Broj jedinica lokalne samouprave obuhvaćenih programima	
11.5	Izrada zajedničkih planova i programa prekogranične saradnje u oblasti obrazovanja, kulture, medija i službene upotrebe jezika i pisma.	Nadležna ministarstva Vlada Republike Srbije Jedinice lokalne samouprave Nacionalni savjeti nacionalnih manjina Organizacije civilnog	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije Budžeti jedinica lokalne samouprave Fondovi EU	Broj izrađenih planova i programa Broj jedinica lokalne samouprave obuhvaćenih programima	

Commented [M141]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Commented [M142]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

		<i>društva (NVO)</i>				
11.6.	<i>Izrada zajedničkih prekograničnih i drugih programa i projekata za korištenje fondova Evropske unije.</i>	<i>Nadležna ministarstva</i> <i>Vlada Republike Srbije</i> <i>Jedinice lokalne samouprave</i> <i>Nacionalni savjeti nacionalnih manjina</i> <i>Organizacije civilnog društva (NVO)</i>	<i>Kontinuirano</i>	<i>Budžet Republike Srbije</i> <i>Budžeti jedinica lokalne samouprave</i> <i>Fondovi EU</i>	<i>Broj izrađenih planova i programa</i> <i>Broj jedinica lokalne samouprave obuhvaćenih programima</i>	

Commented [M143]: Nova aktivnost – prijedlog BNV.

Bošnjačko nacionalno vijeće
Bosniac National Council

PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA AKCIONOG
PLANA ZA OSTVARIVANJE PRAVA
NACIONALNIH MANJINA U OKVIRU
PREGOVARAČKOG POGLAVLJA 23

**AKTIVNOSTI BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA U VEZI SA IZRADOM
AKCIONOG PLANA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NACIONALNIH MANJINA
U OKVIRU PREGOVARAČKOG POGLAVLJA 23.**

(Aktivnosti Bošnjačkog nacionalnog vijeća navedene su hronološkim redom)

Napomena: Ovaj izvještaj sadrži informacije vezane za aktivnosti koje je BNV preduzimalo u postupku izrade Akcionog plana za ostvarivanje prava manjina učestvujući na sastancima sa predstavnicima državnih organa, radom u Radnoj grupi za izradu Akcionog plana, aktivnostima unutar Vijeća i kontaktima sa predstavnicima međunarodnih institucija, organizacija i diplomatskih predstavništava u Republici Srbiji.

7. aprila 2015. godine – Konstituisana Radna grupa za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u okviru pregovaračkog poglavlja 23.

Bošnjačko nacionalno vijeće u Radnoj grupi predstavljao je potpredsjednik Vijeća Muhedin Fijuljanin na osnovu ovlašćenja predsjednika Vijeća.

9. i 10. maj 2015. godine – Održana sjednica Koordinacije nacionalnih vijeća nacionalnih manjina u Kovačici.

Koordinacija nacionalnih vijeća nacionalnih manjina, na sastanku održanom u Kovačici, donijela je odluku da od Vlade Republike Srbije i nadležnih ministarstava zatraži hitno rješavanje problema u oblasti obrazovanja, službene upotrebe jezika i pisma, kulture i informisanja i da se zaključci usvojeni na sjednici Koordinacije uključe u nacrt Akcionog plana za nacionalne manjine.

Sjednici Koordinacije u ime Bošnjačkog nacionalnog vijeća prisustvovali potpredsjednik Vijeća Esad Džudžo i sekretar Vijeća Ahmedin Škrijelj.

13. maj 2015. godine – Sastanak predstavnika nacionalnih vijeća sa ministrom kulture i informisanja. Sastanku su u ime BNV-a prisustvovali potpredsjednik Muhedin Fijuljanin i sekretar Vijeća Ahmedin Škrijelj.

Predstavnici Bošnjačkog nacionalnog vijeća su tražili od ministra Ivana Tasovca i državnog sekretara Saše Mirkovića da se manjinama omogući ostvarivanje Ustavom garantovanog prava na informisanje na maternjem jeziku, a koje je privatizacijom medija koji su proglašeni od posebnog značaja za manjine u potpunosti uskraćeno. Na sastanku je takođe zatraženo od nadležnih u ministarstvu kulture i informisanja da podrže stavove Koordinacije i BNV-a u oblasti informisanja kako bi se isti našli u Akcionom planu za ostvarivanje prava manjina.

1. jun 2015. godine – Predstavnicima Koordinacija nacionalnih vijeća manjina održali sastanak sa ministrom prosvjete Srđanom Verbićem. Ispred BNV-a sastanku su prisustvovali potpredsjednici Vijeća, Muhedin Fijuljanin i Esad Džudžo.

Predstavnicima Bošnjačkog nacionalnog vijeća su tražili da se riješi problem onemogućavanja izjašnjavanja pripadnika bošnjačke nacionalne zajednice za nastavu na svom maternjem bosanskom jeziku, posebno u opštinama Prijepolje i Priboj.

Ukazano je i na probleme u postupku usvajanja nastavnih planova i programa, posebno historije, u vezi sa čim se pokušava osporiti nacionalni identitet Bošnjaka i izbaciti pominjanje historijske regije Sandžak iz tih sadržaja. Zatražena je izrada posebnog kataloga udžbenika na manjinskim jezicima i uključenje udžbenika na bosanskom jeziku u program besplatnih udžbenika

Predstavnicima Bošnjačkog nacionalnog vijeća su zatražili podršku od ministra prosvjete da se akcionim planom predvide konkretna rješenja u oblasti obrazovanja kojima će se dugoročno riješiti problemi sa kojima se Bošnjaci i druge manjine susreću u ovoj oblasti.

16. jun 2015. godine – Sjednica Koordinacije nacionalnih vijeća u Novom Sadu. Sjednici je u ime BNV-a prisustvovao potpredsjednik Vijeća Esad Džudžo.

Na sastanku je utvrđen prijedlog Koordinacije nacionalnih vijeća manjina za materijalne i formalne elemente Akcionog plana za ostvarivanje prava manjina za poglavlje 23.

22. jun 2015. godine – U Palati „Srbija“ u Beogradu održana je sjednica Radne grupe za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina za poglavlje 23.

Istog dana je održana je posebna sjednica Koordinacije nacionalnih vijeća manjina povodom zasijedanja Radne grupe za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

Sastancima su prisustvovali potpredsjednici Vijeća, Muhedin Fijuljanin i Esad Džudžo.

Raspravljajući o procesu izrade Akcionog plana, Koordinacija nacionalnih vijeća je hitno zatražila obustavljanje postupka privatizacije manjinskih medija kako bi se do kraja godine, u saradnji nacionalnih vijeća i nadležnih državnih organa, pronašla adekvatna rješenja za valjano informisanje na jezicima manjina, posebno Albanaca, Bošnjaka i Bugara.

Na prijedlog BNV Koordinacija nacionalnih vijeća je predložila izmjene i dopune prijedloga sadržaja Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

Koordinacija je usvojila zaključak na osnovu koga će manjine dostaviti svoje prijedloge za zajedničke predstavnike za Nacionalni prosvjetni savjet, REM (bivša RRA) i Nacionalni savjet za kulturu.

27. jun 2015. godine – Bošnjačko nacionalno vijeće je Radnoj grupi za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava manjina dostavilo prijedlog za izmjene i dopune materijalnih i formalnih elemenata Akcionog plana za ostvarivanje prava manjina.

29. juna 2015. godine - Bošnjačko nacionalno vijeće je zauzelo stav da se kroz Akcioni plan za pregovaračka poglavlja 23. i 24. predlože ustavne promjene pa je s'tim u vezi organizovalo javne rasprave na temu „Reforma političkog sistema Republike Srbije“.

Prva sesija javne rasprave održana je 29. juna 2015. godine u prostorijama Glavnog ureda Vijeća u Novom Pazaru.

1. jul 2015. godine – Beograd, „Aeroklub“, ul. Uzun Mirkova, Održana sesija Regionalnog Forumu u organizaciji Savjeta za inkluzivno upravljanje iz Pensilvanije (SAD) na temu "Izrada akcionog plana za manjine i pregovori sa Evropskom unijom u poglavlju 23“.

Na sastanku je učestvovala Tanja Mišćević, šef Pregovaračkog tima Srbije sa EU, Dušanka Popović, savjetnik u Kancelariji Vlade Republike Srbije za ljudska i manjinska prava, predstavnici Nacionalnog konventa, predstavnici nevladinih organizacija, narodni poslanici iz Sandžaka, predstavnici institucija i organizacija koji su zastupljeni u radu Regionalnog foruma, stručnjaci iz oblasti manjinskih prava i predsjednici sandžačkih opština.

U ime Bošnjačkog nacionalnog vijeća sastanku su prisustvovali predsjednik Vijeća dr. Sulejman Ugljanin i sekretar Ahmedin Škrijelj.

6. jula 2015. godine – Održana Druga sesija javne rasprave na temu „Reforma političkog sistema Republike Srbije“ u prostorijama Glavnog ureda Vijeća u Novom Pazaru

7. jul 2015. godine - Održana je 2. sjednica Republičkog savjeta za nacionalne manjine.

Sjednici Savjeta u ime BNV-a prisustvovao je potpredsjednik Vijeća Muhedin Fijuljanin.

Fijuljanin je na sjednici iznio zamjerke na način rada Radne grupe za izradu Akcionog plana i zatražio od prisutnih predstavnika državnih organa da utiču da se prijedlozi BNV-a u vezi materijalnih elemenata prihvate.

9. jula 2015. godine – Održana Treća sesija javne rasprave na temu „Reforma političkog sistema Republike Srbije“ u Priboju.

13. jula 2015. godine - Održana Četvrta sesija javne rasprave na temu „Reforma političkog sistema Republike Srbije“ u Novom Pazaru u Glavnom uredu Vijeća.

15. jul 2015. godine – Održana Peta sesija javne rasprave na temu „Reforma političkog sistema Republike Srbije“ održana je u Novoj Varoši.

29. jul 2015. godine – Održan je treći sastanak Radne grupe za izradu Akcionog plana za prava nacionalnih manjina. Radna grupa je na trećoj sjednici usvojila elemente Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina. Radna grupa nije usvojila prijedlog predstavnika BNV-a kojim je predviđeno dodavanje 12.-tog materijalnog elementa kojim su predložene ustavne promjene, rješavanje statusnih pitanja za pripadnike manjinskih naroda i uspostavljanje srednjeg nivoa vlasti za historijsku regiju Sandžak u kojoj tradicionalno žive Bošnjaci i za druge regije u Srbiji nastanjene pripadnicima nacionalnih manjina.

Predstavnici Vijeća na 3. sjednici Radne grupe bili su potpredsjednici Vijeća Muhedin Fijuljanin i Esad Džudžo.

3. avgust 2015. godine – Predstavnici Koordinacija nacionalnih vijeća održali sastanak sa ministrom prosvjete Srđanom Verbićem. Sastanak je održan u cilju realizacije zaključaka sa sjednice Koordinacije nacionalnih vijeća u Kovačici (09. i 10. maj 2015.). Predstavnik Vijeća koji je učestvovao na sastanku, potpredsjednik Esad Džudžo, ponovo je zatražio od ministra prosvjete da prijedlozi nacionalnih vijeća iz oblasti obrazovanja postanu sastavni dio Akcionog plana za ostvarivanje prava manjina.

14. avgust 2015. godine - Bošnjačko nacionalno vijeće posjetila je delegacija Ambasade Sjedinjenih Američkih Država koju je predvodio ambasador N.J.E. Michael Kirby, kome su prezentirane informacije u vezi sa radom Vijeća, saradnjom sa drugim nacionalnim vijećima kroz Koordinaciju nacionalnih vijeća i radom u Radnoj grupi za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

19. i 20. septembar 2015. godine – Drugi sastanak Koordinacije nacionalnih vijeća u Kovačici.

Sastanku su prisustvovali članovi odbora svih nacionalnih vijeća.

Koordinacija i članovi svih odbora nacionalnih vijeća usaglasili su sadržaj dijela Akcionog plana za poglavlje 23 koje Republika Srbija vodi u pregovorima za pristupanje Evropskoj uniji, a odnosi se na manjinska prava.

Na osnovu iznijetih prijedloga, odnosno zaključka, sa sastanaka resornih odbora, svi predstavnici nacionalnih vijeća su u plenumskoj raspravi na sastanku Koordinacije donijeli odluke koje će zastupati posebna delegacija manjina u razgovorima sa nadležnim ministarstvima.

22. septembar 2015. godine – šef Misije OEBS-a u Srbiji N.J.E. ambasador Peter Burkhard sa saradnicima posjetio je Bošnjačko nacionalno vijeće.

Sastanku su prisustvovali predsjednik Vijeća dr. Sulejman Ugljanin, predsjednik Izvršnog odbora Vijeća prof. dr. Hasim Mekić i sekretar Vijeća Ahmedin Škrijelj.

Ambasador N.J.E. Peter Burkhard upoznat je da Vijeće pored osnovnih dužnosti propisanih zakonom, radi i aktivno učestvuje u reformi političkog sistema, izradi Akcionog plana za nacionalne manjine za poglavlja 23. i 24. za pristupanje Srbije Evropskoj uniji kao i izradi novog krovnog manjinskog zakona i da Vijeće za svaku od navedenih aktivnosti ima konkretne prijedloge.

22. septembar 2015. godine – Održan okrugli sto "Principi politike integracije nacionalnih manjina u R. Srbiji" u organizaciji Foruma za etničke odnose.

Okruglom stolu u ime Vijeća prisustvovali su potpredsjednici Vijeća Vasvija Gusinac i Muhedin Fijuljanin.

Na okruglom stolu predstavnici Vijeća istakli su nužnost promjene postojećeg zakonskog okvira, preciziranje statusa nacionalnih vijeća i uspostavljanje adekvatnih zaštitnih mehanizama, ustanovljenje jasnih krivičnih sankcija za prekršioce zakona u pogledu manjinskih prava, kao i iznalaženje čvrstih sistemskih rješenja koja će manjinskim narodima garantovati sigurnost, ravnopravnost, unapređenje i očuvanje prava i identiteta, ekonomski razvoj ali i uspostavljanje srednjeg nivoa vlasti kao garanta za političku egzistenciju manjina u Srbiji.

Predstavnici Vijeća sve prisutne na okruglom stolu upoznali su da gore navedeni stavovi moraju biti sastavni dio Akcionog plana za ostvarivanje prava manjina ukoliko država ima volju da preuzme odgovornost za status i položaj manjina.

24. septembar 2015. godine – Sastanak Koordinacije nacionalnih vijeća sa delegacijom Odbora za ljudska prava Evropskog parlamenta.

Predsjednica Koordinacije nacionalnih vijeća, Ana Tomanova, je govorila u ime svih nacionalnih vijeća i iznela detalje o radu radionica u Kovačici, gde su predstavnici nacionalnih vijeća učestvovali u izradi predloga Akcionog plana za poglavlja 23 i 24, vezano za ljudska i manjinska prava.

Mišljenje Koordinacije je, da nije uspostavljen potreban partnerski odnos sa organima države i da se predlozi Koordinacije, koji su bili načinjeni na pomenutim radionicama, ne unose adekvatno u nacrt Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

Sastanku je prisustvovao potpredsjednik Vijeća Esad Džudžo.

29. septembar 2015. godine – u Sjenici održana sesija Regionalnog Foruma u organizaciji Savjeta za inkluzivno upravljanje iz Pensilvanije (SAD) i Akademске inicijative „Forum 10“ na temu "Pregovori Srbije sa EU u poglavlju 23 i izrada Akcionog plana za manjine"

Tokom sesije razgovaralo se o najvažnijim elementima pregovora u poglavlju 23 koji su od značaja za Bošnjake i ostale građane regiona Sandžaka, kao i deo posvećen procesu izrade Akcionog plana za manjine u okviru poglavlja 23. Cilj je da se sačine preporuke i načini na koje bi lokalne zajednice i organizacije mogle efikasnije da se uključe u ovaj proces.

30. septembar 2015. godine – U organizaciji Evropske delegacije za stabilizaciju i pridruživanje Srbije, Komiteta Evropskog parlamenta za pitanja manjina na

Zapadnom Balkanu i članova Evropskog Parlamenta, održan je seminar „Izazovi i mogućnosti za Nacionalne manjine u Srbiji“.

Seminaru su prisustvovali predsjednici nacionalnih vijeća Rumunske, Slovačke, Hrvatske, Albanske, Mađarske, Bugarske, Bošnjačke, Makedonske i Romske manjine u Srbiji.

Na seminaru su usvojeni zaključci kojima se naglašava značaj usvajanja kvalitetnog Akcionog plana za manjine u procesu pristupanja Srbije Evropskoj uniji.

13. oktobra 2015. godine - U Subotici je održana konferencija „Predstavljanje najbolje prakse u oblasti nacionalnih manjina u Mađarskoj“.

Potpredsjednik Vijeća Muhedin Fijuljanin je tokom učešća u raspravi posvećenoj problematici zaštite manjinskih prava, kao i radu na Akcionom planu za manjine, još jednom naglasio značaj izrade Akcionog plana za manjine koji će uvažavati sve potrebe i zahtjeve manjina i ukazao na činjenicu tzv. asimetrije u poštovanju manjinskih prava u Srbiji, odnosno postojanje jedne prakse na području Vojvodine a sasvim druge i drugačije u ostalim dijelovima Srbije.

14. oktobra 2015. godine - Izrađen Prvi nacrt Akcionog plana za sprovođenje prava nacionalnih manjina i dostavljen Bošnjačkom nacionalnom vijeću

Istog dana je održana vanredna sjednica svih Odbora Vijeća na kojoj su članovi odbora razmatrali tada aktuelni Nacrt Akcionog plana i upoznali se sa aktivnostima predstavnika BNV-a u Radnoj grupi za izradu Akcionog plana.

Odbori Vijeća utvrdili su primjedbe na sadržinu Nacrta Akcionog plana po oblastima i dostavili ih članu Radne grupe ispred Vijeća da ih ugradi u komentare i prijedloge BNV-a na Akcionu plan.

16. oktobar 2015. godine - Održan sastanku sa Prvim potpredsjednikom Vlade, ministrom spoljnih poslova i aktuelnom predsjedavajućem OSCE-a Ivicom Dačićem.

Predstavnici BNV-a su naglasili da je neophodno da država Srbija, Vlada i sve institucije sa svoje strane pokažu puno poštovanje za odluke Bošnjačkog nacionalnog vijeća kao i za prijedloge koje daju legitimni predstavnici Bošnjaka u cilju što efikasnijeg pregovaranja, pogotovo u oblastima pregovaračkih poglavlja 23 i 24.

Istaknuto je da BNV daje svoj puni doprinos procesu evropskih integracija i želi da pomogne Srbiji u otklanjanju svih prepreka na njenom putu ka Evropskoj uniji, ali to neće raditi tako što će odustajati od prava koja pripadaju Bošnjacima i tako što će činiti štetu interesima Bošnjačkog naroda u Srbiji.

19. oktobar 2015. godine – Održana sjednica Predsjedništva BNV-a na kojoj je predsjedništvo Vijeća izrazilo neslaganje sa prijedlogom Akcionog plana za manjine i planiranim aktivnostima u okviru istog. Predsjedništvo Vijeća utvrdilo je stavove koje će predstavnik Vijeća u Radnoj grupi za izradu Akcionog plana prezentovati članovima Radne grupe na prvoj narednoj sjednici.

03. novembar 2015. godine - Održana 3. sjednica Republičkog savjeta za nacionalne manjine na kojoj je učestvovao potpredsjednik Vijeća Muhedin Fijuljanin.

Predstavnik Vijeća na sjednici upoznao je predstavnike Vlade i ministarstava sa činjenicom da postupak izrade Akcionog plana za ostvarivanje prava manjina ne ide u dobrom smjeru jer se zahtjevi manjina grubo ignorišu.

Nakon sjednice sekretar Vijeća, Ahmedin Škrijelj, upućuje pismo ambasadama i ostalim stranim predstavništvima u kome se traži da predstavnici međunarodnih institucija i organizacija utiču na Vladu Republike Srbije da promjeni odnos prema nacionalnim savjetima nacionalnih manjina i da utiču da se Akcioni plan za nacionalne manjine radi dogovorom uz uvažavanje problema i potreba nacionalnih manjina.

4. novembar 2015. godine – upućeni su komentari i prijedlozi Bošnjačkog nacionalnog vijeća na Nacrt Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

10. novembra 2015. godine - Održana jednodnevna konferencija u Novom Sadu posvećena izradi Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina na kojoj su predstavljeni komentari i prijedlozi Bošnjačkog nacionalnog vijeća na Nacrt Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

Konferenciji je u ime Vijeća prisustvovala Vasvija Gusinac, potpredsjednik.

14. i 15. novembar 2015. godine - U Vršcu održan je 4. sastanak Radne grupe za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

Predstavnici Vijeća u Radnoj grupi ponovo su zatražili da se u Akcioni plan za ostvarivanje prava nacionalnih manjina unesu prijedlozi aktivnosti Bošnjačkog nacionalnog vijeća od važnosti za ostvarenje prava Bošnjaka i drugih manjina u Republici Srbiji.

Svi prijedlozi predstavnika Vijeća su ignorisani.

Vijeće su na sastanku predstavljali potpredsjednici Vasvija Gusinac i Muhedin Fijuljanin.

17. novembra 2015. godine – Bošnjačko nacionalno vijeće uputilo je dopis Vladi Republike Srbije i drugim državnim organima o mogućim razlozima za napuštanje Radne grupe za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava manjina.

Bošnjačko nacionalno vijeće se istim povodom obratilo i diplomatskim predstavništvima u Srbiji kao i međunarodnim institucijama i organizacijama.

18. 19. i 20. novembar 2015. godine – Održane sjednice Koordinacije nacionalnih vijeća u Ečkoj. Koordinacija je podržala prijedlog BNV-a o unošenju aktivnosti u Akcionom planu za ostvarivanje prava manjina koja se odnosi na izmjene ustavno-pravnog okvira kojima bi se unaprijedio status i položaj nacionalnih manjina u Srbiji, izvršila regionalizacija i decentralizacija zemlje kroz regionalni ili neki drugi oblik organizacije vlasti na takozvanom „srednjem nivou vlasti“, poštovanjem tradicionalnih

područja na kojima manjine žive i njihove izražene volje, radi efikasnijeg i funkcionalnijeg ostvarenja prava manjina na tom području.

Sastanku su u ime Vijeća prisustvovali potpredsjednik Muhedin Fijuljanin i sekretar Ahmedin Škrijelj.

23. novembar 2015. godine - u Palati „Srbija“ u Beogradu održan 5. sastanak Radne grupe za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava manjina.

Potpredsjednik Vijeća Muhedin Fijuljanin, kao ovlašćeni učesnik Radne grupe ispred Vijeća, na sjednici Radne grupe za izradu Akcionog plana za manjine obavijestio je Radnu grupu da predstavnici Vijeća neće učestvovati u daljem radu Radne grupe zbog neuvažavanja i ignorisanja zahtjeva BNV-a i da je prijedlog Akcionog plana koji donese Radna grupa nelegitiman za Bošnjačko nacionalno vijeće.

26. novembar 2015. godine - Bošnjačko nacionalno vijeće posjetila je delegacija Ambasade Velike Britanije kojoj su prezentirane informacije u vezi sa stavovima Vijeća vezanim za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u okviru i razlozima o napuštanju Radne grupe.

Sastanku su prisustvovali potpredsjednik Vijeća Vasvija Gusinac, predsjednik Izvršnog odbora Vijeća prof. dr. Hasim Mekić i sekretar Vijeća Ahmedin Škrijelj.

26. novembar 2015. godine - Izvršni odbor Vijeća održao sjednicu na kojoj je usvojio zaključak kojim je zatražio od državnih organa da stvore uslove za povratak predstavnika Bošnjačkog nacionalnog vijeća u rad Radne grupe za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina na način tako što će se svi prijedlozi i zahtjevi BNV-a uvrste u Akcioni plan.

27. novembar 2015. godine – Predsjedništvo Bošnjačkog nacionalnog vijeća donijelo je odluku o održavanju Posebne sjednice Vijeća povodom okolnosti nastalih u izradi Akcionog plana za ostvarivanje prava manjina u okviru poglavlja 23.

27. novembar 2015. godine – U ime Bošnjačkog nacionalnog vijeća, predsjednik Vijeća dr. Sulejman Ugljanin uputio je pismo Predsjedniku Republike, predsjedniku Vlade Srbije, predsjednici Skupštine Srbije, prvom potpredsjedniku Vlade, ministru spoljnih poslova i aktuelnom predsjedavajućem OSCE-a, ministarki državne uprave i lokalne samouprave, ministru pravde, ministarki zaduženoj za evropske integracije, šefu pregovaračkog tima Srbije sa EU i predsjedniku Radne grupe za izradu Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u okviru pregovaračkog poglavlja 23. i obavijestio ih o problemima zbog kojih je predstavnik BNV-a istupio iz Radne grupe.

Predsjednik Vijeća ih je pozvao da u skladu sa svojim ovlašćenjima i snagom svog autoriteta pomognu da se otklone postojeće prepreke kako bi Bošnjačko nacionalno vijeće nastavilo rad u Radnoj grupi.

Tim povodom predsjednik Vijeća je uputio pisma slične sadržine i ambasadama i predstavnicima međunarodnih institucija i organizacija u Srbiji i obavijestio ih o razlozima za napuštanje Radne grupe.

30. novembar 2015. godine - Bošnjačko nacionalno vijeće je održalo posebnu sjednicu Vijeća povodom okolnosti nastalih u vezi izrade Akcionog plana za manjine.

Tim povodom Bošnjačko nacionalno vijeće je usvojilo prijedlog izmjena i dopuna Akcionog plana Republike Srbije za manjine, kao i odluku u kojoj su sadržani dalji koraci koje će Vijeće preduzeti sa ciljem da zahtjevi i potrebe bošnjačkog naroda postanu sastavni dio Akcionog plana Republike Srbije za manjine.

1. decembar 2015. godine – Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća i predsjednik manjinske poslaničke grupe „SDA Sandžaka – PDD“ dr. Sulejmana Ugljanina je na sjednici Skupštine Republike Srbije zatražio objašnjenje od predsjednika Vlade, ministra spoljnih poslova, ministarke državne uprave i lokalne samouprave, ministra pravde, te ministarke zadužene za evropske integracije, šefa pregovaračkog tima Srbije sa EU i predsjednika Radne grupe za izradu Akcionog plana, zašto i sa kojim ciljem Vlada preko svoje Radne grupe odbija da u Akcioni plan za manjine, uvrsti probleme i prijedloge Bošnjaka koje predlažu njihovi legitimni predstavnici u Radnoj grupi.

**ACTIVITIES OF BOSNIAK NATIONAL COUNCIL IN REGARD TO THE DRAFT OF
THE ACTION PLAN FOR EXERCISE OF RIGHTS OF NATIONAL MINORITIES
WITHIN NEGOTIATION CHAPTER 23.**

(Activities of the Bosniak National Council are listed in chronological order)

Note: This report contains information related to the activities undertaken by the Bosniak National Council in the process of developing an action plan for the realization of minority rights by participating in meetings with representatives of state bodies, the work in the Working Group for drafting the Action Plan, the activities within the Council and contacts with representatives of international institutions, organizations and diplomatic missions in the Republic of Serbia.

April 7, 2015 - Constituted Working Group for drafting the Action Plan for the realization of the rights of national minorities within the negotiating framework of chapter 23.

Bosniak National Council in the Working Group was represented by Vice-President of the Council - Muhedin Fijuljanin based on the authority of the President of the Council.

May 9 and 10, 2015 – Held session of the Coordinating Committee of national councils of national minorities in Kovačica.

Coordination of national councils of national minorities, at a meeting held in Kovacica, has decided to request the Government of the Republic of Serbia and relevant ministries to urgently address the problems in the area of education, the official use of language and script, culture and information and conclusions adopted at the session of the Coordination be included in Draft Action Plan for National Minorities.

Session of the Coordination on behalf of the Bosniak National Council was attended by Vice President of the Council Esad Dzudza and the Secretary Ahmedin Škrijelj.

May 13, 2015 - Meeting of representatives of national councils with the Minister of Culture and Information. The meeting was attended in the name of Bosniak National Council by Muhedin Fijuljanin the vice president, and secretary of the Council Ahmedin Škrijelj.

Representatives of the Bosniak National Council called on the Minister Ivan Tasovac and Secretary of State Sasa Mirkovic to provide minorities to exercise the constitutionally guaranteed right to information in their own language, and what is the privatization of the media which have been declared of special concern for minorities been totally denied. At the meeting was also requested by the competent authorities in the ministry of culture and information to support the views of the Coordination and

the Bosniak National Council in the field of information so that they could be found in the Action Plan for the realization of the rights of minorities.

June 1, 2015 - Representatives of the Coordination of national Councils of National Minorities held a meeting with Education Minister Srdjan Verbic. In front of the Bosniak National Council, the meeting was attended by the Vice-Presidents of the Council, Muhedin Fijuljanin and Esad Dzudza.

Representatives of the Bosniak National Council sought to be solved the problem of prevention of declaring the Bosniaks for education in their native Bosnian language, particularly in the municipalities of Prijepolje and Priboj.

It was pointed to the problems in the process of adoption of curricula, especially history, in reference to what it is tried to challenge the national identity of Bosniaks and remove references to the historical region of Sandzak from these facilities. It is requested the preparation of a special catalog of textbooks in minority languages and engaging textbooks in Bosnian language in the program of free textbooks

Representatives of the Bosniak National Council requested the support of the Minister of Education so that the action plan provides concrete solutions in the field of education that will solve long-term problems that the Bosnians and other minorities in this area face.

June 16, 2015 - Meeting of the Coordinating Committee of National Council in Novi Sad. The session was the name of Bosniak National Council attended by the vice president of the Council - Esad Dzudza.

The meeting established the proposal of the Coordination of national Councils of National Minorities for the material and formal elements of the Action Plan for the realization of the right of minorities to chapter 23.

June 22, 2015 - In the Palace "Serbia" in Belgrade was held a session of the Working Group for drafting the Action Plan for the realization of the rights of national minorities in chapter 23.

On the same day was held a special session of the Coordination of national Councils of national minorities on the occasion of the meeting of the Working Group for drafting the Action Plan for the realization of the rights of national minorities.

The meetings were attended by the vice presidents of the Council, Muhedin Fijuljanin and Esad Dzudza.

Discussing the process of developing an action plan, Coordination of national councils has urgently requested the suspension of the process of privatization of minority media to the end of the year, in cooperation between national councils and competent state bodies, found adequate solutions for the proper information in minority languages, especially Albanians, Bosniaks, Bulgarians.

On the proposal of Bosniak National Council - Coordination of National Councils, has proposed amendments to the proposed content of the Action Plan for the realization of the rights of national minorities.

The Coordination has adopted a conclusion on the basis of which the minority will submit their proposals for joint representatives for the National Education Council, REM – Regulatory body for electronic media (former RBA) and the National Council for Culture.

June 27, 2015 - The Bosniak National Council submitted to the Working Group for drafting the Action Plan for the realization of the rights of minorities a proposal to amend the material and formal elements of the Action Plan for the realization of the rights of minorities.

June 29, 2015 - The Bosniak National Council took a stand that the Action Plan for negotiation chapters 23 and 24 propose constitutional amendments, so in relation to that organized a public debate on "The reform of the political system of the Republic of Serbia".

The first session of the public debate was held on June 29, 2015 at the premises of the Central Office of the Council in Novi Pazar.

July 1, 2015 - Belgrade, "Aero Club", street Uzun Mirkov, held session of the Regional Forum organized by the Council for Inclusive Governance of Pennsylvania (USA) on the topic of "The Action Plan for minorities and the negotiations with the European Union in Chapter 23".

The meeting was attended by Tanja Miscevic, head of Serbia's negotiating team with the EU, Dusanka Popovic, adviser in the Office for Human and Minority Rights of the Government of the Republic of Serbia, representatives of the National Convention, NGO representatives, MPs from Sandzak, representatives of institutions and organizations that are represented in the work of the Regional Forum, experts in the field of minority rights and the presidents of Sandzak municipalities.

On behalf of the Bosniak National Council meeting was attended by the President of the Council Dr. Sulejman Ugljanin and Secretary Ahmedin Skrijelj.

July 6, 2015 - The second session of the public hearing on "The reform of the political system of the Republic of Serbia" held in the premises of the Central Office of the Council of Novi Pazar

July 7, 2015 - The 2nd session of the Republican Council for National Minorities.

The session of the Council on behalf of the Bosniak National Council was attended by Vice President of the Council Muhedin Fijuljanin.

Fijuljanin at the meeting expressed objections to the way of the work of the Working Group for drafting the Action Plan and asked of the representatives of the state authorities to influence the acceptance of the Bosniak National Council's proposals regarding the material elements.

July 9, 2015 - The third session of the public hearing on "The reform of the political system of the Republic of Serbia" in Priboj.

July 13, 2015 - The fourth session of the public hearing on "The reform of the political system of the Republic of Serbia" in Novi Pazar in the Head Office of the Council.

July 15, 2015 - Fifth session of the public hearing on "The reform of the political system of the Republic of Serbia" was held in Nova Varos.

July 29, 2015 - The third meeting of the Working Group for drafting the Action Plan for the rights of national minorities. The working group at the third session adopted elements of the Action Plan for the realization of the rights of national minorities. The Working Group did not adopt the proposal of the representatives of Bosniak National Council which proposed adding 12th material elements by which are proposed constitutional changes, solving status issues for members of minority peoples and the establishment of mid-level government for the historical region of Sandzak which is traditionally inhabited by Bosniaks and for the other regions Serbia inhabited by ethnic minorities.

Representatives of the Council at third session of the Working Group were the vice presidents of the Council Muhedin Fijuljanin and Esad Dzudza.

August 3, 2015 - Representatives of the Coordinating Committee of National Councils held a meeting with Education Minister Srdjan Verbic. The meeting was held in order to implement the conclusions of the meeting of the Coordinating Committee of National Council in Kovačica (09 and 10 May 2015). A representative of the Council who participated at the meeting, Vice President Esad Dzudza, again asked the Minister of Education that the proposals of the national council of education become an integral part of the Action Plan for the realization of the rights of minorities.

August 14, 2015 - The Bosniak National Council was visited by the delegation of US Embassy led by Ambassador HE Michael Kirby, who was presented the information regarding the work of the Council, cooperation with other national councils through

the Coordinating Committee of National Councils and the work of the Working Group for drafting the Action Plan for the realization of the rights of national minorities.

September 19 and 20, 2015 - The second meeting of the Coordinating Committee of National Councils in Kovacica.

The meeting was attended by board members of all the national councils.

Coordination and members of the board of the national councils agreed on the content part of the Action Plan for Chapter 23 by the Republic of Serbia is in negotiations to join the European Union, relating to minority rights.

Based on the presented proposal or conclusion of the meetings of relevant committees, all representatives of national councils in the plenum discussion at a meeting of the Coordinating Committee made decisions which will represent the special delegation of minorities in talks with the ministries.

September 22, 2015 - Head of the OSCE Mission in Serbia, HE Ambassador Peter Burkhard and his associates visited the Bosniak National Council.

The meeting was attended by the President of the Council Dr. Sulejman Ugljanin, President of the Executive Board the PhD Hasim Mekic and the Secretary Ahmedin Skrijelj.

Ambassador HE Peter Burkhard was informed the Council in addition to the basic duties as prescribed by law, works and actively participates in the reform of the political system, the Action Plan for National Minorities for chapters 23 and 24 for Serbia's accession to the European Union as well as the drafting of a new roof minority law and that the Council for each of these activities has concrete proposals.

September 22, 2015 - Round table "The principles of the policy of integration of national minorities in the Republic of Serbia", organized by the Forum for Ethnic Relations.

Roundtable on behalf of the Council was attended by the Vice-Presidents of the Council Vasvija Gusinac and Muhedin Fijuljanin.

At the roundtable, representatives of the Council stressed the necessity of changing the existing legal framework, specifying the status of the national councils and the establishment of adequate protection mechanisms, the establishment of clear criminal sanctions for violators of the law with respect to minority rights, as well as finding solid system solutions that will guarantee the safety of national minorities, equality, promotion and preservation of the rights and identity, economic development as well as the establishment of mid-level government as a guarantor of the political existence of minorities in Serbia.

Representatives introduced all present at the round table meeting that the above-mentioned paragraphs must be an integral part of the Action Plan for the realization

of minority rights if the government if the state has the will to take responsibility for the status and position of minorities.

September 24, 2015 - A meeting of the Coordinating Committee of National Councils with delegation of the Human Rights Committee of the European Parliament.

President of the Coordinating Committee of National Councils, Ana Tomanov, speaking on behalf of all national councils provided details

about the workshops in Kovacica, where representatives of national councils participated in the drafting of the Action Plan for Chapters 23 and 24, in relation to human and minority rights.

The opinion of Coordinating Committee is, that there has not been established required partnership with the authorities of the state and that the proposals of Coordination, which were made in the same workshops, are not entered properly in the draft Action Plan for the realization of the rights of national minorities.

The meeting was attended by Vice President of the Council Esad Dzudza.

September 29, 2015 - in Sjenica was held a session of the Regional Forum organized by the Council for Inclusive Governance of Pennsylvania (USA) and the Academic Initiative "Forum 10" on "The negotiations between Serbia and EU in the chapter 23 and drafting the Action Plan for minorities"

During the session was discussed about the most important elements of the negotiations under Chapter 23, which are of importance for the Bosniaks and other citizens of the Sandzak region, as well as a section on the process of developing an action plan for minorities in Chapter 23. The aim is to prepare recommendations and ways in which local communities and organizations could more effectively engage in this process.

September 30, 2015 - In the organization of the European Delegation to Serbia Stabilization and Association Committee of the European Parliament on minority issues in the Western Balkans and members of the European Parliament, was a seminar "Challenges and Opportunities for Ethnic Minorities in Serbia".

The seminar was attended by the presidents of the National Council of the Romanian, Slovak, Croatian, Albanian, Hungarian, Bulgarian, Bosniak, Macedonian and Roma minority in Serbia.

The seminar adopted conclusions that emphasize the importance of adopting a quality action plan for minorities in the process of Serbia's EU accession.

October 13, 2015 - In Subotica was a Conference on "Presentation of the best practices in the field of national minorities in Hungary."

Vice President of the Council Muhedin Fijuljanin during participation in the debate on the issue of protection of minority rights, as well as work on the Action Plan for minorities, reiterated the importance of the Action Plan for minorities to respect the needs and demands of minorities and pointed out that the so-called asymmetry in respecting of minority rights in Serbia, or the existence of one practice in the territory of Vojvodina and completely different in other parts of Serbia.

October 14, 2015 - Made first draft of the Action Plan for the implementation of the rights of national minorities and submitted to the Bosniak National Council.

On the same day held a special session of the Committee of the Council at which the committee members discussed the current draft of the Action Plan and got familiar with the activities of the Bosniak National Council in the Working Group for drafting the Action Plan.

Committees of the Council determined the objections to the contents of the Draft Action Plan by areas and delivered them to member on behalf of the Council in the Working Group, to implement them in the comments and proposals of Bosniak National Council towards the Action plan.

October 16, 2015 - Held a meeting with the First Deputy Prime Minister, Foreign Minister and current OSCE Chairman and Ivica Dacic.

Representatives of the Bosniak National Council have emphasized that it is necessary that the state of Serbia, the Government and all the institutions demonstrate full respect for the decisions of the Bosniak National Council, as well as suggestions given by the legitimate representatives of the Bosniaks in order for more efficient negotiation, especially in the areas of chapters 23 and 24.

It was pointed out that the Bosniak National Council gives its full contribution to the process of European integration and wishes to help Serbia in removing all obstacles on its path towards the European Union, but it will not do this in order to give up on the rights which belong to Bosniaks and which it will do harm to the interests of the Bosniak people in Serbia.

October 19, 2015 - Session of the Presidency of Bosniak National Council in which the Presidency of the Council expressed their disagreement with the proposal of the Action Plan for minorities and planned activities within the same. The Presidency of the Council determined the views of the Council to be presented to the Working Group at the next session in the Working Group for drafting the Action Plan.

November 3, 2015 - Held the third meeting of the Republican Council for National Minorities, which was attended by Vice President of the Council Muhedin Fijuljanin.

A representative of the Council at the meeting, informed the representatives of the Government and ministries with the fact that the process of developing an action plan for the realization of the rights of minorities are not going in the right direction because the demands of minorities are being grossly ignored.

After the meeting the Secretary, Ahmedin Škrijelj, sends a letter to embassies and other foreign missions, requesting that the representatives of international institutions and organizations influence the Serbian government to change the attitude towards the national councils of national minorities and to influence the Action Plan for National Minorities in taking into account the problems and needs of national minorities.

November 4, 2015 - sent the comments and suggestions of the Bosniak National Council on the Draft Action Plan for the realization of the rights of national minorities.

November 10, 2015 - held a one-day conference in Novi Sad dedicated to the development of the Action Plan for the realization of the rights of national minorities where the comments and suggestions of the Bosniak National Council on the Draft Action Plan for the realization of the rights of national minorities were presented.

The conference was attended on behalf of the Council by Vasvija Gusinac, vice president.

November 14 and 15, 2015 - In Vrsac was held 4th meeting of the Working Group for drafting the Action Plan for the realization of the rights of national minorities.

Representatives of the Council within the Working Group again requested that the Action Plan for the realization of the rights of national minorities brings suggestions of activities by Bosniak National Council of relevance to the realization of rights of Bosniaks and other minorities in the Republic of Serbia.

All proposals of representatives of the Council were ignored.

Council representatives at the meeting were Vice-presidents Vasvija Gusinac and Muhedin Fijuljanin.

November 17, 2015 - The Bosniak National Council sent a letter to the Government of the Republic of Serbia and other state bodies on possible reasons for the abandonment of the Working Group for drafting the Action Plan for the realization of the rights of minorities.

The Bosniak National Council in the same occasion addressed the diplomatic missions in Serbia as well as international institutions and organizations.

November 18, 19 and 20, 2015 - Sessions of the Coordinating Committee of Councils in Ečka. Coordination supported the proposal Bosniak National Council on introduction of activities in the Action Plan for the realization of minority rights relating to amendments of constitutional and legal framework in order to improve the status and position of national minorities in Serbia, conducted regionalization and decentralization of the country through regional or some other form of organization government on the so-called "middle level of government", by respecting the traditional areas where minorities live and their expressed will, for a more efficient and a more effective realization of the rights of minorities in this area.

The meeting was attended on behalf of the Council of Vice President and Secretary - Muhedin Fijuljanin and Ahmedin Skrijelj.

November 23, 2015 - at the Palace "Serbia" in Belgrade was held 5th meeting of the Working Group for drafting the Action Plan for the realization of the rights of minorities.

Vice President of the Council Muhedin Fijuljanin, as a licensee of the Working Group of the council, at a meeting of the Working Group for drafting the Action Plan for Minorities informed the Working Group that representatives of the Council will not take part in the further work of the Working Group due to disregard and ignored requests of Bosniak National Council and that the proposal of the Action Plan by the Working Group is illegitimate for the Bosniak National Council.

November 26, 2015 - The Bosniak National Council delegation visited the British Embassy where they presented information concerning the views of the Council in regard to the development of the Action Plan for the realization of the rights of national minorities within the grounds of abandonment of the Working Group.

The meeting was attended by the Vice President of the Council Vasvija Gusinac, Chairman of the Executive Board of the PhD Hasim Mekic and the Secretary Ahmedin Skrijelj.

November 26, 2015 - The Executive Board of Bosniak National Council held a session at which it adopted a decision which asked the state authorities to create conditions for the return of the representatives of the Bosniak National Council in the work of the Working Group for drafting the Action Plan for the realization of minority rights in a manner so that all proposals and requests from Bosniak National Council get incorporated into the Action Plan.

November 27, 2015 - Presidency of the Bosniak National Council passed a decision to hold a Special Session of the Council regarding the circumstances resulting in the

drafting of the Action Plan for the realization of the rights of minorities within the chapter 23.

November 27, 2015 - On behalf of the Bosniak National Council, the President of the Council M.D. Sulejman Ugljanin, sent a letter to the President of the Republic, the Prime Minister of Serbia, President of the Serbian Parliament, the first Deputy Prime Minister, Foreign Minister and current OSCE Chairman, Minister of State Administration and Local Government, the Minister of Justice, Minister in charge of European integration, the head of Serbia's negotiating team with the EU and the President of the Working Group for drafting the Action Plan for the realization of the rights of national minorities in the framework of Chapter 23 and informed them about the problems for which the representative of Bosniak National Council resigned from the Working Group.

The President of the Council invited them in accordance with their authority and power of their authority to help to eliminate existing obstacles to the Bosniak National Council continued work in the Working Group.

On that occasion, the President of the Council sent letters of this kind to representatives of embassies and international institutions and organizations in Serbia and informed them about the reasons for the abandonment of the Working Group.

November 30, 2015 - The Bosniak National Council held a special session on the occasion of circumstances arising regarding the preparation of the Action Plan for minorities.

On that occasion, the Bosniak National Council has adopted the proposal of amendments to the Action Plan of the Republic of Serbia for minorities, as well as a decision which contained further steps to be taken by the Council with a view to the requirements and needs of the Bosniak people become an integral part of the Action Plan of the Republic of Serbia for minorities.

December 1, 2015 - The President of the Bosniak National Council and President of the minority parliamentary group "SDA Sandzak - PDD" M.D. Sulejman Ugljanin at the session of the Assembly of the Republic of Serbia requested an explanation from the Prime Minister, Foreign Minister, Minister of State Administration and Local Government, the Minister of Justice and Minister responsible for European integration, Serbia's chief negotiator with the EU and the President of the Working Group for drafting the Action Plan, why and for what purpose the Government through its Working Group refuses to include in the Action Plan for minorities, problems and suggestions from the Bosniaks proposed by their legitimate representatives in the working group.

*Bošnjačko nacionalno vijeće
Bosniac National Council
Національний совет боснійської національної меншини*

REPUBLIKA SRBIJA
Predsjednik Republike Srbije
G-din Tomislav Nikolić
Andrićev venac 1, Beograd

Uvaženi gospodine predsjedniče,

Bošnjačko nacionalno vijeće, kao najviše predstavničko tijelo Bošnjačkog naroda u Srbiji, je od formiranja Radne grupe za izradu Akcionog plana za nacionalne manjine aktivno učestvovalo u njenom radu.

Polazeći od činjenice da su državni organi Republike Srbije odgovorni za položaj, status i stepen ostvarivanja prava manjina, smatramo da je izrada kvalitetnog Akcionog plana interes naše zemlje da u procesu pristupanja Evropskoj uniji na adekvatan način riješi status i položaj manjina.

Međutim, dosadašnji rad Radne grupe pokazao je da predstavnici državnih organa ignorišu sve probleme Bošnjaka, bez rasprave prelaze preko njih i ignorišu svaki prijedlog bošnjačkih predstavnika, odbijajući čak i da evidentiraju iznjete probleme i prijedloge za njihovo rješavanje.

Evidentno je da kod predstavnika Vlade u Radnoj grupi ne postoji želja da se dodje do rješenja koja će Bošnjacima obezbijediti sigurnost, zaštitu i očuvanje nacionalnog identiteta, ostvarivanje i unapređenje individualnih i kolektivnih prava, ekonomski razvoj, ali i rješavanje svih drugih pitanja koja godinama opterećuju Bošnjake, a koja su od vitalnog značaja.

Mora se imati u vidu činjenica da su Bošnjaci narod nad kojim je izvršen zločin genocida u Srebrenici, narod koji je u Srbiji '90tih godina bio izložen organizovanom državnim terorom sa teškim zločinima koji još uvijek nisu rasvijetljeni niti su njihovi počinioči kažnjeni. U najnovijem izvještaju Minority right group international – MRG Bošnjaci su označeni kao „narod pod prijetnjom“.

Bošnjaci su narod koji nema svoju nacionalnu državu koja bi se mogla zauzeti za rješavanje njihovog statusa.

Iz ovih razloga Bošnjačko nacionalno vijeće kao najviše legitimno predstavničko tijelo u Republici Srbiji ne može prihvatiti formalno učešće i status nijemog posmatrača u Radnoj grupi za izradu Akcionog plana za manjine.

Bošnjačko nacionalno vijeće će u najkraćem roku održati posebnu sjednicu na kojoj će razmatrati okolnosti nastale u vezi izrade akcionog plana i o tome blagovremeno upoznati javnost.

BNV ostaje otvoreno za saradnju i konstruktivan dijalog, zato očekujemo od Vlade Republike Srbije da kroz Radnu grupu usvoji važne činjenice od značaja za Bošnjake, uvrsti ih u akcioni plan i tako omogući da BNV nastavi svoj rad u Radnoj grupi.

Uvaženi gospodine predsjedniče, pozivamo Vas da snagom Vašeg autoriteta pomognete da BNV nastavi učešće u radu Radne grupe za izradu Akcionog plana za nacionalne manjine.

S poštovanjem,

U Novom Pazaru, 27.11.2015. godine
Broj: 1164-01/2015

Predsjednik
Dr. Sulejman Ugljanin

Adresa: **Glavni ured Vijeća**, 28. novembra bb, 36300 Novi Pazar, Sandžak, Republika Srbija
tel. 381 20 315 608, fax. 381 20 314 107, e-mail: glavni.ured@bnv.org.rs; www.bnv.org.rs

REPUBLIC OF SERBIA
The President of the Republic Of Serbia
Mr. Tomislav Nikolić
Andrićev Venac 1, Belgrade

Respected Mr. Nikolić,

Bosniak National Council, as the highest representative body of the Bosniak people in Serbia, since the establishment of the Working Group for drafting the Action Plan for National Minorities actively participated in its work.

Starting from the fact that the authorities of the Republic of Serbia are responsible for the position, status and level of exercise of minority rights, we believe that the creation of high-quality action plan is an interest of our country to in the process of EU accession adequately solve the status and position of minorities.

However, the current work of the Working Group showed that the representatives of the state authorities ignored all the problems of Bosniaks, without any discussion are going over them and ignore every suggestion Bosniak representatives give, refusing to record the problems and suggestions for resolving them.

It is evident that the representatives of the Government in the Working Group have no desire to come to the solution which will give Bosniaks security, protection and preservation of national identity, achievement and promotion of individual and collective rights, economic development, but also the resolution of all the other issues which burden Bosniaks for years, and are of vital importance.

It must be considered the fact that Bosniaks are people over which the crime of Srebrenica genocide was committed, people which in Serbia during 90's was exposed to organized state terror with heavy crimes which have not yet been clarified, nor the perpetrators have been punished. In the newest report of Minority right group international – MRG, Bosniaks are labeled as “nation under threat”.

Bosniaks are a nation which does not have a national state that could take upon the resolution of their status.

For these reasons, the Bosniak National Council, as the highest, most legitimate representative body in Republic of Serbia, cannot accept formal participation and status of a silent observer in the Working Group for drafting of Action plan for national minorities.

The Bosniak National Council will promptly hold a special meeting to consider the circumstances arising regarding the draft of action plan and will inform the public about it.

“The Bosniak National Council remains open for cooperation and constructive dialogue, because we expect from the Serbian Government, through the Working Group will adopt the important facts for Bosniaks, include them in the action plan and thus enable the Bosniak National Council's continued work in the Working Group.

Respected Mr. Nikolić,

We invite you to use the power your authority to help Bosniak National Council's further participation in the Working Group for drafting the Action Plan for National Minorities“

P r e s i d e n t
Dr. Sulejman Ugljanin

Bošnjačko nacionalno vijeće

Bosniac National Council

Национални савет бошњачке националне мањине

REPUBLIKA SRBIJA
Vlada Republike Srbije
G-din Aleksandar Vučić, predsjednik
Nemanjina 11, Beograd

Uvaženi gospodine Vučić,

Bošnjačko nacionalno vijeće, kao najviše predstavničko tijelo Bošnjačkog naroda u Srbiji, je od formiranja Radne grupe za izradu Akcionog plana za nacionalne manjine aktivno učestvovalo u njenom radu.

Polazeći od činjenice da su državni organi Republike Srbije odgovorni za položaj, status i stepen ostvarivanja prava manjina, smatramo da je izrada kvalitetnog Akcionog plana interes naše zemlje da u procesu pristupanja Evropskoj uniji na adekvatan način riješi status i položaj manjina.

Međutim, dosadašnji rad Radne grupe pokazao je da predstavnici državnih organa ignorišu sve probleme Bošnjaka, bez rasprave prelaze preko njih i ignorišu svaki prijedlog bošnjačkih predstavnika, odbijajući čak i da evidentiraju iznijete probleme i prijedloge za njihovo rješavanje.

Evidentno je da kod predstavnika Vlade u Radnoj grupi ne postoji želja da se dodje do rješenja koja će Bošnjacima obezbijediti sigurnost, zaštitu i očuvanje nacionalnog identiteta, ostvarivanje i unapređenje individualnih i kolektivnih prava, ekonomski razvoj, ali i rješavanje svih drugih pitanja koja godinama opterećuju Bošnjake, a koja su od vitalnog značaja.

Mora se imati u vidu činjenica da su Bošnjaci narod nad kojim je izvršen zločin genocida u Srebrenici, narod koji je u Srbiji '90tih godina bio izložen organizovanom državnom teroru sa teškim zločinima koji još uvijek nisu rasvijetljeni niti su njihovi počinoci kažnjeni. U najnovijem izvještaju Minority right group international – MRG Bošnjaci su označeni kao „narod pod prijetnjom“.

Bošnjaci su narod koji nema svoju nacionalnu državu koja bi se mogla zauzeti za rješavanje njihovog statusa.

Iz ovih razloga Bošnjačko nacionalno vijeće kao najviše legitimno predstavničko tijelo u Republici Srbiji ne može prihvatiti formalno učešće i status nijemog posmatrača u Radnoj grupi za izradu Akcionog plana za manjine.

Bošnjačko nacionalno vijeće će u najkraćem roku održati posebnu sjednicu na kojoj će razmatrati okolnosti nastale u vezi izrade akcionog plana i o tome blagovremeno upoznati javnost.

BNV ostaje otvoreno za saradnju i konstruktivan dijalog, zato očekujemo od Vlade Republike Srbije da kroz Radnu grupu usvoji važne činjenice od značaja za Bošnjake, uvrsti ih u akcioni plan i tako omogućiti da BNV nastavi svoj rad u Radnoj grupi.

Uvaženi gospodine Vučić, pozivamo Vas da snagom Vašeg autoriteta pomognete da BNV nastavi učešće u radu Radne grupe za izradu Akcionog plana za nacionalne manjine.

S poštovanjem,

U Novom Pazaru, 27.11.2015. godine
Broj: 1164-01/2015

Predsjednik
Dr. Sulejman Ugljanin

Adresa: **Glavni ured Vijeća**, 28. novembra bb, 36300 Novi Pazar, Sandžak, Republika Srbija
tel. 381 20 315 608, fax. 381 20 314 107, e-mail: glavni.ured@bnv.org.rs; www.bnv.org.rs